

# دوروی سکه

سکه‌های جمهوری اسلامی ایران

۱۳۵۸-۱۳۸۶

گردآوری و ترجمه:

عبدالعزیز حق صفت



سرشناسه: حق صفت، عبدالعزيز، ۱۳۳۸  
عنوان و نام پدیدآور: دو روی سکه: سکه های  
ماشینی جمهوری اسلامی ایران / عبدالعزيز حق صفت  
مشخصات نشر: تهران، سی بال هنر، ۱۳۸۶.  
مشخصات ظاهری: ۲۰۷ ص. مصور، جدول.  
شابک: 978-600-90413-0-5

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: ص. ع. به انگلیسی: Both sides of a coin

موضوع: سکه های ایرانی. / سکه شناسی - ایران / سکه های ایرانی - مصور  
رده بندی کنگره: ۱۳۸۶ د ۹ ۷ ح / ۳۷۶۷ CJ / رده بندی دیویی: ۷۳۷/۴۹۵۵  
شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۸۷۴۶۴

## دو روی سکه

سکه های ماشینی جمهوری اسلامی

**Both sides of a coin**

عبدالعزیز حق صفت

By: Abdulaziz Haghsefat

طراحی صفحات و صفحه آرایی: محمد هادیان  
Design & Layout: Mohammad Hadian

ویراستار: مهندس سید علیرضا سلطانی حقیقی

طرح جلد: فروزان خیری

عکسبرداری: بهرام عفراوی



انتشارات: موسسه فرهنگی هنری سی بال هنر

تلفن: ۲۲۲۱۰۰۲۶ - فکس ۲۲۲۱۰۰۲۷

صندوق پستی: ۵۶۶ - ۱۹۵۷۵

گروه پژوهشی عفراوی

صندوق پستی ۱۶۳۶ - ۱۴۱۵۵

لیتوگرافی: تندیس / چاپ داخلی: فاروس / صحافی: فرانگر

چاپ جلد و جلوه های ویژه: ابیانه

چاپ اول: بهار ۸۷ / تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

به نام خدا

# دو روی سکه

سکه های ماشینی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۵۸ - ۱۳۸۶

گردآورنده و ترجمه:

عبدالعزیز حق صفت

۴..... مقدمه

۵..... نگهداری سکه ، سرگرمی ارزشمند

۶..... مراحل ضرب سکه

۹..... مشخصات سکه (آناتومی سکه)

۱۲..... **Grading** درجه بندی سکه

۱۷..... نکاتی برای افزایش توانائی در درجه بندی سکه

۱۹..... روشی برای کدگذاری سکه

#### اصطلاحات و ارورها

۲۲..... ارورهای پولک

۲۷..... واریته های قالب

۳۲..... ارورهای نصب قالب

۳۲..... ارورهای قالب

۳۶..... ارورهای ضرب

۴۵..... کاتالوگ سکه های جمهوری اسلامی ایران

#### ضمائم :

۱۸۵ ..... توضیحات سکه ها به انگلیسی

۲۰۲ ..... مراجع و آدرسهای قابل استفاده در شبکه جهانی اینترنت

دوستی میگفت:

هیچ سکه ای را خرج نکن، مگر دو روی سکه را دیده باشی.

علاقه شخصی به جمع آوری سکه‌های ماشینی، مرا بر آن داشت تا در جهت تکمیل مجموعه خود، به دنبال اطلاعات مکتوب خصوصا در زمینه سکه‌های ارور باشم.

اطلاعات و نوشته‌های موجود در مورد سکه‌های چکشی و یا غیرماشینی بسیار زیاد است ولیکن اولین کتاب چاپ شده در زمینه سکه‌های ماشینی ایران، توسط استاد ارجمند سید جمال الدین ترابی طباطبائی است که اطلاعات بسیار مفید و قابل توجه ای را شامل می گردد.

ناکافی بودن اطلاعات در زمینه سکه‌های ماشینی، با بیش از یکصد سال تاریخ، مرا بر آن داشت تا دست به کار تهیه مجموعه حاضر شوم که علاوه بر درج سکه‌های ضرب شده در جمهوری اسلامی ایران (از سال ۱۳۵۸)، اطلاعاتی در خصوص سکه‌های ارور و علل بوجود آمدن آنها نیز آورده شده است.

برای سهولت در دسترسی و رجوع نیز، نسبت به ارائه روشی جهت کد گذاری سکه اقدام گردیده که بر پایه دوره، سال ضرب، جنس سکه و مبلغ اسمی آن میباشد، که ضمن تلاش برای خالی بودن از اشتباهات و کمبودها، مطمئنا با حمایت و رفع نقصان توسط مجموعه داران، میتواند روشی سهل و انحصاری باشد که قابل تعمیم به کلیه مجموعه‌ها حتی جهت کشورهای دیگر نیز، مورد استفاده قرار گیرد.

امید است که با عنایت کلیه مجموعه داران بتوان نسبت به تکمیل مجموعه حاضر و همچنین تهیه کاتالوگهای مشابه جهت سکه‌های ماشینی دوران پهلوی اول و دوم و دوره قاجار، اقدام نمود.

در پایان لازم است، از تشویق‌ها و راهنمایی‌های بیدریغ جناب آقای مهندس والی، مدیریت محترم ضرابخانه بانک مرکزی و همچنین کلیه مجموعه داران خصوصا آقایان ادیک آوانسیان فرید، حسین زعفرانی، اکبر عزیززاده و بسیاری از دوستان دیگر که در این مهم بنده را یاری و راهنمایی نموده اند، نهایت سپاسگزاری را داشته باشم.

عبدالعزیز حق‌صفت

زمستان ۱۳۸۶

## ●● نگهداری سکه، سرگرمی ارزشمند

### روشهای نگهداری و جمع آوری سکه

جمع آوری سکه، سرگرمی بسیار ساده ای است که بدون هیچ پیش نیازی و تنها با علاقه، می تواند شروع شود. علاقه به جمع آوری سکه در بین کودکان بسیار رایج و بدون دردسر بوده و تنها نیازمند اطلاعات مختصری است که هزینه چندانی نیز تحمیل نخواهد کرد. علاقمندان و گردآورندگان سکه را با توجه به میزان علاقه و فعالیت آنها، میتوان بصورت ذیل دسته بندی نمود:

□ علاقمندان تصادفی (اتفاقی): آن دسته از کودکان و بزرگسالانی که بصورت اتفاقی و تصادفی، سکه‌هایی را که بدستشان می‌رسد تنها بدلیل جذابیت و تفنن جمع آوری می‌کنند. معمولاً این گروه، هزینه‌های چندانی برای خرید سکه و یا آلبوم‌های نگهداری سکه نمی‌پردازند. چنانچه به سکه جالب توجهی نیز برخورد کنند، آنرا بداخل کمد خود و بین مابقی اقلام می‌اندازند. این گروه معمولاً سکه‌های جالب خود را بصورت هدیه دریافت کرده اند.

□ گردآورندگان کنجکاو: آن دسته از علاقمندان که از دیدن و خواندن در مورد سکه نیز لذت می‌برند. و حتی گاهی سکه‌های نه چندان گران را، بدون هدف و منظور خاصی، خریداری می‌کنند.

□ عده ای علاقمند به جمع آوری سکه‌های کشور خود می‌باشند.

□ علاقمندانی که بیشتر به جمع آوری سکه‌های دارای اشکال (ارور) تمایل دارند.

□ عده‌ای نیز علاقمند به جمع آوری سکه‌های کشورهای مختلف جهان و یا جمع آوری موضوعی سکه می‌باشند.

□ عده‌ای نیز که علاقمند به جمع آوری سکه‌های باستانی و چکشی هستند.

در میان همه اینها، گروهی هستند که گردآورندگان جدی می‌باشند. این دسته، کلکسیونر بوده و به شکل حرفه ای به جمع آوری سکه می‌پردازند. برای خرید و نگهداری سکه هزینه نموده و مجموعه خود را بعنوان سرمایه حفظ مینمایند. علیرغم اینکه ممکن است فقط در یک زمینه، مثلاً سکه‌های ملی، یا سکه‌های کشورهای دیگر جهان و یا سکه‌های ارور، تخصص داشته باشند، با مطالعه کتاب، کاتالوگها و اطلاعات به دست آمده، سعی در به روز نمودن دانسته‌های خود میکنند. چنانچه به مطلب و یا خبر و نکته جالبی برخورد نمایند، پیگیر آن بوده و اطلاعات خود را در آن زمینه تکمیل میکنند. ممکن است حتی بصورت محدود، سکه‌های کشورهای دیگر را نیز به مجموعه خود اضافه نمایند.

## ●● مراحل ضرب سکه

برای اینکه سکه ای در ضربخانه بصورت ماشینی ضرب گردد، مراحل زیر صورت می‌پذیرد. آگاهی کامل از این مراحل می‌تواند علل بوجود آمدن بسیاری از سکه‌های ارور (اشکال دار) را مشخص نماید.

### مراحل تهیه قالب:

(۱) طراحی اولیه برروی کاغذ و تأیید شدن آن.

(۲) تولید مدل از جنس پلاستر Plaster .

(۳) تهیه روکش اپوکسی برروی مدل پلاستری

(۴) هاب اصلی Master Hub

■ از روی قالب مدل و با کوچک کردن آن، هاب اصلی Master Hub از جنس استیل ساخته می‌شود.

■ برای هر روی سکه، یک هاب اصلی تهیه. بنابراین هر سکه دارای دو هاب اصلی است که نقش سکه

بصورت مثبت و یا برآمده برروی آنها دیده می‌شود. معمولاً جهت هر روی سکه، تنها یک هاب اصلی تهیه می‌گردد.

(۵) قالب اصلی Master Die

■ سپس از هاب اصلی، توسط دستگاه پرس هیدرولیکی و با فشار بسیار زیاد برروی استیل سخت شده،

نقش سکه ایجاد می‌گردد. پس از اولین مرحله پرس کاری، قطعه کار را تحت حرارت بسیار بالا گرم و برای مرحله دوم پرسکاری آماده می‌کنند.

■ در مرحله دوم مجدداً قطعه کار را با هاب اصلی زیر پرس قرارداد و پرس می‌کنند. این عمل ممکن

است چندین بار تکرار گردد تا نقش سکه بوضوح و کامل مشخص گردد.

■ مراحل فوق را هابینگ Hubbing می‌گویند. و در پایان مرحله هابینگ، قالب اصلی تهیه شده که

بر روی آن نقش سکه بصورت منفی و فرورفته دیده می‌شود. معمولاً دو قالب اصلی جهت هر روی سکه، تهیه می‌شود.

(۶) هاب‌های کاری working hub

■ از قالب اصلی، و به همان شیوه ای که در مرحله هابینگ ذکر گردید، تولید هاب‌های کاری انجام می‌گردد.

■ در روی هاب‌های کاری، نقش سکه بصورت مثبت و برآمده، به همان صورتی که سکه دیده

می‌شود، قرارداد. و معمولاً چندین هاب کاری جهت هر روی سکه تهیه می‌شود.  
(۷) قالبهای کاری working dies

■ از روی هابهای کاری، قالبهای کاری تولید می‌گردند.

■ تصویر بر روی قالبهای کاری بصورت منفی و فرورفته دیده می‌شود. از قالبهای کاری معمولاً بتعداد زیادی تولید می‌گردد. و اینها قالبهایی می‌باشند که جهت ضرب یا تولید سکه، بکار برده می‌شوند.  
**توضیح:** در هر یک از مراحل ۵ و ۶ و ۷ می‌باشد که ممکن است قالب مکرر Doubled Die، ایجاد گردد. و سکه‌های حاصل با این قالبها معمولاً دارای نقش یا نوشته‌هایی مضاعف یا مکرر هستند.

### مراحل ضرب:

(۱) پولک Planchet: برای هر نوع سکه از ورق فلز با آلیاژ معینی که از قبل مشخص شده است، استفاده می‌گردد. ابتدا ورق‌های را جهت تولید پولک وارد دستگاه پرس مربوطه میکنند. برای تولید هر نوع پولک فشار معینی مورد نیاز می‌باشد.

(۲) حرارت دهی، شستشو و خشک کردن Annealing, Washing, Drying: سپس پولک‌ها در کوره حرارت داده می‌شود تا فلز نرم تر گشته سپس آنها را شستشو و خشک می‌کنند. بعد از این مرحله سکه درخشان و تمیز می‌گردد و برای مراحل بعدی ضرب آماده می‌شوند.

(۳) لبه گذاری Upsetting: در مرحله بعد توسط ماشین نورد زنی بر روی پولک‌ها لبه گذاری Rim ایجاد می‌گردد.

(۴) ضرب Striking: در این مرحله نیز پولک‌ها به دستگاه پرس ارسال و ضرب سکه صورت می‌گیرد. در دستگاه ضرب سکه، دو قالب یکی به نام چکش، جهت روی سکه (Hammer (obverse die) و دیگری برای پشت سکه به نام سندان Anvil (reverse die) وجود دارند. سکه در ابتدا بین دو قالب، و در حلقه ای به نام Collar (بنام قالب سوم) قرار می‌گیرد. این حلقه ضمن اینکه نگهدارنده سکه می‌باشد کنگره‌های حاشیه سکه را نیز ایجاد می‌کند. با برخورد چکش به سندان، ضرب سکه صورت می‌پذیرد.

(۵) پس از ضرب، سکه از نظر کیفی بررسی و در صورت تائید جهت بسته بندی ارسال می‌گردد.





سکه به اشکال ذیل بسته بندی می‌گردد:  
■ کیسه پلاستیکی / یا پارچه ای و با توجه به ارزش اسمی سکه، به تعداد متفاوت.



■ بصورت رول و به تعداد متفاوت جهت هر نوع سکه



## ●● مشخصات سکه (آنا تومی سکه)



یک سکه شامل بخشهای ذیل می‌باشد که بر روی سکه نیز نمایش داده شده است.  
 ■ پشت و روی سکه

اصطلاح پشت و روی سکه (شیر Tail یا خط Head) را شاید بتوان گفت منحصر به پول / سکه می‌باشد. همانگونه که اصطلاحات چرخش سکه ای و مدالی نیز بیشتر در این زمینه بکار می‌رود، هرچند ممکن است در مواردی دیگر نیز مورد استفاده قرار گیرد. پول بعنوان وسیله داد و ستد نیاز به تضمینی داشت تا بتوان در تداوم معاملات با این وسیله و با اطمینان بخشیدن به ارزش و مقدار فلز موجود در آن، به طرف مقابل اطمینان خاطر داد.

لذا سمت اصلی سکه، آن روئی است که منقوش به تصویر پادشاهان و یا حکمرانان ایالتی و یا علامت و نوشته خاصی بود که می‌توانست به زبان عام معنای این جمله را بدهد که: "شما می‌توانید به این پول اطمینان داشته باشید که قدرت آن کاری را که باید انجام دهد، دارد" و لذا این سمت سکه را، روی سکه یا خط یا Head و روی دیگر را پشت سکه می‌نامند.

البته دیده شده که گاهی پشت و روی سکه جابجا ذکر می‌گردد، ولیکن در این کاتالوگ سعی شده ضمن ارائه جدول مشخصات کامل سکه های جمهوری اسلامی هر جا که لازم باشد و در جهت تاکید و راحتی بیشتر، پشت و روی سکه با بیان نقش های مربوطه، ذکر گردد.

■ حاشیه و کناره سکه Edge: وجه سوم سکه (که حاصل نقش قالب سوم میباشد) را، حاشیه دور سکه می‌نامند. در سکه های دوره جمهوری اسلامی، حاشیه دور سکه کنگره دار، ساده و یا حاوی حروف و نوشته میباشند. حاشیه دور سکه بسته به نوع آن در مراحل مختلف و بشرح ذیل ایجاد میگردد:

□ چنانچه کنگره دار باشد، نقش مربوطه در کولار (حلقه نگهدارنده سکه) قرار داده شده و در زمان ضرب، کنگره نیز برروی سکه ایجاد می‌گردد.

□ چنانچه حاشیه بدون نقش و ساده باشد، کولار (حلقه نگهدارنده سکه) ساده و بدون نقش است.

□ در صورتیکه در حاشیه سکه، حروف و نوشته دیده شود (Lettering)، کولار بدون نقش است ولیکن حروف گذاری قبل و یا بعد از ضرب سکه، انجام می‌شود.

چنانچه حروف گذاری حاشیه سکه، قبل از ضرب پشت و روی سکه انجام شود، بدلیل فشار پس از ضرب، حروف و نوشته های حاشیه عمق کمتری پیدا می‌کنند ولیکن چنانچه حروف گذاری پس از ضرب سکه صورت گیرد، نوشته های حاشیه سکه عمق بیشتری پیدا میکنند.

**توضیح:** با توجه به اینکه حروف گذاری حاشیه سوم سکه، قبل یا بعد از ضرب سکه صورت میگیرد، لذا رو یا وارو بودن حروف به نسبت روی سکه، شانسی بوده و از قاعده و قانون خاصی تبعیت نمیکند و لذا از نظر ارزشی، ارجحیتی بر یکدیگر ندارند و تنها بعنوان یک وارितه میتواند نگهداری شود.



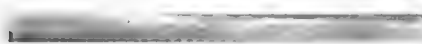
حاشیه ساده (Plain edge)



حاشیه با حروف (Lettered edge)



حاشیه با کنگره (Reeded edge) کامل



حاشیه با کنگره (Reeded edge) متناوب درشت



حاشیه با کنگره (Reeded edge) متناوب ریز

■ لبه دور سکه Rim: محیط برآمده دور سکه، در هر دو رو، که محافظی است برای نقش اصلی سکه و از سایش و آسیب دیدگی آن جلوگیری می‌کند.

■ نوشته Legend: نوشته های اصلی روی سکه را می‌نامند.

■ علامت ضرب Mint Mark: حرف یا علامتی است برروی سکه که معرف ضربخانه و یا محل ضرب سکه می‌باشد.

■ برجستگی نقش Relief: آن بخش از نقش سکه که برجسته بوده و از سطح سکه بالاتر است.

■ فرورفتگی Incuse: آن بخش از نقش سکه که فرورفته بوده و از سطح سکه پائین تر باشد.

■ کف Field: قسمتی از سطح سکه که بدون نقش و نوشته می‌باشد.

■ ارزش اسمی Face Value: ارزشی که برروی سکه درج میشود.

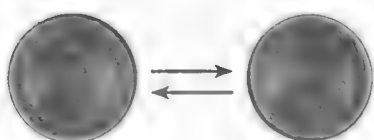
■ جهت سکه : یکی از خصوصیات سکه، نحوه قرار گرفتن دو روی سکه در زمان چرخش آن می‌باشد. دو گونه چرخش برای سکه بشرح ذیل وجود دارد.

□ حالت سکه ای Coin Orientation : برای این کار در حالی که روی سکه بطرف شما است، سکه را حول محور افقی بچرخانید. پشت سکه نیز (نوشته یا تصویر یا ... ) در جهت درست (نه بصورت واژگون) دیده خواهد شد.

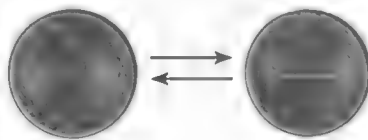
بدین معنی که تصویر در یک طرف در برابر طرف دیگر، بصورت واژگون خواهد بود. برای تفهیم بهتر، می‌توانید یک سکه را بین دو انگشت شصت و اشاره خود نگه داشته و این بار، حول محور عمودی بچرخانید. یک طرف سکه صحیح و روی دیگر بصورت واژگون دیده خواهد شد.

این شیوه قرارگرفتن دو روی سکه را که یک طرف واژگون طرف دیگر می‌باشد، حالت سکه ای می‌نامند. برخی از کشورها از جمله ایران، آمریکا و کشور فرانسه قبل از یورو و .. بدین شیوه سکه ها را ضرب می‌کنند.

□ حالت مدالی Medallionic Orientation : در این حالت برخلاف حالت سکه ای، در هنگام چرخش هر دو روی سکه یا بصورت واژگون و یا بصورت صحیح دیده می‌شود. سکه های بریتانیا، کشورهای مشترک المنافع، ژاپن و سکه های یورو بدین شیوه ضرب شده‌اند.



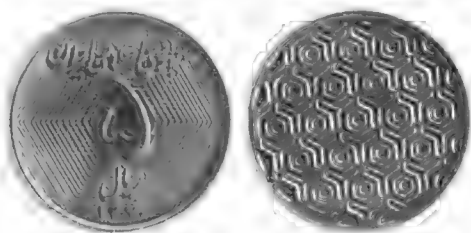
چرخش سکه ای



چرخش مدالی

## سکه های نمونه

جهت تولید سکه با طرحی جدید، معمولاً نمونه های مختلفی از طرف ضربخانه، پیشنهاد و تعدادی نمونه نیز ضرب و جهت اعلام نظر مقامات تصمیم گیرنده، ارسال میگردد. در صورتیکه نمونه تهیه شده مورد تأیید قرارگرفت، مراحل ساخت قالب و تولید انبوه صورت میگیرد. در غیر اینصورت، مجدداً طرحهای جدید پیشنهاد می‌شوند. عکس ذیل طرح اولیه یک سکه ۵ ریالی را نشان می‌دهد.



## درجه بندی سکه Grading

از نظر تئوری، سکه پس از ضرب کاملاً سالم است. در مرحله بعد و خروج از پرس، بر روی دیگر سکه های ضرب شده پیشین می افتد و سکه بانکی دچار اولین آسیب دیدگی ها می گردد. سپس جهت حمل و نقل در کیسه یا جعبه قراردادده می شود که اینجا نیز با سکه های دیگر اصطکاک و برخورد ایجاد کرده و دارای خراش، خط خوردگی، سایش سطح و شکستگی لبه سکه می شود.

در جمع آوری سکه، درجه بندی و کیفیت سکه از اهمیت خاصی برخوردار است و فاکتور بسیار مهمی می باشد. این کار نیازمند آشنائی با مراحل ضرب، مطالعه و تجربه بررسی هزاران سکه بوده تا بتوان متخصصی در امر درجه بندی سکه شد. در خصوص سکه های ارور که فراتر از موارد فوق بوده و نیازمند به مشورت با متخصصین ضربخانه ها و تولید مسکوکات می باشد. در اینجا سعی شده آنچه در بین موسسات درجه بندی کننده و یا گردآورندگان سکه در جهان مورد قبول است، بعنوان الگو در اختیار علاقمندان قرار داده شود.

چنانچه شما می خواهید سکه جمع کنید و یا روی آن سرمایه گذاری نمائید، بایستی بدانید که بحث برانگیز ترین مسئله در میان متخصصین و گردآورندگان سکه، موضوع درجه بندی سکه است.

استاندارد مورد استفاده کنونی، با اعداد درجه یک سکه را مشخص می کند. اختلاف نظر نیز اجتناب ناپذیر است چرا که درجه بندی، بیشتر نظری است و بستگی به شخص ارزش گذار نیز دارد.

سائیدگی، یک یا دو خط و خش روی سکه، درخشندگی و جذابیت و یا حتی شیوه ضرب، همگی می توانند تفاوت های زیادی را در برابر چشم یک بیننده یا بیننده دیگر و یا متخصصین، ایجاد نماید. و چه بسا تنها با یک درجه بالا یا پائین اعلام نمودن کیفیت سکه، مبلغ زیادی را عاید خریدار یا فروشنده، بنماید.

مطافاً به اینکه چون درجه بندی شرح و بیانی نظری از "استاندارد روز بازار" می باشد، می تواند در آینده و بمرور دستخوش تغییرات گردد.

سکه هایی که در جریان داد و ستد قرارنگرفته اند، سکه بانکی نامیده می شوند. سکه های بانکی، فرسوده نشده اند ولیکن درجه بندی همین سکه های بانکی نیز کار ساده ای نیست. در واقع تفاوت های بسیار جزئی بین دو سکه بانکی می تواند یکی را بعنوان کاملاً بانکی (سوپر) و دیگری را در رده پائین تر قرار دهد.

لذا سکه های بانکی با ۱۱ درجه تفاوت (MS60-MS70) درجه بندی می گردند که فاکتورهائی از قبیل:

اثرات ناشی از بسته بندی، تاثیر سکه ها بر روی یکدیگر، درخشندگی و برق و جلای سکه، سایه روشنی سکه، نوع ضرب و گیرائی و جذابیت سکه در آن موثر هستند و به شرح مختصری از آنها در ذیل اشاره می گردد.

■ **اثرات تصادم Contact marks:** سکه ها در اثر تصادم و برخورد با یکدیگر دچار ضرب خوردگی هایی می شوند که سادگی رویت آنها، تعداد، محل این ضرب خوردگیها و کوچک و بزرگ بودن آنها همگی بر روی ارزش سکه موثر خواهد بود. سکه هر چه سنگین تر باشد اثرات این برخوردها شدیدتر خواهد بود.

■ **درخشندگی Luster:** درخشندگی یک سکه در مقابل نور نیز، فاکتور مهم دیگری برای بانکی بودن سکه می باشد. علل این درخشندگی در سکه های بانکی، خطوط میکروسکوپی هستند که بر اثر ضرب سکه بوجود می آید. و این درخشندگی در اثر برخورد نور به سطح سکه و انعکاس آن به چشم، ایجاد می شود. کاهش درخشندگی سکه، با در جریان قرار گرفتن آن و پاک شدن تدریجی این خطوط میکروسکوپی صورت می گیرد.

■ **فرسایش Wear - اصطکاک Friction:** بمحض ورود سکه در جریان معاملات، سکه شروع به سایش و اصطکاک می کند. برخورد سکه با سکه های دیگر، قرار گرفتن در جیب، استفاده از آن برای باز کردن پیچ و استفاده در دستگاههای تلفن تماما موجب ایجاد آسیب هایی به سطح و کناره های سکه می شوند. مقدار فرسایش دریافت شده، تعیین کننده ارزش آن سکه از بین سکه های در جریان دیگر می باشد. در جریان قرار گرفتن سکه موجب فرسایش و از بین رفتن جزئیات نقش آن می شود و لذا قسمتهای برجسته نقش، معمولا اولین بخشهایی هستند که دچار سایش شده و سپس نوشته ها و تاریخ و در آخر کف تخت Flat Field سکه دچار آسیب و فرسایش می گردد.

سکه با کمی سایش بعنوان سکه تقریبا بانکی (یا درجریان قرار نگرفته About Uncirculated) تلقی می شود و سپس هر چه سایش و خوردگی بیشتر باشد بصورت نزولی بشرح ذیل درجه بندی می شود:

فوق العاده عالی Extremely Fine

خیلی عالی Very Fine

عالی FINE

خیلی خوب Very Good

خوب Good

تقریبا خوب About Good

متوسط Fair

و گاهی اوقات ضعیف Poor، بعنوان آخرین طبقه نیز استفاده می شود. البته در هر طبقه با استفاده از اعداد تفاوت بین دو سکه تقریبا با یک کیفیت را، مجددا درجه بندی می کنند. مثلا یک سکه بسیار عالی که کیفیت آن بهتر از سکه دیگر در همان طبقه باشد را بصورت EF-45 در مقابل EF-40، درجه بندی می کنند. شرح کاملتر طبقه بندیها در پی خواهد آمد. بعضی از متخصصین اصطکاک را جدا از سایش می دانند.

آنها اثراتی را (که معمولا در قسمتهای برجسته و یا سطح سکه) در اثر برخورد با سکه های دیگر حاصل

می‌شود اصطکاک یا Cabinet Friction (آسیب‌هایی که در اثر نگهداری سکه ایجاد می‌شود) می‌نامند. عده ای معتقدند که این اصطکاک نمی‌بایست اختلالی در درخشندگی سکه ایجاد نماید در غیر اینصورت جزو سکه های فرسوده و یا سائیده شده قرار خواهد گرفت.

■ **کیفیت ضرب Strike:** مشخص بودن جزئیات نقش سکه را «کیفیت ضرب» می‌نامند. هنگام ضرب، فشار دستگاه پرس بر پولک، فلز به تمامی شکافها و درزهای قالب نفوذ کرده و نقش سکه را ایجاد می‌نماید. کنترل این فشار در ظرافت ضرب موثر بوده و کافی نبودن میزان فشار وارده بر سکه، موجب عدم نفوذ فلز به درون شکافهای قالب شده و جزئیات سکه بخوبی مشخص نگردد و وضوح نقش سکه کاهش یابد (ill-defined design).

خود نقش نیز در کیفیت ضرب موثر می‌باشد. مثلاً چنانچه در طرفین سکه دو طرح درشت قرار داشته باشد، ممکن است مقدار فلز مورد نیاز برای پر کردن شکافها و درزهای قالب کافی نبوده لذا موجب گردد تا بعضی از جزئیات نقش بخوبی مشخص نگردد. البته این اشکالات از درخشندگی سکه نخواهد کاست. سکه با عدم وضوح کامل نقش، علیرغم داشتن درخشندگی ممکن است مثل سکه های رنگ و رو رفته و کهنه بنظر برسد. لذا کیفیت ضرب نیز در ارزش گذاری سکه موثر می‌باشد. یک سکه بانکی با نقشی واضح و روشن در رده بالاتری از نظر ارزش گذاری نسبت به سکه بانکی مشابه با نقش غیر واضح، قرار خواهد گرفت.

■ **شفافیت و رنگ Toning and Color:** با گذشت زمان و در محیط قرار گرفتن سکه، رنگ اصلی آن تغییر می‌کند. رنگ قرمز مس به قهوه ای یا سبز می‌گراید و سکه های نقره نیز با توجه محیط می‌تواند به هریک از رنگهای رنگین کمان تغییر رنگ دهد. در این میان تنها سکه طلا می‌باشد که پایدار تر بوده و تغییرات بسیار کمی در رنگ و شفافیت آن در طی سالها ایجاد می‌شود. البته در ایران این تغییرات رنگ چندان مورد توجه بنظر نمی‌رسد در حالیکه در دیگر کشورها علاقمندان خاص خود را داراست. عواملی دیگر از جمله خراش قالب Die scratches و خراش های موئی Hairline بشرح ذیل نیز می‌توانند در ارزش گذاری و درجه بندی سکه موثر باشند.

**خراش قالب:** گاهی روی سکه خطوط نازک برجسته ای ایجاد می‌گردد که در اثر خراشهای ایجاد شده روی قالب می‌باشند. این خطوط برجسته Die scratches نامیده میشود.

**خراش موئی:** خطوط نازک فرورفته می‌باشند که پس از ضرب بر روی سکه ایجاد می‌شود. این خراشها می‌توانند از ارزش و قیمت سکه بکاهد.

آخرین موردی که می‌تواند در ارزش گذاری موثر باشد، خیره کننده Eye Appeal بودن سکه می‌باشد. با جمع نمودن کلیه فاکتورهای فوق، در نهایت شخص می‌تواند نظر دهد که آیا سکه از زیبایی و خیره کنندگی لازم خود بهره ای دارد یا خیر. برای مثال یک سکه ممکن است دارای درخشندگی و کیفیت ضرب خوب با جزئیات کامل و مشخص باشد، همچنین خطوط و خراشهایی نیز داشته باشد ولیکن تغییر رنگ آن نامناسب و از زیبایی سکه کاسته باشد.

در هر صورت خیره کنندگی یک موضوع نظری است، نه علمی که می‌تواند در نظر اشخاص متفاوت باشد. باید توجه داشت که ارزش گذاری قطعی نیست و می‌تواند با گذشت زمان تغییر نموده و استانداردهای

مربوطه سخت تر گردد.

در ذیل جهت اطلاع بیشتر توضیحات و مخفف های مورد استفاده در ارزش گذاری آورده شده است:

□ **Minst State (MS) و Uncirculated (Unc.)** هر دو معادل هم می باشند. سکه برای قرار گرفتن در این رده می بایست هیچگونه سائیدگی نداشته باشد. کوچکترین کهنگی موجب قرار گرفتن در رده بعدی می گردد.

درجه بندی شمارشی که برای سکه های نایاب مورد استفاده قرار می گیرد اولین بار توسط Dr. William H. Sheldon جهت درجه بندی سکه های یک سنتی بزرگ آمریکا ابداع شد. با گسترش و استفاده از این شیوه درجه بندی جهت سکه های دیگر، سه طبقه جدید نیز بوجود آمد. MS-60 برای سکه های بانکی با درخشندگی و جزئیات و کیفیت ضرب متوسط، MS-65 برای سکه با کیفیت بالاتر از متوسط و MS-70 برای یک سکه کاملاً بانکی (سوپر) از نظر ضرب، درخشندگی و جزئیات نقش.

در حال حاضر از تمامی ۱۱ درجه (۶۰-۷۰) استفاده می گردد. Brilliant Uncirculated (BU) بعنوان معادل uncirculated و گاهی بجای عدد از علامت بعلاوه به جای عدد نیز جهت نشان دادن کیفیت و تفاوت بین آنها کاربرد دارد.

□ **تقریباً بانکی About Uncirculated:** علیرغم اینکه سکه یا بانکی است یا غیر بانکی، ولیکن این اصطلاح جهت سکه هایی که آثار بسیار کمی از سایش در قسمتهای کاملاً برجسته نقش روی آن مشهود است، مورد قبول قرار گرفته است که علامت اختصاری آن AU و شامل AU-50 و AU-55 و AU-58 می باشد. سکه های طبقه AU-58 معادل سکه های طبقه MS-63 تعریف می گردد که نسبت به MS-62 از سایش و علائم ضربخوردگی کمتری برخوردار است.

□ **فوق العاده عالی Extremely Fine:** سائیدگیهای خفیفی در قسمتهای برجسته سکه دیده می شود اما تمامی جزئیات نقش روشن و مشخص اند. علامت اختصاری این طبقه EF و یا XF و شامل EF-40 و EF-45 می باشد.

□ **خیلی عالی Very Fine:** این گروه دارای سائیدگیهای کم تا متوسطی در روی سطح Surface سکه بوده و علامت اختصاری آن VF، شامل VF-20 و VF-30 می باشد. از VF-25 و VF-35 بندرت استفاده می شود.

□ **عالی FINE:** سکه های این گروه با علامت اختصاری F12، علیرغم اینکه دارای سائیدگی قابل توجه، نقوش قوی (مشخص) و قابل رویت دارند.

□ **خیلی خوب Very Good:** سطح نقش و جزئیات آن کاملاً سائیده شده ولی کلیات آن علیرغم صاف بودن، مشخص می باشد. این طبقه شامل VG-8 و VG-10 است.



□ **خوب Good :** نقش و سطح سکه کاملاً از بین رفته بعضی از جزئیات ضعیف و بسیاری از آنها صاف شده است. این گروه بصورت G-4 مشخص می گردد و بندرت از G-6 استفاده می شود. سکه ای که در وضعیت "خوب" باشد برای جمع آوری و کلکسیون سکه "خوبی" نیست!! و بطور کلی این گروه پائین ترین طبقه برای جمع آوری می باشد.

□ **تقریباً خوب About Good :** نقش سکه بسختی آسیب دیده و از بین رفته است. سطح سکه تا به لبه Rim محو شده. بسیاری از جزئیات کم سو و یا گم شده اند. این گروه با AG-3 درجه بندی می گردد. سکه های کمی در این گروه قرار دارند که قابلیت نگهداری داشته باشند. گاهی از F و F3 برای سکه های با این وضعیت نیز نام برده می شود.

## ● نکاتی برای افزایش توانائی در درجه بندی سکه

۱) سکه را بین انگشتان اشاره و شست خود و همیشه از وجه سوم ( دور سکه ) نگهدارید. برای جلوگیری از افتادن سکه و آسیب دیدگی، می توانید انگشت وسط را نیز در پشت آن قرار دهید. سپس سکه را بصورت اریب تا زاویه ۴۵ درجه به عقب و جلو ببرید تا جایی که خراشها و آسیبهای جزئی سکه دیده شود.

۲) نور بسیار اهمیت دارد. استفاده از یک چراغ رومیزی با لامپ ۱۰۰ وات می تواند مناسب باشد. من بیشتر در روز با استفاده از نور غیر مستقیم خورشید، سکه های خود را بررسی می کنم. چنانچه از نور لامپ استفاده می کنید، آنرا در فاصله حدود ۴۰ تا ۵۰ سانت از سکه قرار دهید. استفاده از لامپ هالوژن و یا لامپ های زیر ۷۵ وات شاید چندان مناسب نباشد. البته ممکن است بمرور زمان هر شخص به نور مناسبی برای خود دست یابد. اگر آنرا یافتید، سعی کنید همیشه در همان نور و وضعیت سکه های خود را بررسی کنید.

۳) از ذره بین در صورتیکه واقعا به آن نیاز دارید، استفاده کنید. البته برای دیدن جزئیات بیشتر و دقیق تر نیاز به ذره بین خواهد بود، در این صورت از ذره بین های مناسب و با بزرگنمایی حداقل ۸ استفاده کنید. هرچند که استفاده همیشگی از ذره بین می تواند چشم غیر مسلح شما را در شناسائی سریع سکه های خصوصا ارور، تبیل کند.

۴) با یک نگاه و بررسی سریع هر سکه را جداگانه مورد ملاحظه قرار دهید. سعی کنید درجه بندی سکه قبلی بر روی بعدی تاثیر گذار نباشد.

۵) بررسی خود را از وجه سوم (حاشیه دور) و لبه برآمده دور جهت سایش، خوردگی و ضربدیدگی، شروع کنید. گاهی حاشیه دور محو شده و یا لبه برآمده دور سکه، از بین رفته است.

۶) در مرحله بعد و نگاهی دقیق تر، بدنبال خراشها و آسیب هائی باشید که در نقاط مختلف سطح رو و پشت سکه ایجاد شده است. نقش سکه و جزئیات آن، کیفیت ضرب، شفافیت رنگ و درخشندگی، همه را بررسی

و نظر دهید. توجه داشته باشید که سکه ها از جنسهای مختلف و در زمانهای مختلف ضرب شده اند. پس هر کدام را در جا و شرایط خود بررسی نمائید.

۷) پس از آنکه تمامی جزئیات را بررسی و به اشکالات آن پی بردید، همه را در کنار هم بگذارید، آیا سکه، سکه چشم گیر و زیبایی می باشد؟ این فاکتور را نیز حتما در درجه بندی در نظر داشته باشید.

۸) مطمئنا تجربه، بهترین معلم شما خواهد بود. هر چه سکه های بیشتری را بررسی کنید، مهارت شما در این کار افزایش یافته و براحتی می توانید سکه را از نظر کیفیت در درجات مختلف قرار دهید. در این کاتالوگ، چک لیستی جهت بررسی سکه و مشخص کردن ارورهای آن به عنوان نمونه آورده شده است که می توانید از آن برای بررسی سکه های خود استفاده کنید.

## روشی جهت کد گذاری سکه

تاکنون روش کد گذاری خاصی برای سکه های ماشینی ایران در نظر گرفته نشده است و هر آنچه که استفاده می شود بر اساس شماره گذاری است که احياناً محقق و یا نویسنده و یا کلیسیونر، سکه های موجود را ردیف نموده است. یکی از عمده اشکالات این روش، اضافه شدن ارورها و یا نمونه ها و واریته هایی است که جدید یافته می شود و موجب می گردد شماره گذاری قبلی بهم ریخته شود.

در این کاتالوگ، با بررسی سکه های مختلف ماشینی موجود از زمان قاجار تا به امروز، روشی تدوین شده تا بدان وسیله بتوان کلیه سکه های ضربی را درجه بندی نمود بدون اینکه سکه های جدید، کد گذاری سکه های قبلی را بهم بریزد.

بهر حال این تلاشی است برای هماهنگی و یکی نمودن شماره گذاریها که امیدوارم بتواند جوابگو باشد. این کد مشتمل بر ده رقم (که دو به دو در کنار هم قرار گرفته) و یک حرف می باشد.

■ دو رقم اول: سمت چپ کد دوره می باشد. و از ۰۱ شروع و تا ۰۷ ادامه خواهد داشت. بشرح ذیل:

□ ۰۱ سکه های دوره ناصرالدین شاه

□ ۰۲ سکه های دوره مظفرالدین شاه

□ ۰۳ سکه های دوره محمدعلیشاه

□ ۰۴ سکه های دوره احمد شاه

□ ۰۵ سکه های دوره پهلوی اول (رضا شاه)

□ ۰۶ سکه های دوره پهلوی دوم (محمد رضا شاه)

□ ۰۷ سکه های دوره جمهوری اسلامی

توضیح: جهت کد گذاری سکه های یادبود، بجای صفرهای کد دوره، عدد ۹ قرار داده می شود. برای مثال سکه های یادبود دوره ناصرالدین شاه با کد ۹۱ و سکه های یادبود دوره احمد شاه ۹۴ و سکه های یادبود جمهوری اسلامی با کد ۹۷ شناسائی خواهند شد.

■ دو رقم دوم: این کد مشخص کننده ارزش اسمی سکه Face Value می باشد. و شامل دو عدد است که از ابتدای ضرب سکه های ماشینی (دوره ناصرالدین شاه) تاکنون ردیف و به هر کدام یک عدد دو رقمی

تخصیص داده شده است. که بشرح ذیل می‌باشد:

کد	مبلغ	کد	مبلغ
۰۱	۱ دینار	۱۶	ده شاهی
۰۲	۲ دینار	۱۷	یک قران
۰۳	۵ دینار	۱۸	دو قران
۰۴	۱۰ دینار	۱۹	پنج قران
۰۵	۱۲ دینار یک غاز - ربع شاهی	۲۰	
۰۶	۲۵ دینار - یک پول - نیم شاهی	۲۱	نیم ریال
۰۷	۵۰ دینار - دوپول - یک شاهی	۲۲	یک ریال
۰۸	۱۰۰ دینار - صنار - دو شاهی	۲۳	دو ریال
۰۹	۲۰۰ دینار - یک عباسی - چهار شاهی	۲۴	پنج ریال
۱۰	۵۰۰ دینار	۲۵	ده ریال
۱۱	۱۰۰۰ دینار	۲۶	۲۰ ریال
۱۲	۲۰۰۰ دینار	۲۷	۵۰ ریال
۱۳	۵۰۰۰ دینار	۲۸	۱۰۰ ریال
۱۴	ربعی	۲۹	۲۵۰ ریال
۱۵	شاهی سفید - ۱۵۰ دینار - سه شاهی	۳۰	۵۰۰ ریال

■ **کد (حرف) جنس سکه:** این کد نشان دهنده جنس سکه می‌باشد. البته بسیاری از سکه‌ها آلیاژ دو یا چند فلز هستند که بردن نام تمامی آنها و مشخصات آلیاژ در کد چندان بهره‌ای نخواهد داشت. لذا در اینجا تنها از حروف انگلیسی استفاده می‌گردد. ضمناً با توجه به اینکه فلز سکه‌ها آلیاژهای متفاوتی میباشد، در این کد گذاری سعی شده در صورت امکان از نام فلز قالب بعنوان کد مربوط به آن استفاده گردد.

□ A سکه‌های نقره‌ای

□ B سکه‌های برنزی

□ C سکه‌های مسی

□ G سکه‌های طلا

□ N سکه‌های نیکلی

□ L سکه‌هایی که بصورت دو تکه، یک حلقه دور و یک هسته مرکزی، تولید می‌گردند.

□ S سکه ساندویچی Cladded or Sandwich Coin

□ P سکه‌های پرسی یا سورشارژ (در صورتیکه نقش سکه‌های قبلی بر روی آنها مشهود باشد)

■ **دو رقم سوم سال ضرب:** دو رقم آخر سال ضرب سکه، بعد از جنس سکه آورده می‌شود.

■ **دو رقم چهارم:** واریته‌های ضرب شده در هر سال از هر سکه با ارزش اسمی یکسان، در این گروه آورده می‌شود واریته‌ها نیز از ۰۱ شروع و بترتیب ادامه پیدا خواهند کرد.

■ دو رقم پنجم: در این گروه ، انواع مختلف سکه های موجود در هر واریته (سکه های معمولی، سکه های ارور، مکرر و ...) بترتیب با ۰۱ شروع و به همین صورت ردیف و ادامه پیدا می کند.

پس از کد هر سکه، سعی شده شرح و توضیح هر سکه بصورت خلاصه نیز آورده شود.

0722N 590103

97/07	22	N		59	01	03
دوره / یادبود	مبلغ اسمی	جنس سکه		سال ضرب	واریته سکه	ردیف سکه

## اصطلاحات، ارورها

### برخی از اصطلاحات، ارورها و علل بوجود آمدن آنها

در این بخش جهت آشنائی علاقمندان، به برخی از تعاریف و اصطلاحات و همچنین ارورهای رایج و علل بوجود آمدن آنها، اشاره خواهد شد. سعی براین بوده که به موارد عمده ارورها و یا نمونه های مشابهی که در میان سکه های ضرب شده ماشینی ایران پیدا می شود، اشاره گردد. در بعضی موارد نیز بدلیل اهمیت نوع ارور، و در دسترس نبودن نمونه های داخلی، برای تفهیم بهتر، نمونه سکه های خارجی آن آورده شده است. مجدداً از علاقمندان درخواست می گردد در صورت تمایل عکس سکه خود را در اختیار گذاشته تا در چاپهای بعدی (انشاء...) بتوان از آن استفاده نمود.

در این بخش نیز اصطلاحات مربوطه، بترتیب اتفاقاتی که از شروع تا پایان مرحله ضرب سکه رخ می دهد، به ۵ بخش تقسیم شده و در زیر هر بخش توضیحات ذکر گردیده. هرچند که بعضی از موارد می توانند در بخش دیگری نیز، آورده شوند.

### ■ بخش اول: ارورهای پولک

□ **Sintered**: این نوع پولکها برای مدت طولانی تری در مخازن آبکاری نگه داشته شده اند. وقتی در این مخازن قراردارند، روکشی از فلز را بخود می گیرند که پس از حرارت دیدن، بصورت ثابت برروی پولک باقی می ماند. و رنگ مسی حاصل می تواند در بخشی از سکه، یک رو، یا هر دو روی آن ایجاد گردد. این فرآیند (Copper Washed هم نامیده می شوند). در شکل زیر تفاوت بین سکه نیکلی سفید و کاپر واشد مشخص می باشد.



□ پولک ضرب نشده **Blank Planchet**: پولک ضرب نشده بدو صورت دیده می‌شود:

نوع اول: پولک تولید می‌گردد اما به مراحل حرارت دهی و شستشو نمی‌رسد.

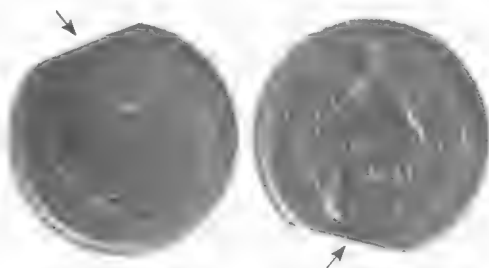
نوع دوم: پولک تولید، حرارت دهی و شسته شده و در ماشین لبه گذاری نیز لبه گذاری شده است ولی ضرب نمی‌شود.



□ سکه از پولک ناقص **Clipped coin**: همانطور که در بخش روش ضرب سکه توضیح داده شد،

هنگامی که ورق های فلزی برای تولید پولک به دستگاه تغذیه می‌شود، بدلائل مختلف بعضی از پولکها دایره کامل نبوده و گوشه یا گوشه هایی از آن ناقص است. پس از طی مراحل تولید و ضرب، سکه بصورت دایره ای ناقص حاصل خواهد شد.

این نقص را می‌توان در اشکال مختلف از جمله هلالی، برش صاف و یا مژرس Ragged با بیش از یک برش، دید.



□ **Multiple Clip**: پولک‌هایی که بیش از یک برش در خود دارند. هر چه تعداد این برشها بیشتر باشد،

ارزش سکه بیشتر خواهد بود.

□ پولک با برش در یک رو **Incomplete (punch) curved clip**: پولک‌هایی هستند که در یک روی

خود نقص برش دارند و در سمت دیگر این برش نفوذ ننموده و دیده نمی‌شود.



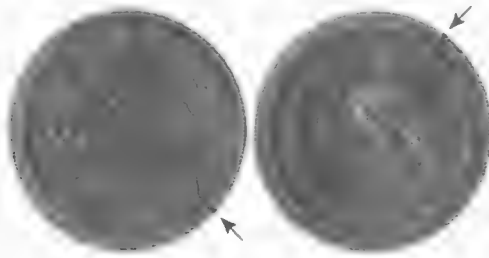
□ بریدگی لبه سکه **Rim Clip**: دایره سکه کامل است ولیکن بخشی از لبه سکه در هر دو طرف،

ناقص می‌باشد. (تصویر صفحه بعد)





□ پولک شکسته **Broken Planchet**: گاهی پولک قبل یا بعد از ضرب می شکند.  
 شکستگی قبل از ضرب: در این صورت پس از ضرب، حاشیه های قسمت شکسته شده سکه، گرد می شوند و فلز در قسمت بین شکستگی نیز نفوذ می کند.  
 شکستگی بعد از ضرب: ضرب سکه سالم است ولی شکستگی در سکه وجود دارد.



□ روکش حبابدار **Bubbled Plating**: در زمان حرارت دادن فلز، گازهای موجود، بین مغز سکه و روکش آن، خارج نگشته و در میان فلز باقی می ماند، که بصورت حباب (هائی) در روی سکه دیده میشوند.

□ حبابی **Blobs**: ناخالصی های سخت موجود در پولک موجب گودی و فرورفتگی سطح قالب می گردد. بر روی سکه های حاصل از ضرب با این قالبها، خال های حبابی شکل برآمده ای دیده می شود.

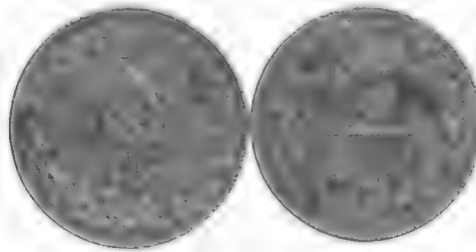


□ پولک نادرست **Wrong Planchet**: ضرب سکه بر پولکی صورت میگیرد که برای ضرب مبلغ دیگری و یا آلیاژ دیگری در نظر گرفته شده است. در واقع در این نوع سکه ها، مشکلی با پولک وجود ندارد بلکه باید گفت که این پولکها با قالب اشتباهی ضرب شده اند. بنابراین همیشه سکه های کوچک تر هستند که میتواند در قالب اشتباهی، که از آنها بزرگتر است، قرار گیرد. (تصویر صفحه بعد)



ضرب ۵ ریالی بر پولک دو ریالی  
0724N 610208

□ فلز (متفاوت) نادرست (**Wrong Metal (Stock)**): ورقهائی که برای ضرب استفاده می‌شود، معمولاً از یک جنس (مثلاً در خصوص سکه های نیکل) ولی با ضخامت های متفاوت می باشند. گاهی اتفاق می افتد ورقی که برای یک سکه در نظر گرفته شده، اشتباها جهت تهیه پولک برای یک سکه دیگر مورد استفاده قرار می گیرد. سپس آن پولکها را برای ضرب آماده می کنند و سکه ای ضرب می گردد که از نظر ضخامت و وزن با سکه هم ارزش خود متفاوت خواهد بود.

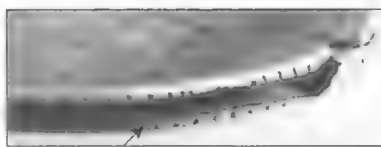
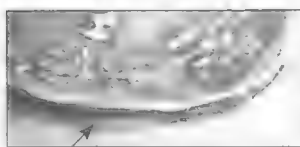
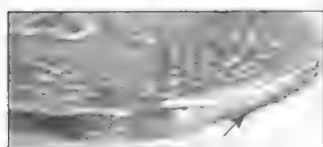


ورق مورد نظر سکه دو ریالی جهت پولک  
سکه ۵ ریالی مورد استفاده قرار گرفته است.  
0724N 600201

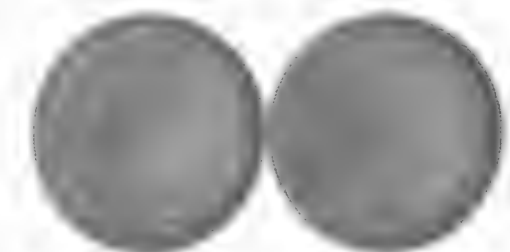
□ سکه بدون روکش (**core thickness . Missing both clad layer**): در سکه های نوع ساندویچی یا کلد، گاهی روکش هر دو روی سکه از بخش اصلی جدا شده است و آنچه که از سکه باقی مانده، تنها قسمت مرکزی سکه میباشد. نمونه آنرا می توان سکه یک ریالی سفید (آهنی) (قدس ۱۳۵۸ نام برد).



□ (**full.Missing Core (partial)**): سکه های روکش داری (ساندویچی یا کلد) که قسمتی از هسته مرکزی آن (فلز میان دو روکش، مثلاً آهن) از بین رفته است. بعضی از این سکه ها بر اثر مرور زمان و نیز جذب رطوبت ممکن است زنگ زده و از بین بروند. بشکلی که سکه از داخل خالی می گردد. (تصویر صفحه بعد)



□ سکه های پرسی یا سورشارژ: با تغییر رژیم پهلوی به جمهوری اسلامی و یا بدلیل کمبود مواد اولیه، سکه های گذشته را که از درجه اعتبار نیز ساقط است، مجدداً پرس نموده تا نقش های (Motif) ضرب اولیه از روی آن برداشته و بصورت پولک درآید. سپس مجدداً سکه (پولک) جهت ضرب جدید بکار برده میشود.



در بعضی از این نمونه سکه های پرسی، می توان آثاری از طرح سکه، نقش تاریخ و یا نوشته های ضرب قبلی را مشاهده نمود. این آثار در یک رو و یا هر دو روی سکه و با تنوع های گوناگون دیده خواهد شد.



سکه های پرسی (سورشارژ) عمدتاً مربوط به سالهای دهه ۱۳۵۰ بوده و با ارزشهای ذیل مجدداً ضرب گردیده اند.

- سکه ۵ ریالی پهلوی ، سکه های ۵ ریالی سالهای ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ ضرب گردیده است.
- سکه ۱۰ ریالی پهلوی که جهت ضرب سکه های یادبود سال ۱۳۵۸ استفاده شده است.
- سکه ۲۰ ریالی پهلوی که با آن سکه یادبود سومین سالگرد انقلاب ۱۳۶۰، ضرب گردیده اند.
- سکه های ۵ ریالی پهلوی و جمهوری ، سکه های ۲۰ ریالی ۱۳۶۸ ضرب گردید.
- سکه های ۱۰ ریالی پهلوی، سکه ۵۰ ریالی سفید سالهای ۱۳۶۷ و ۱۳۶۸ ضرب گردید.

### توضیحاتی در خصوص درجه بندی سکه های پرسی:

در سکه های پرسی، نقش رو و یا پشت سکه ضرب ثانویه میتواند در هر یک از طرفین سکه ضرب اولیه قرار داشته باشد. بدین معنی که نقش روی سکه یا در رو و یا در پشت سکه اولیه ضرب میگردد. بنظر بنده سکه های پرسی میتواند بصورت ذیل درجه بندی گردند.

(۱) سکه دارای تاریخ و نقش اولیه در هر دو روی سکه است.

۲) سکه دارای تاریخ و نقش اولیه تنها در یک روی سکه است.

۳) سکه در هر دو رو دارای نقش اولیه می‌باشد، ولیکن تاریخ مشخص نیست.

ضمناً هر چه نقش‌های اولیه قابل رویت تر باشند، سکه از درصد بالاتری در درجه بندی برخوردار خواهد شد. برای یافتن سکه‌های پرسی، خصوصاً به جزئیات ذیل توجه بیشتری کنید

□ در سکه‌های ۵ ریالی پرسی، نوشته‌ها و تاریخ ضرب اولیه مشخص تر هستند.

□ در سکه‌های پرسی ۱۰ ریالی، دم شیر مشخص تر است.



□ در سکه‌های ۲۰ ریالی بینی نیم رخ شاه و دسته شمشیر و خط زیر شیر، راحت‌تر دیده می‌شوند.

## ■ بخش دوم: وارسته‌های قالب

### □ قالبهای مکرر (Doubled Dies(hub doubling)

در طی مراحل هابینگ (پرسکاری) و تولید قالبهای هاب و قالبهای کاری، علیرغم اینکه ساده می‌باشند اما تشخیص اینکه مکرر ها چرا و چگونه اتفاق افتاده است، مشکل و گاهی پیچیده می‌باشد. ابتدا مراحل تهیه قالب مجدداً ذکر و سپس به درجه بندی که توسط Alan Herbert پیشنهاد شده، جهت مزید اطلاع علاقمندان اشاره می‌گردد.

پس از آماده شدن قالب اصلی، از آن برای تهیه هاب کاری که دارای تصویری برجسته از طرح سکه می‌باشد، استفاده می‌شود. و بعد با هاب کاری، قالب کاری که دارای تصویری فرورفته می‌باشد، تولید می‌گردد.

	هاب اصلی ( تصویر مثبت یا برجسته همانند سکه )
	قالبهای اصلی ( تصویر منفی یا فرورفته )
	هابهای کاری ( تصویر مثبت یا برجسته همانند سکه )
	قالبهای کاری ( تصویر منفی یا فرورفته )

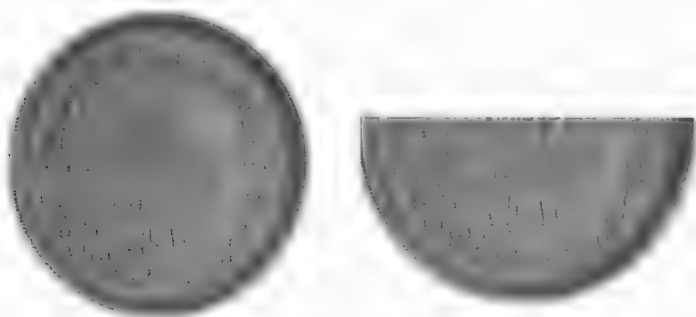
از آنجا که معمولاً یکبار پرسکاری برای بدست آوردن تصویر واضح از طرح کافی نیست، قالب را با حرارت دادن نرم می‌کنند و مجدداً پرسکاری (هابینگ) انجام می‌شود. اینکار ممکن است لزوماً چندبار صورت پذیرد. چنانچه در طی این مراحل، هاب کاری و قالب کاری، بخوبی بر روی هم در دستگاه پرس تنظیم نگردند، تصویری مضاعف بر روی قالب ایجاد می‌گردد. و این قالب مکرر، سکه‌های مکرر تولید خواهد نمود. آنچه مهم است تشخیص و تمیز دادن نوع قالبهای مکرر از یکدیگر و همچنین جدا ساختن آنها از مکررهای مکانیکی یا مکررهای در حین ضرب می‌باشد.

در شروع جمع آوری سکه‌های ضرب شده با قالبهای مکرر، بهتر است که به چگونگی پیش آمدن این نوع

مکرر ها توجه داشت و سپس به جزئیات بیشتر آن پرداخت. برای مثال در بعضی سکه ها تکرار یا مظاعف بودن حروف در لبه سکه در جهت عقربه های ساعت و یا عکس آن است. سکه های دیگر ممکن است فقط در بخشی از حروف لبه سکه، مکرر دیده شود. گاهی تکرار فقط طرح وسط و یا تنها بعضی از اجزاء سکه را تحت تاثیر قرار داده است.

در هر حال سکه های تولید شده با قالب ضرب مکرر، در یکی از ۸ طبقه ذیل قرار می گیرد. البته با داشتن تنها یک سکه نمی توان کاملاً طبقه مورد نظر را تشخیص داد و این کاری است تخصصی که با بررسی نمونه های زیاد سکه های مکرر، مهارت آن کسب خواهد شد.

۱) مکرر از هاب چرخیده **Rotated Hub Doubling**: وقتی تنظیم قالب کاری و هاب کاری بخوبی بر روی هم صورت نمی گیرد (هاب که قالب اصلی و سازنده قالب کاری می باشد چرخیده است)، حاصل قالبی است که جزئیات طرح کاملاً بر روی هم منطبق نبوده و مکرر دیده می شوند. در این نوع قالبها معمولاً تکرار جزئیات طرح، یا در جهت چرخشی عقربه های ساعت و یا خلاف آن می باشد. در سکه های حاصل از این نوع قالبها هرچه از مرکز سکه دور می شوید، تکرار جزئیات طرح بیشتر شده بنحوی که در کنار لبه سکه بیشترین حد مکرر را مشاهده می کنید. قسمت وسط سکه که کمترین حد تکرار را دارد، مبنا (نقطه اتکاء) یا Pivot می نامند.



سکه ده ریالی 9725N 680602

۲) مکرر از هاب از شکل افتاده **(DDD)Distorted Hub Doubling**: عده ای معتقد هستند که هاب از شکل افتاده بدلیل کارکرد زیاد هاب برای تولید قالب کاری می باشد و عده ای نیز عقیده دارند که بدلیل سرد و گرم کردن قالب هاب یا قالب کاری که واکنش قسمتهای مختلف فلز موجب می گردد تا جزئیات طرح بخوبی قابل رویت نبوده و از حالت اصلی آن خارج شده و کج و بد شکل شوند (در هنگام گرم شدن قالب منبسط می شود ولیکن بعد از سرد شدن به حالت اولیه بر نمی گردد). در این صورت سکه های حاصل، یا در پائین حروف و اجزاء طرح و یا در بالا (راستای لبه سکه) دچار تکرار می شوند.



۳) مکرر از طرح هاب **Design Hub Doubling** : این حالت زمانی اتفاق می‌افتد که برای تولید هاب کاری، بنابه دلایلی، حداقل از دو قالب اصلی استفاده شده که هر کدام در جزئیات طرح متفاوت می‌باشند. در این حالت، این تکرار می‌تواند در هر کجا از طرح باشد. و از قانون خاصی تبعیت نمی‌کند. ممکن است یک حرف مکرر و حرف بعدی سالم باشد. برای این نوع می‌توان مکرر تاریخ را مثال زد.



سکه دوریالی 0723N 660102

۴) مکرر از انحراف هاب **Offset Hub Doubling**: وقتی قالب کاری مجدداً جهت هابینگ قرار داده می‌شود، کاملاً در وسط و نقطه مرکزی (به نسبت مراحل پیشین هابینگ) قرار نمی‌گیرد. در سکه‌های حاصل، شدت تکرار، در لبه سکه همانند وسط آن می‌باشد.



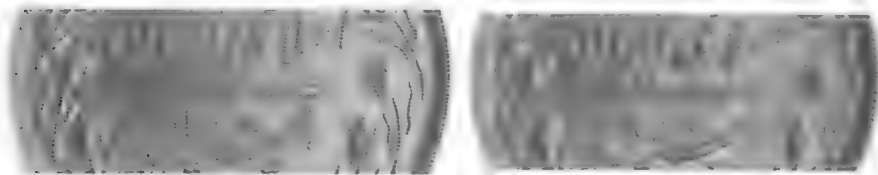
سکه ۵ ریالی 0724N 610203

۵) مکرر از هاب **Pivoted Hub Doubling**: زمانی بوجود می‌آید که هنگام هابینگ، هاب کاری بر روی قالب کاری بطور دقیق تنظیم نمی‌گردد. در این حالت نقطه اتکاء، در اطراف لبه سکه خواهد بود، برخلاف نوع اول که در مرکز است. در سکه‌های حاصل از این نوع، شدت تکرار جزئیات در یک سمت (چپ یا راست سکه) بیشتر و در طرف مقابل بسیار کم و یا اصلاً هیچ تکراری دیده نمی‌شود. با چرخش و حرکت بر روی بخش مکرر، بخش مظاعف بیشترین حد افزایش را پیدا می‌کند و سپس از آن نقطه به بعد رو به کاهش می‌رود تا که به نقطه اول برسد.



سکه ۵ ریالی 0724N 600102

۶) مکرر یا متورم از هاب **Distended Hub Doubling** : این نوع مکرر زمانی رخ می‌دهد که هاب کاری، نرمتر از قالب کاری باشد. و یا با کارکرد زیاد قالب، قسمتهای برجسته طرح به مرور صاف شده، ضخیم تر و متورم می‌گردند. زمانی که ابتدا یک هاب معمولی را برای تولید قالب استفاده می‌کنند و سپس در مرحله بعد یک هاب بادکرده را مورد استفاده قرار می‌دهند، حاصل قالبی می‌شود که سکه‌های ضرب شده با آن، تکراری در اجزاء طرح دیده نمی‌شود بلکه جزئیات و حروف ضخیم تر از معمول دیده می‌شوند.

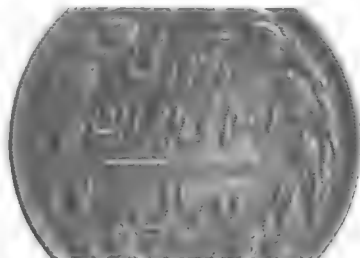


0726N 600101 و مقایسه آن با 0726N 660101

۷) مکرر از هاب اصلاح شده **Modified Hub Doubling** : هنگامی که در تولید یک قالب اصلی، از یک هاب اصلی و یک هاب اصلی که قبلاً اصلاح شده است، استفاده می‌شود، این نوع مکرر اتفاق می‌افتد.



۸) مکرر با هاب کج **Tilted Hub Doubling** : زمانی که قالب در محور خود کاملاً تنظیم نشده و در نتیجه سطح دو قالب با هم موازی نیستند. در نتیجه سکه‌های تولیدی یا در بخش بالایی حروف و یا در بخش پائینی دچار تکرار می‌شوند.



سکه دو ریالی 0723N 610103

توضیح جهت قالبهای مکرر: همانگونه که در بالا ذکر شد، سکه‌های مکرر هر کدام محصول یک نوع قالب مشخص می‌باشند. و با توجه به تعدد قالبها برای ضرب هر نوع سکه، یک سکه میتواند دارای مکررهای مختلف (در جزئیات، طرح و یا حروف) و متفاوتی باشند.

□ **تاریخ روی تاریخ Over Date:** گاهی سکه با قالبهائی ضرب میگردد که قبلا برای سالهای گذشته استفاده شده است. سکه هائی که با اینگونه قالبها ضرب میگردند، معمولا نشان و اثری از تاریخهای قبلی را بر خود دارند. یکی از دلایل ذیل می تواند توجیهی برای استفاده از اینگونه قالبها باشد:

(۱) کمبود قالب و یا کمبود فلز برای ساخت قالب

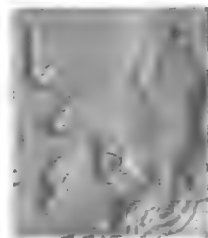
(۲) بخشی از قالبهائی که توسط ضرابخانه برای یک سال تهیه شده، مورد استفاده قرار نگرفته باشد.

(۳) قالبهای کاری که برای یکسال ساخته شده بود، یا بلااستفاده مانده یا بسیار کم استفاده شده باشد.

(۴) در مرحله دوم هاینک برای تولید قالب کاری، از یک هاب دیگر با تاریخ دیگری استفاده شده باشد.



0722N 610101



0723N 650102

□ **پانچ مجدد تاریخ (RPD) Re-punched Date:** در گذشته آخرین مرحله در ساخت قالب، حک کردن تاریخ برروی قالب بوده و اتفاق می افتاد که یک یا چند رقم از ارقام تاریخ بدایلی که در ذیل ذکر شده، بصورت مظاعف و یا جدا از یکدیگر، برروی قالب حک گردد.

(۱) در ابتدا تاریخ بخوبی حک نشده باشد.

(۲) کج حک شده باشد.

(۳) سروته باشد.

(۴) اندازه های اعداد متفاوت باشد.

(۵) تاریخ بسیار بالا یا پائین ضرب شده باشد.

□ **جابجا شدن تاریخ (MPD) Misplaced Date:** به همان دلیلی که پیش از این ذکر شد، تاریخ در آخرین مرحله ساخت قالب حک میگردد، بنابراین ممکن است تاریخ در جایی که برای آن در نظر گرفته شده، حک نشود و یک یا تعداد بیشتری از ارقام، در حاشیه یا روی جزئیات دیگری از طرح سکه (بر روی قالب) حک گردد.





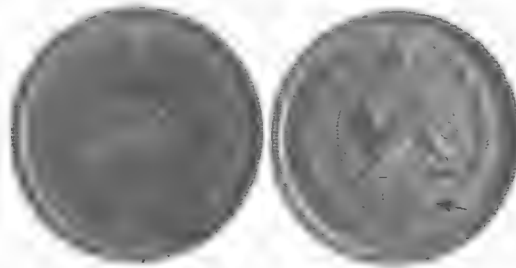
## ■ بخش سوم: ارورهای نصب قالب

□ **Two Head/Tail**: در زمان نصب قالب، برای هر دو رو، از قالبهای با طرح مشابه استفاده می‌گردد. و در این حالت سکه ای ضرب که هر دو روی آن، رو و یا پشت سکه میباشد.



0726N 000101

□ **Double denomination mule**: سکه ترکیبی دو ارزشی : مول یا مولینگ ترکیب دو قالب کاملاً متفاوت برای ضرب سکه می‌باشد. این دو قالب مربوط به سکه های مختلف هستند ولی یکجا بکار برده می‌شوند. بعضی از این سکه ها یا عمداً و یا خارج از ضرابخانه ضرب شده که آنها را سکه ترکیبی عمدی **Intentional Mule** می‌نامند. یک نوع دیگر مولینگ، سکه ترکیبی دو ارزشی است که در روی سکه یک ارزش و در پشت سکه، با ارزشی دیگر و نقشی دیگر ضرب شده است. در نمونه های سکه های ماشینی ایران، سکه ۲۵ دینار / یک ریال سال ۱۳۲۹ از جمله سکه دو ارزشی می‌باشد.



برای ضرب سکه ۲۵ دیناری سال ۱۳۲۹، برای روی سکه از قالب ۲۵ دیناری و برای پشت سکه، از قالب پشت سکه یک ریالی نقره مربوط به همان سال استفاده شده است.

□ **Different Denominations**: سکه با ارزش متفاوت

این سکه بصورت معمول ضرب گردیده ولیکن مجدداً یک ضرب دیگر، با یک ارزش دیگری را نیز دریافت کرده است.

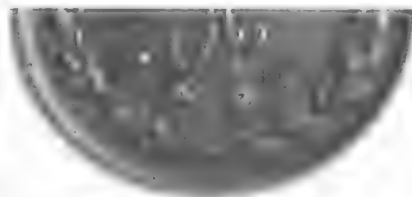
## ■ بخش چهارم: ارورهای قالب

□ **Off Center Die Clash**: گاهی سکه هایی دیده می‌شوند که از برخورد قالبهایی که کاملاً روی هم

تنظیم نگشته اند، ضرب گردیده، لذا بخشی از نقش های پشت و روی طرح، بر سکه ایجاد نگردیده است.

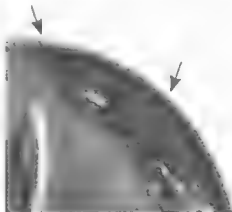
□ شکستگی حلقه دور پولک **Collar Break** : وقتی در اطراف سکه حاشیه ای برآمده دیده می شود نشانگر آن است که سکه با حلقه شکسته، ضرب شده است.

□ تصادم با کولار **Collar Clash**: گاهی قالب اندکی منحرف شده و از وضعیت خود خارج می شود و بجای اینکه کاملاً پولک را ضرب کند بخشی از حلقه دور را ضرب می کند. با این اتفاق، طرح روی کولار بر روی قالب بجا می ماند و از آن به بعد نقش حاشیه دور (که بر روی کولار می باشد) بر روی سکه نیز نمودار می شود.



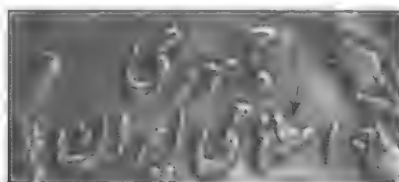
سکه یک ریالی ۱۳۶۱ 0726N 000101

□ شکستگی عمده قالب **Major Die Break (Cud error)** : وقتی قسمتی از شکستگی قالب از آن جدا شده و می افتد، در زمان ضرب، فلز پولک به درون قسمت شکسته شده قالب می رود و نتیجه آن سکه ای است که بخشی از آن ضرب نگردیده و در روی مخالف نیز، نقشی کمرنگ تر ایجاد می گردد.



0722N 610212

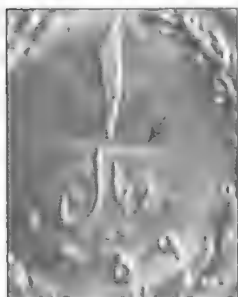
□ لب پریدگی بین حروف و نوشته ها در قالب **Die Chips**: سکه هایی که دارای برآمدگیهای حبابی شکل اند که معمولاً روی قسمتهای تحت فشار طرح دیده می شوند، حاصل این نوع قالبها هستند. اغلب می توانید آنها را در بین حروف و یا اعداد روی سکه ملاحظه کنید.



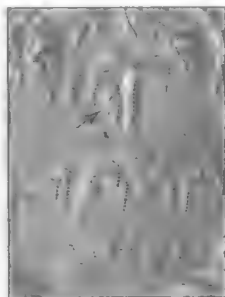
0725N 610103

□ برخورد قالبها **Die Clash**: زمانی که دو قالب به هم برخورد کنند درحالی که هیچ پولکی بین آنها

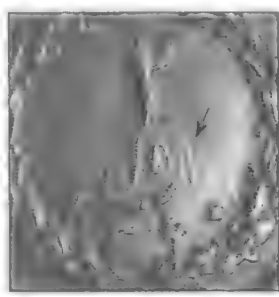
نباشد، بر اثر این تصادم، بخشی از نقش پشت سکه بر روی قالب رو، و همینطور بخشی از نقش روی سکه بر روی قالب پشت سکه ایجاد می‌گردد. سکه‌هایی که با این قالبها ضرب می‌گردند، دارای انعکاس (نقشی) از پشت، رو و یا هر دو روی سکه را نیز با خود خواهند داشت. با ضرب بیشتر و بیشتر سکه با این قالبها، به مرور نقش‌های روی قالب نیز محو تا بصورت شبیخ در می‌آید و نهایتاً از بین می‌رود.



شبیخ 0722N 590102



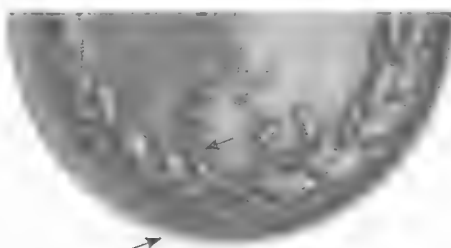
انعکاس 0723N 600106



انعکاس 0723N 600102

توضیح در خصوص انعکاس و شبیخ روی سکه (حاصل از برخورد قالب): انعکاس در سکه‌ها که حاصل برخورد دو قالب بدون پولک بین آنها می‌باشد، خصوصاً در وسط سکه، که فشار بیشتری بر آن وارد می‌شود، حاصل می‌گردد. و لذا چنانچه شبیخ سکه‌ای یافت گردد، مطمئناً آن سکه باید دارای انعکاس، نوع واضح و فرورفته از آن سکه، نیز وجود داشته باشد.

□ **ترکهای قالب Die Cracks:** بعضی از قالبها با کارکرد زیاد دچار آسیب‌هایی می‌شوند که یکی از آنها ترک و شکاف‌هایی است که در آن ایجاد می‌گردد. سکه‌های ضرب شده با این قالبها، خطوط غیر معمول برجسته‌ای را روی سکه ایجاد می‌کنند. محل و شکل این برآمدگی‌ها می‌تواند تغییراتی بر روی نقش سکه ایجاد نماید که در نوع خود جالب نیز می‌باشد.

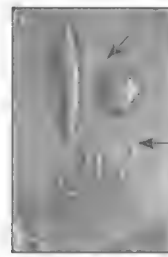


سکه ۱۰ ریال ۱۳۶۱ 0725N 610102

□ **Heavy Die Transfer:** وقتی قالب به پایان عمر کاری خود می‌رسد، اغلب نقش اصلی (اطراف نقش) وسط قالب دیگری را بخود می‌گیرد. بدین معنی که این نقش، هنگامی که سکه ضرب می‌شود، از یک قالب به قالب دیگر منتقل می‌گردد. سکه‌هایی که با این قالبها ضرب می‌گردند، تصویری شبیخ (هاله) گونه، از روی دیگر سکه را بر روی خود دارد.

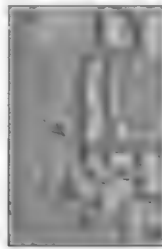


0725N 610302



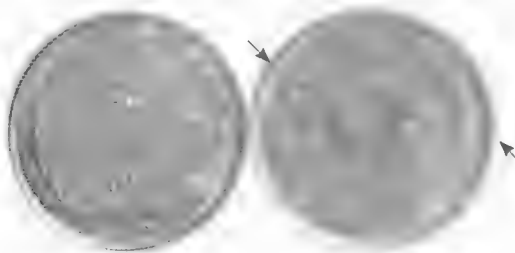
0725N 640402

خرایش قالب **Die Scratches** : خطوط نازک برجسته ای که بر روی سکه ایجاد می گردد در اثر خراشهای ایجاد شده بر روی قالب میباشد که بر روی سکه بدین صورت نمایان می شوند.



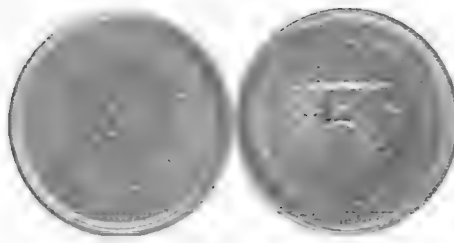
0726N 670502

**Rim to rim die break**: این مورد زیر گروه قالب شکسته می باشد. شکستگی قالب از یک لبه قالب شروع و به لبه دیگر ختم می گردد.



قالب چرخیده **Rotated Die**: در سکه های با تصویر چرخیده بدلیل اینکه نمی توان واقعا گفت کدام قالب، چکشی (روی سکه) یا سندان (پشت سکه) و یا اینکه هر دو چرخیده اند، لذا قالب پشت سکه، بعنوان قالبی که چرخش خواهد داشت در نظر گرفته شده است. سکه (در ایران و برخی از کشورها) به حالت "سکه ای" ضرب می گردد.

چنانچه قالبی از جای خود شل گردد و یا اینکه اشتباه قرارداده شده باشد، در این صورت سکه هائی ضرب میگردند که به نسبت حالت اصلی سکه، چرخش دارند و این چرخش گاهی تا ۱۸۰ درجه می رسد. معمولاً چرخش هائی که بیش از ۱۵٪ باشند بعنوان سکه چرخیده در نظر گرفته می شود. چرخش ۱۸۰: درجه این نوع سکه ها را در ایران، تاج مقابل نیز می گویند. (تصویر صفحه بعد)



چرخش حول محور افقی 0707S 580103

## ■ بخش پنجم: ارورهای ضرب

□ **سکه آزمایشی (جهت تنظیم قالب) Die Adjustment(trial) Strike :** برای تنظیم فشار قالب، سکه هایی را با فشارهای مختلف ضرب می کنند تا به فشار مناسب برای ضربی قابل قبول و واضح برسند. سکه های ضرب شده در این بین دارای نقشی بسیار کم رنگ اند و معمولاً تنها قسمت مرکزی یا حاشیه طرح در دو طرف سکه مشخص می باشد. این گونه سکه ها را سکه های آزمایشی می گویند. که معمولاً نیز پس از تنظیم قالب در جریان قرار داده نمی شوند و آنها را از بین می برند.



9725N 680000

□ **گرفتگی Fills:** نقاط و جزئیات ریز نقش سکه بر روی قالب توسط خرده های فلز پولک و یا روغن، پر می گردد. نقش روی سکه های حاصل از ضرب با این قالبها، محو و یا فاقد نقش واضح هستند.



یک ریالی 0722N 610209

□ **ضرب سکه (بجای قالب) بر پولک Brockage :** این سکه حاصل ضرب یک سکه بر یک پولک می باشد که هر دو در محل ضرب، یا کاملاً روی هم یا بخشی روی هم، قرار گرفته اند. (۱) در نوعی که سکه و پولک کاملاً بر روی هم قرار میگیرند (Full Brockage strike) حاصل سکه ای (از پولک دوم) خواهد شد که تصویری معکوس، فرورفته و تقریباً بزرگتر (متأثر از سکه اول) را در یک طرف و ضربی واضح و روشن، در طرف دیگر داراست. و سکه دیگر (سکه ای که اول ضرب شده بود)

دارای تصویری مضاعف (مکرر) در یک طرف و نقشی برجسته، پهن و بزرگتر شده در طرف دیگر است.



ضرب سکه بر سکه (از سمت روی سکه)

۲) عکس این حالت نیز به نام Full counter - brockage strike است که ضرب یک پولک با سکه ای است که قبلا (زمانی که پولک بوده) با سکه ضرب شده است.

... سکه تشتکی **Die Cap**: گاهی یک سکه در قالب چکشی گیر کرده و چندین بار عمل ضرب انجام می شود. در این حالت سکه از طرف رو برآمدگی و از طرف پشت، فرورفتگی پیدا می کند (شبیه تشتک نوشابه). هر چه تعداد ضرب بیشتر باشد، برآمدگی (یا فرورفتگی) آن بیشتر خواهد بود.



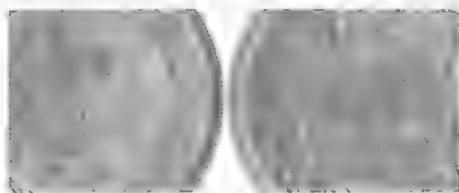
□ **ضرب پهن Broad strike**: پولک جهت ضرب شدن و تبدیل به سکه، در حلقه ای که در روی قالب سندان قرار دارد گرفتار شده و سپس عمل ضرب صورت می گیرد. چنانچه این حلقه که کنگره های حاشیه سکه را نیز در خود دارد و آنرا بر روی سکه ایجاد می کند، از محل منحرف شود بدلیل فشار زیاد در زمان ضرب به بیرون فشرده و سکه حاصل از نظر قطر از اندازه واقعی بزرگتر می گردد. در این حالت کنگره حاشیه دور سکه، نیز بطور کامل ایجاد نمی گردد.

**Uncentered broad strike**: این نمونه سکه از نظر قطر بزرگتر از سکه معمول می باشد (بدلیل ضرب پهن) و تمامی طرح سکه مشخص است ولی به یک سمت کشیده شده است. توجه داشته باشید که چنانچه بخشی از نقش روی سکه ایجاد نشده باشد، آنگاه ارور ایجاد شده ارور خارج از مرکز خواهد بود و نه ضرب پهن چرا که در ضرب پهن، تمامی نقش سکه در هر دو رو بخوبی ایجاد خواهد گشت.

نوع دیگر ضرب پهن زمانی است که حلقه، تنها بخشی از سکه را در بر گرفته باشد. در این حالت

سکه فقط از یک طرف پهن گشته و تنها بخش مقابل دارای کنگره خواهد شد

□ **ضرب مکرر Close Centered Double Strike:** چنین سکه ای ضرب مکرر را در دو روی خود خواهد داشت. علت آن یک ضرب دوم توسط قالب می باشد در حالیکه سکه بطور کامل یا بخشی از آن همچنان در کولار باقی مانده و کمی چرخیده است و این موجب می گردد که نقش هر دو روی سکه بصورت مظاعف دیده شود.



0725N 610502

□ **سکه دو مبلغی Double Denomination:** ضرب بر سکه ای صورت میگیرد که قبلاً ضرب شده است. سکه بعد از اینکه بصورت معمول ضرب شده، مجدداً ضرب دیگری را که مربوط به ارزش متفاوتی است، به خود می گیرد. به این معنی که یک پولک دو بار ضرب میشود یکبار برای یک ارزش اسمی و بار دوم برای ارزش اسمی دیگری. البته معمولاً ضرب دوم از قالبهای خواهد بود که از پولک بزرگترند.

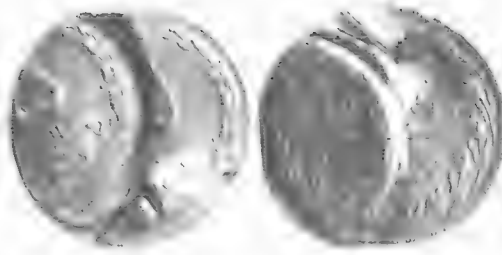
□ **سکه دو یا چند ضرب Double/multi Struck:** وقتی پولک به سمت قالب سندانی فرستاده می شود و در میان حلقه نگهدارنده قرار میگیرد، سکه ضرب و سپس توسط قالب سندانی، به بالا فشار داده می شود تا خارج گردد. گاه اتفاق می افتد که سکه کاملاً خارج نشده و یک ضرب دوم (و بندرت ضرب سوم) نیز روی آن انجام می شود. شیوه قرار گرفتن سکه کاملاً اتفاقی بوده و می تواند به هر حالتی باشد.



سکه ده ریالی ۱۳۷۳ 0725B 730102

□ **سکه دو ضرب برگشته Obverse struck over reverse (Flip over and double Str):** یکی از حالت های سکه های دو ضربی، این است که سکه بعد از اولین ضرب دریافتی، کاملاً خارج نمی گردد و مجدداً یک ضرب دوم را بخود می گیرد. برگشتن سکه در پرس موجب می شود که در ضرب دوم، نقش روی سکه بر پشت و نقش پشت سکه بر روی آن، ضرب گردد.

□ **سکه چند ضربی Multiple Strike:** زمانی که سکه بیش از یکبار توسط قالبها ضرب می گردد، دارای دو تصویر خواهد بود که می تواند در هر جا و به هر شکل باشد.



0724N 650207

□ **خارج از مرکز Off Center**: پولک جهت ضرب، به سمت قالب سندانی (قالب پشت سکه) فرستاده می‌شود و توسط حلقه محیطی Collar، نگهداری و آنگاه قالب چکشی برای ضرب پائین می‌آید. چنانچه سکه بطور کامل در حلقه محیطی قرار نگیرد، پس از ضرب، سکه نقش کامل را به خود نگرفته و نقش بصورت یک دایره ناقص و خارج از مرکز سکه، دیده می‌شود. توجه داشته باشید که در سکه های خارج از مرکز، هر دو روی سکه خارج از مرکز خواهد بود.

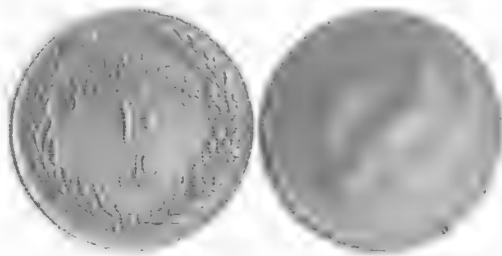


0724N 650205

□ **خارج از مرکز در یک روی سکه Miss-aligned**: در این نوع سکه بدلیل تنظیم نامناسب قالبها که دقیقاً در مرکز قرارنمیگیرند، سکه حاصل تنها از یک طرف بصورت خارج از مرکز ضرب شده است.



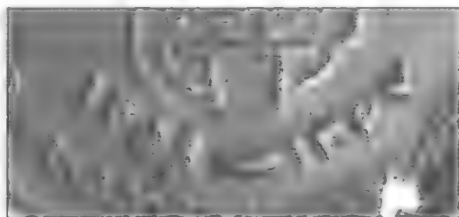
□ **Uniface strike**: وقتی دو پولک منطبق برهم و در زیر ضرب قرار می‌گیرند، حاصل سکه هائی است که یکی ضرب روی آن کاملاً مشخص و پشت سکه بدون ضرب، و دیگری عکس اولی خواهد بود.



0726N 580202

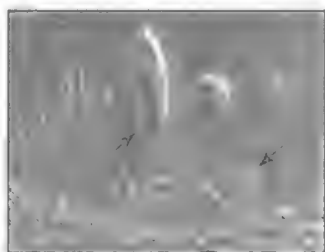


□ **Struck through wire**: یکی از ابزارهایی که در کارگاه قالب زنی استفاده میشود، برس سیمی میباشد. که برای تمیز کردن قالب و دستگاه مورد استفاده قرار میگیرد. گاهی موهایی که از برس می‌افتند، راه به قسمت ضرب پیدا و بصورت یک خط نازک برجسته بر روی سکه دیده میشوند.



0724N 650205

□ **مکرر مکانیکی (Mechanical Doubling (Strike doubling/Machine doubling)**: نوع دیگری از ضرب مکرر وجود دارد که به علت اشکالات مکانیکی یا فنی قالب رخ می‌دهد. در این نوع مکرر قالب از جای خود شل می‌شود و پس از اولین ضرب (که ضرب اصلی می‌باشد) مجدداً قالب چکشی ضرب دیگری را بر سکه ایجاد می‌کند. به همین دلیل این نام را به خود گرفته است. در این نوع مکرر، معمولاً حروف مکرر شده، از هم جدا نبوده و گوشه‌های گرد دارند (بر خلاف مکرر های ناشی از قالب که گوشه و کناره های جدا از هم دارند).



مکرر مکانیکی 0728N 820102

در پایان این بخش، ذکر این نکته ضروری است که شناسائی ارور ها و علل بوجود آمدن آنها، خصوصاً ارورهای مربوط به مکرر، چندان کار ساده ای نبوده و نیازمند تجربه، دقت زیاد و بررسی سکه های مختلف میباشد. آنچه که تاکنون آورده شده، در خصوص سکه هایی بود که شناسائی و علت بوجود آمدن ارور آنها نیز مشخص گردیده است.

مطمئناً نمونه های دیگری نیز نزد مجموعه داران وجود دارند که پس از شناسائی و اطمینان از علت بوجود آمدن آنها، به اطلاع کلیه علاقمندان خواهد رسید.

## چک لیست بررسی سکه

(۱) وضعیت پولک : ناقص ، نازک، ضخیم، سوراخ دار

(۲) ترک قالب ، جزئی، ترک سرتاسری، یک ترک یا بیش از یکی، تغییری که در طرح ایجاد نموده

(۳) شکستگی قالب

(۴) چرخش (گردش) قالب (سکه)

□ در جهت عقربه های ساعت ( به سمت چپ )

۱۸۰ درجه (تاج مقابل)

۹۰ درجه

کمتر یا بیشتر از ۹۰ درجه

□ خلاف عقربه های ساعت (به سمت راست )

۱۸۰ درجه

۹۰ درجه

کمتر یا بیشتر از ۹۰ درجه

(۵) کولار کلش collar clash برخورد وجه سوم با قالب روی سکه

(۶) مکرر

روی سکه

پشت سکه

هر دو روی سکه

(۷) انعکاس

روی سکه

پشت سکه

هر دو روی سکه

(۸) آیا انعکاس

چرخش دارد؟

مکرر شده است؟

انعکاس (آینه ای و وارو است) - انعکاس بر اثر فشار قالب ؟

(۹) شبیح

روی سکه

هر دو روی سکه

شبیح چرخیده

(۱۰) وضعیت کنگره / نوشته در

روی سکه

پشت سکه

وجه سوم

(۱۱) وزن سکه

(۱۲) رنگ سکه

(۱۳) ضرب سکه

ضعیف

صاف

قوی

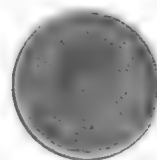
برجسته

0707S		سال ۱۳۶۰ خیر نگردید	۲۰ میلی متر	۲۰ گرم	۲۵ گرم	اهن روکش بونز- سکه ساندویچی با کلد	شیر و شمشیر	برگ زیتون	۱۳۵۸
0722N			۱۸.۲ میلیمتر	۱.۷۵ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و کل لاله	برگ زیتون	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
9722S		یک ربالی قدسی	۴۰.۲۵ میلیمتر	۲۵ گرم	فولاد و برنز - سکه ساندویچی یا کلد	فولاد و برنز - سکه ساندویچی یا کلد	تصویر مسجد الاقصی	یوم القدس ، شاخه لاله	۱۳۵۹
0722B		یک ربالی دماوندی	۱۶.۳ میلیمتر	۱.۴ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	قله دماوند	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۴ الی ۱۳۷۱
0723N			۲۲.۲ میلیمتر	۳ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و کل لاله	برگ زیتون	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
0724N/P			۳۴.۷۵ میلیمتر	۴۶ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و کل لاله	برگ زیتون	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
0724B			۱۹.۲ میلیمتر	۲ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	ارامگاه حافظا	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۸ الی ۱۳۷۱
0725N			۲۷.۷۵ میلیمتر	۷ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و کل لاله	برگ زیتون	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
9725N/P		ده ربالی کل لاله	۲۷.۷۵ میلیمتر	۷ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	تصویر ۳ سازه کل لاله ۲۲ بهمن ۱۳۵۸	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۱
9725N		ده ربالی قدسی بزرگ	۲۷.۷۵ میلیمتر	۷ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و کل لاله	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
9725N		ده ربالی قدسی کوچک	۲۱.۴ میلیمتر	۳ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و تصویر خانه خدا	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
0725B		ده ربالی فردوسی	۲۱.۲ گرم	۳ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	ارامگاه فردوسی	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۶ الی ۱۳۷۱
0726N			۳۰.۸ میلیمتر		مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	جمهوری اسلامی ایران	برگ زیتون	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸
9726N		چهارصدمین سال هجرت	۳۰.۸ میلیمتر		مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸
9726N		۲۰ ربالی کل لاله	۳۰.۸ میلیمتر	۹ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران	تصویر گل و تاریخ ۲۲ بهمن ۵۹	۱۳۵۹
9726N/P			۳۰.۸ میلیمتر		مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران	سومین سالگرد پیروزی خون بر شمشیر	۱۳۶۰
9726N			۳۰.۸ میلیمتر		مس و نیکل	مس و نیکل	جمهوری اسلامی ایران و گل لاله	۴م هفته بانکداری اسلامی، چرخ دنده سنبل ساختمان و دو دست متحد	۱۳۶۷
9726N/P			۳۳.۹ میلیمتر	۴۶ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	لسک با خمینی	جمهوری اسلامی	۱۳۶۸
0727B			۲۶.۶ میلیمتر	۱۰ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	شرکت گاز، خوشه گندم	۱۳۵۹ الی ۱۳۶۸
9727N/P		دهمین سالگرد انقلاب	۲۶.۲ میلیمتر	۷ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷
0727N/P			۲۶.۲ میلیمتر	۷ گرم	مس و نیکل	مس و نیکل	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
0727N			۲۰.۲ میلیمتر		مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
0727B			۲۰.۲ میلیمتر	۳۵ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷
0728N			۲۹.۲۵ میلیمتر	۹ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
0728B			۲۲.۹ میلیمتر	۴۶ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
0729L			۲۸.۲۵ میلیمتر	۱۰.۷ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷
0729N			۲۲.۲۵ میلیمتر	۵.۵ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸
0730L			۲۷.۲۵ میلیمتر	۸.۹ گرم	مس و نیکل و روی	مس و نیکل و روی	بنفشه ایران	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷

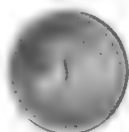


اندازه واقعی سکه های ضرب شده

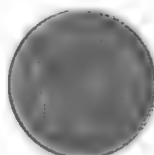
## اندازه واقعی سکه های ضرب شده



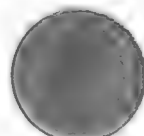
قطر: ۲۰ میلیمتر  
وزن: ۲,۵ گرم



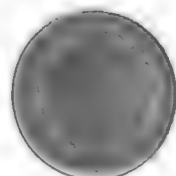
قطر: ۱۶,۳ میلیمتر  
وزن: ۱,۴ گرم



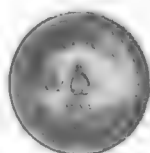
قطر: ۲۰,۲۵ میلیمتر  
وزن: ۲,۵ گرم



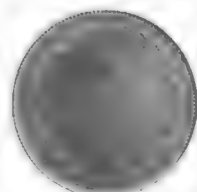
قطر: ۱۸,۲ میلیمتر  
وزن: ۱,۷۵ گرم



قطر: ۲۲,۲ میلیمتر  
وزن: ۳ گرم



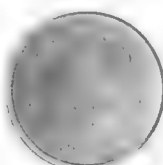
قطر: ۱۹,۲ میلی متر  
وزن: ۲ گرم



قطر: ۲۴,۷۵ میلیمتر  
وزن: ۴,۶ گرم



قطر: ۲۱,۲ میلیمتر  
وزن: ۳ گرم



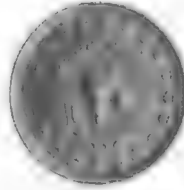
قطر: ۲۱,۴ میلیمتر  
وزن: ۳ گرم



قطر: ۲۷,۷۵ میلیمتر  
وزن: ۷ گرم



قطر: ۳۰,۸ میلیمتر  
وزن: ۹ گرم



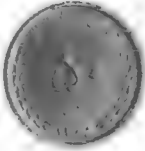
قطر: ۲۳,۹ میلیمتر  
وزن: ۴,۶ گرم



قطر: ۲۶,۲ میلیمتر  
وزن: ۱۰ گرم



قطر: ۲۶,۲ میلیمتر  
وزن: ۷ گرم



قطر: ۲۰,۲ میلیمتر  
وزن: ۳,۵ گرم



قطر: ۲۹,۲۵ میلیمتر  
وزن: ۹ گرم



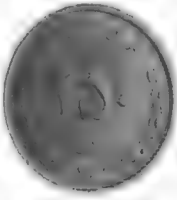
قطر: ۲۲,۹ میلیمتر  
وزن: ۴,۶ گرم



قطر: ۲۸,۲۵ میلیمتر  
وزن: ۱۰,۷ گرم



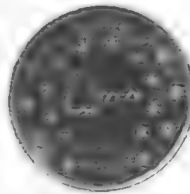
قطر: ۲۴,۲۵ میلیمتر  
وزن: ۵,۵ گرم



قطر: ۲۴ میلیمتر  
وزن: ۵ گرم



قطر: ۲۷,۲۵ میلیمتر  
وزن: ۸,۹ گرم



قطر: ۲۵,۵ میلیمتر  
وزن: ۶,۳۵ گرم





سکه های ۵۰ دیناری

## سکه های ۵۰ دیناری

توضیحات	کد سکه
۱۳۵۸	0707S 580101
۵۰ دیناری ۱۳۵۸ - خارج از مرکز ( off center )	0707S 580102
۵۰ دیناری ۱۳۵۸ - چرخش ۱۸۰ درجه	0707S 580103
۵۰ دیناری ۱۳۵۸ - چرخش ۱۸۰ درجه برنگ مس (کاپر واشد)	0707S 580104

## ۵۰ دیناری • 50 Dinar

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰ دینار

تاریخ ضرب: ۱۳۵۸

شرح روی سکه: برگ زیتون

شرح پشت سکه: شیر و شمشیر

جنس سکه: آهن روکش برنز - سکه ساندویچی یا کلد

وزن سکه: ۲,۵ گرم

قطر سکه: ۲۰ میلی متر

کد عمومی سکه: 0707S

ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 50 Dinar

Mint date: 1358 (1979)

Obverse: Olive leaves

Reverse: Lion & Sword

Material: Copper & Nickel - Claded

Weight: 2.5 g

Diameter: 20 mm

Code: 0707S

Remarks:



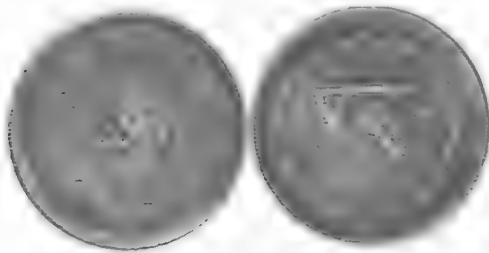
0707S 580102

ضرب خارج از مرکز (افت سنتر)



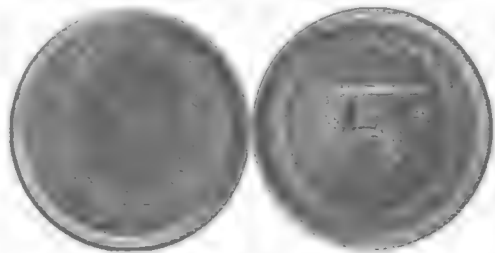
0707S 580101

۵۰ دیناری



0707S 580104

۵۰ دیناری مسی رنگ (کاپر واشد) چرخش ۱۸۰ درجه



0707S 580103

۵۰ دیناری چرخش ۱۸۰ درجه



سکه های ۱ ریالی

## یک ریالی نیکلی

کد سکه	توضیحات
0722N 580101	یک ریالی ۱۳۵۸
0722N 580102	یک ریالی ۱۳۵۸ - چرخش ۴۵ درجه به راست
0722N 580103	یک ریالی ۱۳۵۸ - چرخش ۴۵ درجه به چپ
0722N 580104	یک ریالی ۱۳۵۸ - شیخ روی سکه
0722N 580105	یک ریالی ۱۳۵۸ - انعکاس در دو روی سکه
0722N 580106	یک ریالی ۱۳۵۸ - طلائی شده خارج از ضربخانه
0722N 580107	یک ریال ۱۳۵۸ - انعکاس پشت سکه
0722N 590101	یک ریال ۱۳۵۹
0722N 590102	یک ریال ۱۳۵۹ انعکاس در دو روی سکه
0722N 590103	یک ریال ۱۳۵۹ انعکاس در روی سکه
0722N 590104	یک ریال ۱۳۵۹ شیخ در دو روی سکه
0722N 610101	یک ریال ۱۳۶۱ روی ۱۳۶۰
0722N 610201	یک ریال ۱۳۶۱
0722N 610202	یک ریال ۱۳۶۱ ضرب مکرر و کلفت شدن نوشته‌های پشت
0722N 610203	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس در روی سکه
0722N 610204	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس در دو روی سکه
0722N 610205	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس ۱۸۰ درجه چرخیده در روی سکه ×
0722N 610206	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس ۱ ریال در روی سکه و ۹۰ درجه چرخیده *
0722N 610207	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس در روی سکه و ۴۵ درجه چرخیده *
0722N 610208	یک ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس بر اثر فشار قالب heavy die transfer
0722N 610209	یک ریالی ۱۳۶۱ - بدلیل روغنی بودن سطح قالب، ضرب سکه ضعیف می‌باشد.
0722N 610210	یک ریالی ۱۳۶۱ - چرخش ۴۵ درجه به چپ
0722N 610211	یک ریالی ۱۳۶۱ - چرخش ۹۰ درجه به راست
0722N 610212	یک ریالی ۱۳۶۱ - شکستگی عمده قالب روی سکه موجب سکه ضرب شده نقش کامل نداشته باشد.
0722N 610213	یک ریالی ۱۳۶۱ - برخورد کولار با قالب رو. نقش حاشیه سوم (کنگره) روی سکه دیده می‌شود.
0722N 620101	یک ریالی ۱۳۶۲
0722N 620102	یک ریالی ۱۳۶۲ - شیخ در روی سکه
0722N 620103	یک ریالی ۱۳۶۲ - انعکاس بر اثر فشار قالب heavy die transfer
0722N 620104	یک ریالی ۱۳۶۲ - دو بار انعکاس یکی با چرخش ۱۸۰ درجه.
0722N 620105	یک ریالی ۱۳۶۲ - سکه دو ضرب قبل از ضرب دوم، ضرب دوم با ۹۰ درجه چرخش
0722N 620106	یک ریالی ۱۳۶۲ - مکرر پشت سکه

کد سکه	توضیحات
0722N 630101	یک ریالی ۱۳۶۳
0722N 630102	یک ریالی ۱۳۶۳ - انعکاس در روی سکه
0722N 640101	یک ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول
0722N 640102	یک ریالی ۱۳۶۴ - شبح در روی سکه
0722N 640201	یک ریالی ۱۳۶۴ - نوع دوم - مبلغ و تاریخ نازک
0722N 650101	یک ریالی ۱۳۶۵ - نوع اول - تاریخ فسرده کل لاله درست
0722N 650102	یک ریالی ۱۳۶۵ - نوع اول - ضرب خارج از مرکز (اف سنتر Off Center)
0722N 650201	یک ریالی ۱۳۶۵ - نوع دوم - تاریخ باز گل لاله ریز
0722N 660101	یک ریالی ۱۳۶۶ - نوع اول - گل درشت
0722N 660201	یک ریالی ۱۳۶۶ - نوع دوم - گل ریز
0722N 670101	یک ریالی ۱۳۶۷ - (مکرر رو در تمامی سکه‌های ضرب شده)

\* توضیح: در انعکاس‌های چرخیده، قالب‌ها قبل از برخورد به هم، چرخش (Rotated Die) داشته و لذا سکه‌های ضرب شده بعد از آن دارای انعکاسی چرخیده خواهند بود.



# ● 1 Rial یک ریالی نیکی

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: یک ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۵۸ الی ۱۳۶۷

شرح روی سکه: برگ زیتون

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی و گل لاله

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۱٫۷۵ گرم

قطر سکه: ۱۸٫۲ میلی متر

کد عمومی سکه: 0722N

ملاحظات: سال ۱۳۶۰ سکه ضرب نگردید

Coin Description:

Denomination: 1 Rial

Mint date: 1358 - 1367 (1979-1998)

Obverse: Olive leaves

Reverse: IRI & Tulip Flowers

Material: Copper & Nickel

Weight: 1.75 g

Diameter: 18.2 mm

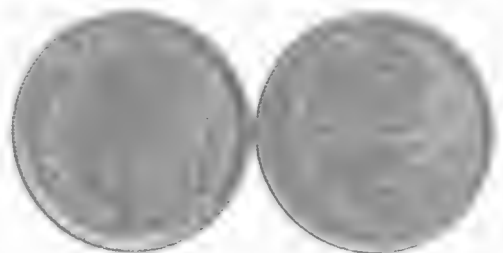
Code: 0722N

Remarks: No Issue in 1360(1981)



0722N 580102

یک ریال ۱۳۵۸ گردش ۴۵ درجه به راست



0722N 580101

یک ریال ۱۳۵۸



0722N 580104

یک ریال ۱۳۵۸ شیب روی سکه



0722N 580103

یک ریال ۱۳۵۸ گردش ۴۵ درجه به چپ



0722N 580106

یک ریال ۱۳۵۸ - طلایی



0722N 580105

یک ریال ۱۳۵۸ انعکاس دو رو



0722N 590101

یک ریال ۱۳۵۹



0722N 580107

یک ریال ۱۳۵۸ - انعکاس پشت سکه



0722N 590103

یک ریال ۱۳۵۹ انعکاس در روی سکه



0722N 590102

یک ریال ۱۳۵۹ انعکاس در دو روی سکه



0722N 610101

یک ریال ۱۳۶۱ روی ۱۳۶۰



0722N 590104

یک ریال ۱۳۵۹ شبح در دو روی سکه



0722N 610202

یک ریال ۱۳۶۱ ضرب مکرر و کلفت شدن نوشته‌های پشت



0722N 610201

یک ریال ۱۳۶۱



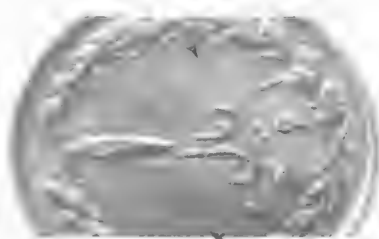
0722N 610204  
انعکاس دو روی سکه



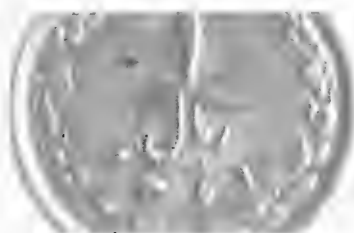
0722N 610203  
انعکاس در روی سکه



0722N 610206  
انعکاس ۱ ریال در پشت و ۹۰ درجه چرخیده



0722N 610205  
انعکاس در رو و ۱۸۰ درجه چرخیده



0722N 610208  
انعکاس بر اثر فشار قالب Heavy Die Transfer



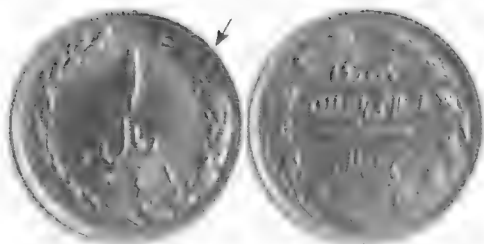
0722N 610207  
انعکاس در رو ۴۵ درجه چرخیده



0722N 610210  
چرخش ۴۵ درجه به چپ



0722N 610209  
ضرب با نقش ضعیف



0722N 610212  
شکستگی عمده قالب



0722N 610211  
چرخش ۹۰ درجه به راست



0722N 620101  
یک ریالی ۱۳۶۲



0722N 610213  
برخورد کولار با قالب و نقش کنگره بروی سکه



0722N 620103  
یک ریالی ۱۳۶۲-انعکاس بر اثر فشار قالب



0722N 620102  
یک ریالی ۱۳۶۲-شیخ روی سکه



0722N 620105  
یک ریال ۱۳۶۲ دو ضرب (دبل استروک)



0722N 620104  
دو بار انعکاس یکی با چرخش ۱۸۰ درجه



0722N 630101

یک ریال ۱۳۶۳



0722N 620106

یک ریالی ۱۳۶۲ - مکرر سست سکه



0722N 640101

یک ریال ۱۳۶۴ نوع اول



0722N 630102

انعکاس در روی سکه



0722N 640201

یک ریالی ۱۳۶۴ نوع دوم



0722N 640102

یک ریال ۱۳۶۴ نوع دوم - سپح روی سکه



0722N 650102

یک ریال ۱۳۶۵ نوع اول تاریخ فشرده کل درست



0722N 650101

یک ریال ۱۳۶۵ نوع اول تاریخ فشرده کل درست



0722N 660101  
یک ریال ۱۳۶۶ گل درشت



0722N 650201  
یک ریال ۱۳۶۵ تاریخ باز گل ریز



0722N 670101  
یک ریال ۱۳۶۷



0722N 660201  
یک ریال ۱۳۶۶ گل ریز

## یک ریال قدس

کد سکه	توضیحات
9722S 590101	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول
9722S 590102	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول - نقص پولک
9722S 590103	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول - چرخش ۱۸۰ درجه
9722S 590104	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول - چرخش ۱۵۰ درجه به چپ
9722S 590105	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول - آسیب قالب، کناره های مبلغ با زائده میباشد.
9722S 590106	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع اول - شکستگی قالب، گوشه سمت چپ قدس برآمدگی دارد.
9722S 590201	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع دوم - ک به ک شده.
9722S 590202	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع دوم - ک به ک توپر (آسیب قالب).
9722S 590203	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع دوم - مکرر جمهوری اسلامی در روی سکه
9722S 590301	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع سوم - بدون روکش برنجی در دو طرف Missing Clad Layer
9722B 590401	یک ریالی یادبود قدس ۱۳۵۹ نوع چهارم - برنجی

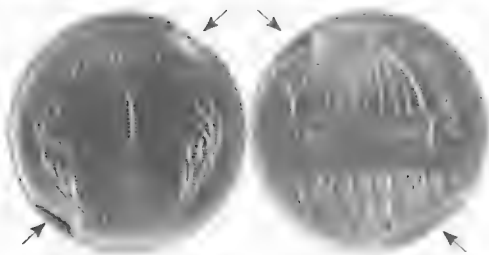
# ● 1Rial Ghods یک ریال قدس

## مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: یک ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۵۹  
شرح روی سکه: یوم القدس، شاخه لاله  
شرح پشت سکه: تصویر مسجد القصی  
جنس سکه: فولاد و برنز - سکه ساندویچی یا کلدد  
وزن سکه: ۲,۵ گرم  
قطر سکه: ۲۰,۲۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 9722S  
ملاحظات: یک ریالی قدسی

## Coin Description:

Denomination: 1 Rial  
Mint date: 1359  
Obverse: Tulip Flowers, Ghods Memo day  
Reverse: Al Aghsa Mosque  
Material: Copper & Nickel, Cladded Coin  
Weight: 2.5 g  
Diameter: 20.25mm  
Code: 9722S  
Remarks: One Rial Ghods



9722S 590102  
انعکاس در روی سکه



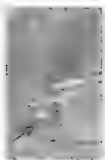
9722S 590101  
یک ریال قدس ۱۳۵۹ بادیود



9722S 590104  
یک ریال قدس چرخش ۱۵۰ درجه به چپ



9722S 590103  
یک ریال قدس چرخش ۱۸۰ درجه

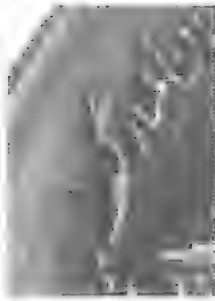


9722S 590106  
یک ریال قدس آسیب قالب سمت راست قدس



9722S 590105  
یک ریال قدس خرابی آسیب قالب





9722S 590202

ک المبارک تبدیل به گ شده و توپر به علت آسیب قالب



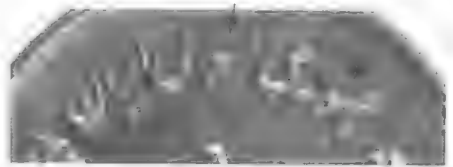
9722S 590201

یک ریال قدس - ک المبارک تبدیل به گ شده



9722S 590301

یک ریال قدس - فولادی بدون روکش برنز در دو طرف



9722S 590203

یک ریال قدس - مکرر جمهوری اسلامی ایران



9722B 590401

یک ریال قدس - برنجی

یک ریال دماوند

توضیحات	کد سکه
یک ریالی دماوندی ۱۳۷۱	0722B 710101
یک ریالی دماوندی ۱۳۷۲	0722B 720101
یک ریالی دماوندی ۱۳۷۳	0722B 730101
یک ریالی دماوندی ۱۳۷۴	0722B 740101

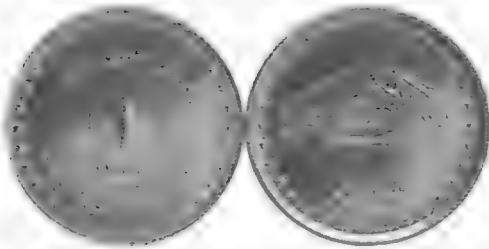
# یک ریال دماوند 1Rial Damavand

## مشخصات سکه:

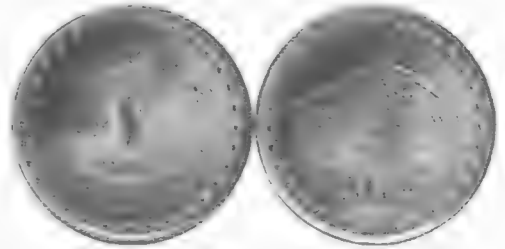
مبلغ اسمی: یک ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۷۱ الی ۱۳۷۴  
شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: قله دماوند  
جنس سکه: مس و نیکل و روی  
وزن سکه: ۱,۴ گرم  
قطر سکه: ۱۶,۳ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0722B  
ملاحظات: یک ریال دماوندی

## Coin Description:

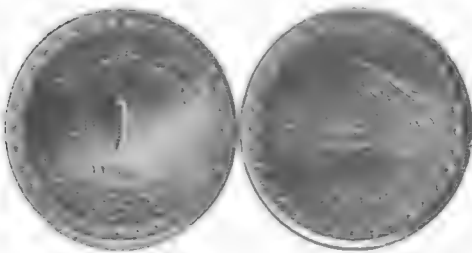
Denomination: 1 Rial  
Mint date: 1371- 1374  
Obverse: IRI & Tulip flowers  
Reverse: Damavand Mountain  
Material: Copper & Nikel & Zink  
Weight: 1.4 g  
Diameter: 16.3 mm  
Code: 0722B  
Remarks: One Rial Damavand



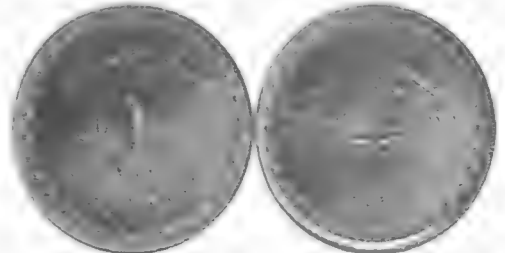
072B 720101  
یک ریال دماوند ۱۳۷۲



072B 710101  
یک ریال دماوند ۱۳۷۱



0722B 740101  
یک ریال دماوند ۱۳۷۴



0722B 730101  
یک ریال دماوند ۱۳۷۳

سکه های ۲ ریالی

## ۲ ریال نیکلی

کد سکه	توضیحات
0723N 000101	دو ریالی - ضرب سکه بر سکه Brokage ۴۵ درجه چرخیده به راست
0723N 580101	دو ریالی ۱۳۵۸
0723N 580102	دو ریالی ۱۳۵۸ - گردش ۱۸۰ درجه
0723N 580103	دو ریالی ۱۳۵۸ - چرخش ۴۵ درجه به راست
0723N 590101	دو ریالی ۱۳۵۹
0723N 590102	دو ریالی ۱۳۵۹ - چرخش ۱۸۰ درجه
0723N 590103	دو ریالی ۱۳۵۹ - چرخش ۱۸۰ درجه و انعکاس در دو روی سکه
0723N 590104	دو ریالی ۱۳۵۹ - مکرر تاریخ و ریال و انعکاس در روی سکه (مکرر نوع سوم)
0723N 590105	دو ریالی ۱۳۵۹ - مکرر پشت سکه (مکرر نوع پنجم)
0723N 590106	دو ریالی ۱۳۵۹ - انعکاس در روی سکه
0723N 590107	دو ریالی ۱۳۵۹ - شبیح در دو روی سکه
0723N 590108	۲ ریال ۱۳۵۹ - ضرب سکه بر سکه (Partial Brokage)، دبل استروک و خارج از مرکز
0723N 600101	دو ریالی ۱۳۶۰
0723N 600102	دو ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس روی سکه
0723N 600103	دو ریالی ۱۳۶۰ - دو بار انعکاس یکی چرخیده
0723N 600104	دو ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس دو رو و چرخیده
0723N 600105	دو ریالی ۱۳۶۰ - شبیح در روی سکه
0723N 600106	دو ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس دو روی سکه - ۲ دو بار در پشت
0723N 610101	دو ریالی ۱۳۶۱
0723N 610102	دو ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس روی سکه
0723N 610103	دو ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس روی سکه و مکرر پشت سکه (مکرر نوع هشتم)
0723N 620101	دو ریالی ۱۳۶۲
0723N 620102	دو ریالی ۱۳۶۲ - انعکاس در روی سکه
0723N 620103	دو ریالی ۱۳۶۲ - انعکاس در پشت سکه
0723N 620104	دو ریالی ۱۳۶۲ - شبیح و انعکاس در روی سکه
0723N 630101	دو ریالی ۱۳۶۳ - نوع اول - لا کوتاه
0723N 630102	دو ریالی ۱۳۶۳ - نوع اول - انعکاس روی سکه
0723N 630201	دو ریالی ۱۳۶۳ - نوع دوم - لا بلند
0723N 640101	دو ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول - لا کوتاه
0723N 640102	دو ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول - گردش ۶۰ درجه به چپ
0723N 640103	دو ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول - انعکاس در روی سکه

توضیحات	کد سکه
دو ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - انعکاس در روی سکه - مکرر پشت	0723N 640104
دو ریالی ۱۳۶۴ نوع دوم - لا بلند	0723N 640201
دو ریالی ۱۳۶۴ نوع دوم - شبح در روی سکه	0723N 640202
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - تاریخ فشرده لا بلند	0723N 650101
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - اثری از عدد ۳ در کنار عدد ۵ دیده میشود.	0723N 650102
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - تاریخ فشرده لا کوتاه	0723N 650201
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع سوم - تاریخ باز لا بلند	0723N 650301
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع چهارم - تاریخ باز لا کوتاه	0723N 650401
دو ریالی ۱۳۶۵ نوع چهارم - تاریخ باز لا کوتاه - اف ستر	0723N 650402
دو ریالی ۱۳۶۶	0723N 660101
دو ریالی ۱۳۶۶ - مکرر روی سکه (مکرر نوع سوم)	0723N 660102
دو ریالی ۱۳۶۶ - پولک این سکه یکبار ضرب شده (یا بصورت آزمایشی و یا در سال دیگر احتمالاً ۱۳۶۳) پرس گشته و مجدداً در سال ۱۳۶۶ ضرب شده است. آثار پشت سکه (جمهوری اسلامی ایران) مربوط به ضرب قبل، در روی سکه مشخص است.	0723P 660103
دو ریالی ۱۳۶۶ - ضرب خارج از مرکز (اف ستر)	0723P 660104
دو ریالی ۱۳۶۷	0723N 670101
دو ریالی ۱۳۶۷ - شبح روی سکه	0723N 670102
دو ریالی ۱۳۶۷ - مکرر پشت سکه (مکرر از نوع چهارم)	0723N 670103
دو ریالی ۱۳۶۷ - نقص پولک rim clip	0723N 670104

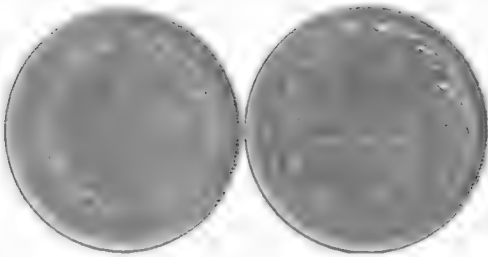
## ۲ ریال نیکلی • 2 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۶۷ - ۱۳۵۸  
شرح روی سکه: برگ زیتون  
شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی و گل لاله  
جنس سکه: مس و نیکل  
وزن سکه: ۳ گرم  
قطر سکه: ۲۲,۲ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0723N  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 2 Rials  
Mint date: 1358 - 1367  
Obverse: Olive leaves  
Reverse: IRI & Tulip Flowers  
Material: Copper & Nickel  
Weight: 3 g  
Diameter: 22,2 mm  
Code: 0723N  
Remarks:



0723N 580101

۲ ریال ۱۳۵۸



0723N 000101

۲ ریال ضرب سکه بر سکه Brokage پشت



0723N 580103

۲ ریال ۱۳۵۸ ۴۵۰ درجه به راست



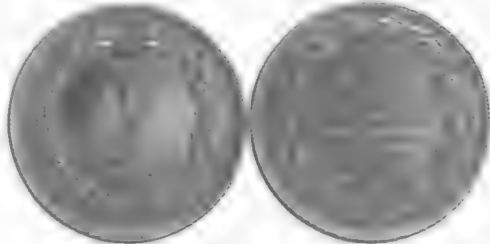
0723N 580102

۲ ریال ۱۳۵۸ گردش ۱۸۰ درجه



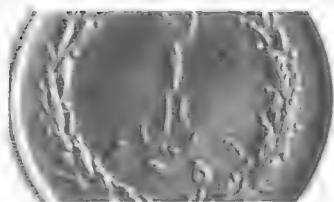
0723N 590102

۲ ریال ۱۳۵۹ گردش ۱۸۰ درجه



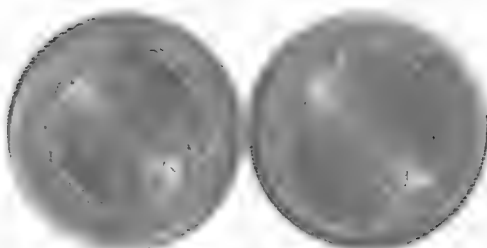
0723N 590101

۲ ریال ۱۳۵۹



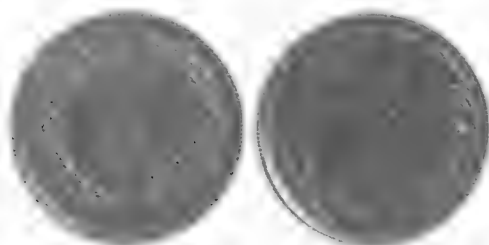
0723N 590104

۲ ریال ۱۳۵۹ مکرر تاریخ و ریال و انعکاس روی سکه



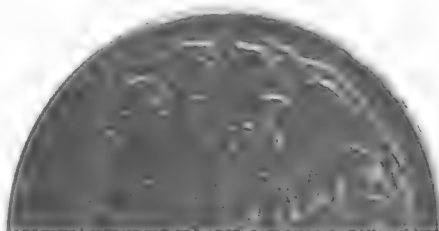
0723N 590103

۲ ریال ۱۳۵۹ وارو و انعکاس دو رو



0723N 590106

۲ ریال ۱۳۵۹ انعکاس در روی سکه



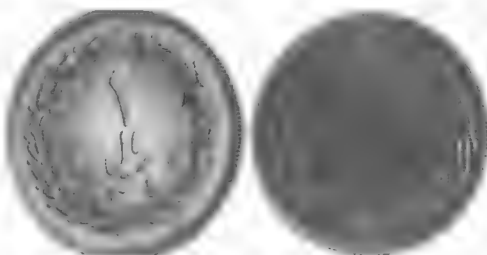
0723N 590105

۲ ریال ۱۳۵۹ مکرر پشت سکه



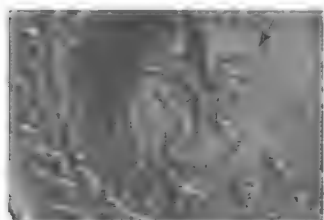
0723N 590108

۲ ریال ۱۳۵۹ ضرب سکه بر سکه، دبل استروک و خارج از مرکز



0723N 590107

۲ ریال ۱۳۵۹ شبح در روی سکه



0723N 600102

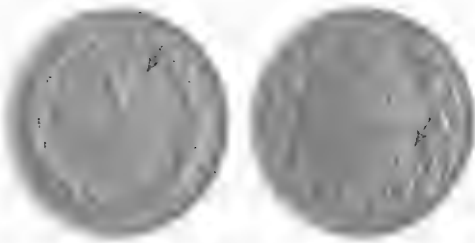
۲ ریال ۱۳۶۰ انعکاس روی سکه



0723N 600101

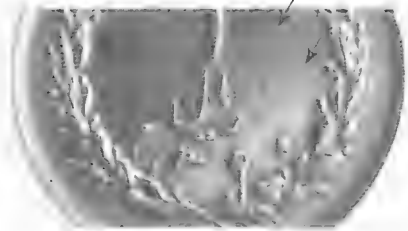
۲ ریال ۱۳۶۰





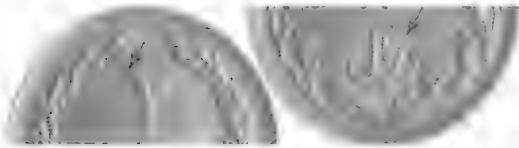
0723N 600104

۲ ریال ۱۳۶۰ انعکاس دو رو و چرخیده



0723N 600103

۲ ریال ۱۳۶۰ انعکاس دو بار در رو ، یکی چرخیده



0723N 600106

۲ ریال ۱۳۶۰ دو بار انعکاس عدد ۲، انعکاس گلها در دو رو



0723N 600105

۲ ریال ۱۳۶۰ شیخ روی سکه



0723N 610102

۲ ریال ۱۳۶۱ انعکاس نوشته در روی سکه



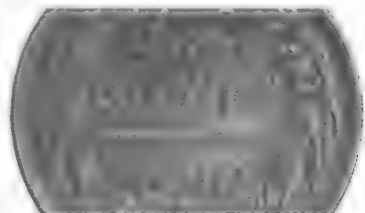
0723N 610101

۲ ریال ۱۳۶۱



0723N 620101

۲ ریال ۱۳۶۲

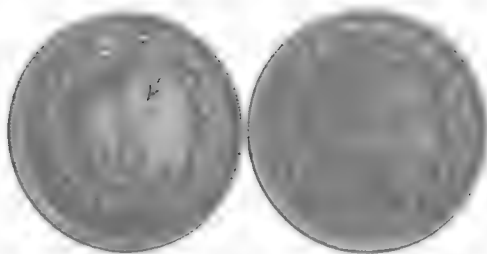


0723N 610103

۲ ریال ۱۳۶۱ انعکاس رو، مکرر تمام پشت سکه



0723N 620103  
۲ ریال ۱۳۶۲ انعکاس در پشت



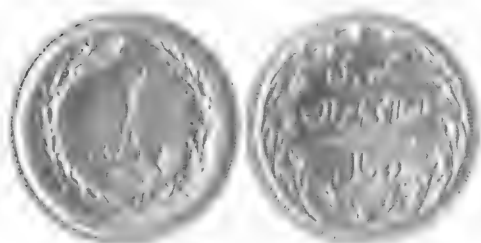
0723N 620102  
۲ ریال ۱۳۶۲ انعکاس در روی سکه



0723N 630101  
۲ ریال ۱۳۶۳ - لا کوتاه



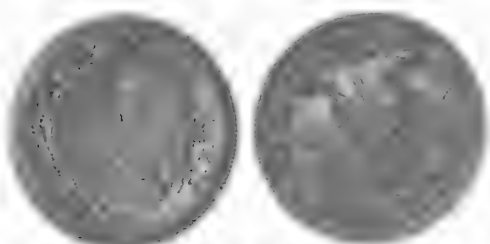
0723N 620104  
۲ ریال ۱۳۶۲ انعکاس و شیب در روی سکه



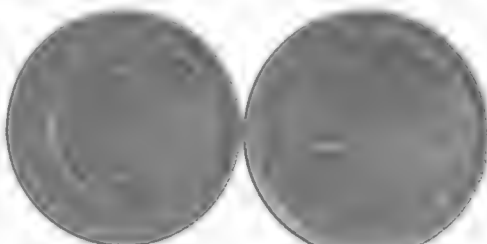
0723N 630201  
۲ ریال ۱۳۶۳ "لا" اسلامی لا بلند



0723N 630102  
۲ ریال ۱۳۶۳ انعکاس رو



0723N 640102  
۲ ریال ۱۳۶۴ - گردش ۶۰ درجه به چپ

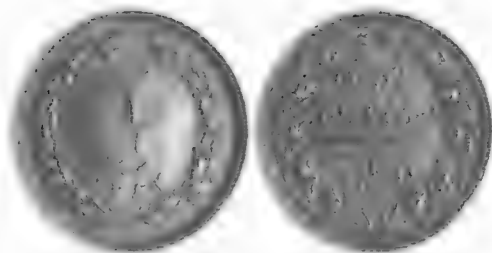


0723N 640101  
۲ ریال ۱۳۶۴ "لا" اسلامی کوتاه



0723N 640104

۲ ریال ۱۳۶۴ انعکاس روی سکه و مکرر پشت سکه



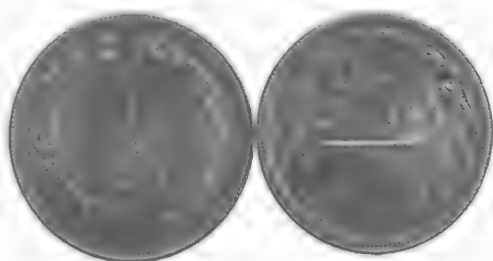
0723N 640103

۲ ریال ۱۳۶۴ انعکاس در روی سکه



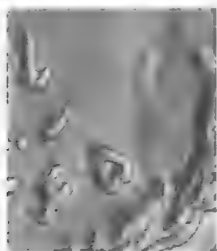
0723N 640202

۲ ریال ۱۳۶۴ شب روی سکه



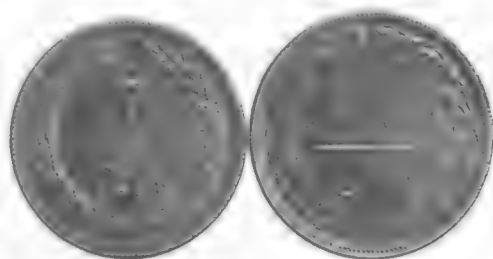
0723N 640201

۲ ریال ۱۳۶۴ "لا" اسلامی بلند



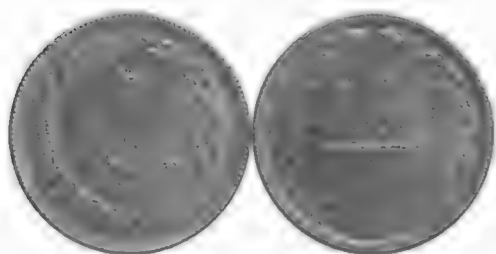
0723N 650102

۲ ریال ۱۳۶۵



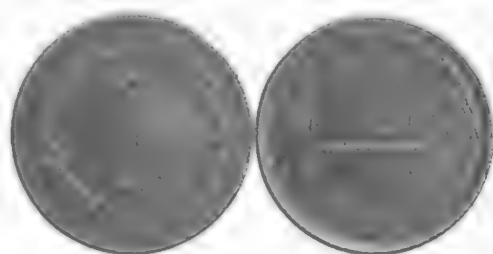
0723N 650101

۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ فشرده، "لا" اسلامی بلند



0723N 650301

۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ باز "لا" اسلامی بلند



0723N 650201

۲ ریال ۱۳۶۵، تاریخ فشرده "لا" اسلامی کوتاه



0723N 650402

۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ باز "لا" اسلامی کوتاه ضرب خارج از مرکز



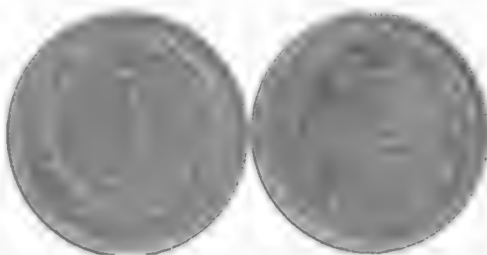
0723N 650401

۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ باز "لا" اسلامی کوتاه



0723N 660102

۲ ریال ۱۳۶۶ مکرر رقمهای شش



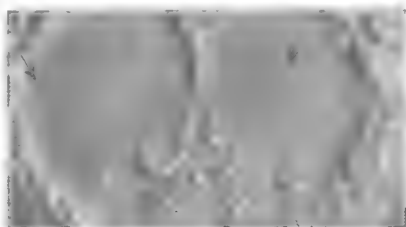
0723N 660101

۲ ریال ۱۳۶۶



0723N 660104

۲ ریال ۱۳۶۶ ضرب خارج از مرکز



0723N 660103

۲ ریال ۱۳۶۶ سکه پرسی جمهوری



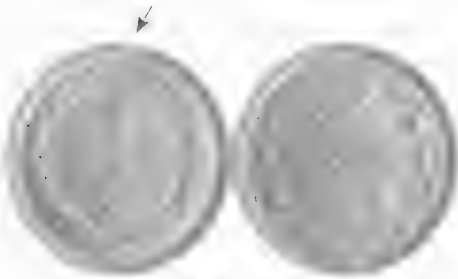
0723N 670102

۲ ریال ۱۳۶۷ شیخ روی سکه



0723N 670101

۲ ریال ۱۳۶۷



0723N 670104

۲ ریال ۱۳۶۷ نقص کناره پولک (Rim Clip)



0723N 670103

۲ ریال ۱۳۶۷ مکرر (کلفت شدن) پشت سکه

## ملاحظات سکه دو ریالی



۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ بسته



۲ ریال ۱۳۶۵ تاریخ باز



لا بلند



لا کوتاه

سکه های ۵ ریالی

## ۵ ریال نیکی

کد سکه	توضیحات
0724N 580101	پنج ریالی ۱۳۵۸ -
0724N 580102	پنج ریالی ۱۳۵۸ - گردش ۳۰ درجه به راست
0724N 580103	پنج ریالی ۱۳۵۸ - گردش ۱۸۰ درجه
0724N 590101	پنج ریالی ۱۳۵۹ - اکثراً در تاریخ و قسمت پائین گل مکرر شده است.
0724N 590102	پنج ریالی ۱۳۵۹ - انعکاس در روی سکه
0724N 590103	پنج ریالی ۱۳۵۹ - ضرب خارج از مرکز (اف سنتر)
0724N 600101	پنج ریالی ۱۳۶۰
0724N 600102	پنج ریالی ۱۳۶۰ - مکرر سب سکه
0724N 600103	پنج ریالی ۱۳۶۰ - گردش ۹۰ درجه به راست
0724N 600104	پنج ریالی ۱۳۶۰ - گردش ۳۰ درجه به چپ
0724N 600105	پنج ریالی ۱۳۶۰ - گردش ۳۰ درجه به راست
0724N 600106	پنج ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس عدد ۵ در سب سکه
0724N 600107	پنج ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس در روی سکه
0724N 600108	پنج ریالی ۱۳۶۰ - سکه یکبار در سال ۵۸ و یا ۵۹ ضرب شده. و مجدداً در سال ۱۳۶۰ پنبوی به میان سکه های پرسی (مربوطه به دوره پهلوی) راه پیدا کرده و پس از پرس شدن، مجدداً ضرب سال ۱۳۶۰ دید است.
0724N 600201	پنج ریالی ۱۳۶۰ نوع دوم - قطر و وزن پولک (۳۰۲ گرم) متفاوت است wrong metal
0724N 610101	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - شش تاریخ کوچک دور از برگ - یک بلند و چسبیده به برگ
0724N 610102	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس در دو روی سکه
0724N 610103	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - خارج از ضرابخانه طلائی شده است
0724N 610104	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - گردش ۹۰ درجه حب
0724N 610201	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - شش تاریخ بزرگ و چسبیده و یک کوتاه و جدا از برگ
0724N 610202	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - ضرب مکرر تاریخ و ریال (مکرر نوع سوم)
0724N 610203	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - مکرر و انعکاس ۵ در پشت سکه (مکرر نوع چهارم)
0724N 610204	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - انعکاس در دو روی سکه
0724N 610205	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - انعکاس دو رو و حرحده
0724N 610206	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - شبح در روی سکه - انعکاس در پشت سکه
0724N 610207	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - گردش ۹۰ درجه به چپ - انعکاس در روی سکه
0724N 610208	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - ضرب ۵ ریالی بر پولک دو ریالی
0724N 610301	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم - جمهوری با نیمه با فاصله
0724N 610401	پنج ریالی ۱۳۶۱ نوع چهارم - جمهوری با ضمه بدون فاصله
0724N 620101	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول -
0724N 620102	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - مکرر سب سکه (مکرر نوع چهارم)
0724N 620103	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - مکرر تاریخ و ریال (مکرر نوع سوم)

کد سکه	توضیحات
0724N 620104	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - انعکاس در دو روی سکه
0724N 620105	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - انعکاس عدد ۵ دو بار در پشت و روی سکه و چرخیده
0724N 620106	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - شبح در روی سکه
0724N 620107	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - گردش ۱۳۵ درجه به چپ
0724N 620201	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - جمهوری با ضمه با فاصله
0724N 620202	پنج ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - جمهوری با ضمه با فاصله - انعکاس در دو روی سکه
0724N 630101	پنج ریالی ۱۳۶۳ نوع اول -
0724N 630102	پنج ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - مکرر تاریخ و ریال (مکرر نوع سوم)
0724N 630103	پنج ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - گردش ۴۵ درجه به چپ - مکرر تاریخ و ریال (مکرر نوع سوم)
0724N 630104	پنج ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - انعکاس هر دو روی سکه
0724N 630201	پنج ریالی ۱۳۶۳ نوع دوم - جمهوری با ضمه چسبیده
0724N 640101	پنج ریالی ۱۳۶۴ -
0724N 640102	پنج ریالی ۱۳۶۴ - مکرر پشت سکه (مکرر نوع پنجم) - انعکاس ۵
0724N 640103	پنج ریالی ۱۳۶۴ - مکرر روی سکه (مکرر نوع سوم) - انعکاس
0724N 640104	پنج ریالی ۱۳۶۴ - مکرر عدد ۵ در روی سکه (مکرر نوع سوم) - انعکاس ۵
0724N 640105	پنج ریالی ۱۳۶۴ - انعکاس در روی سکه
0724N 640106	پنج ریالی ۱۳۶۴ - انعکاس در پشت سکه و چرخیده
0724N 640107	پنج ریالی ۱۳۶۴ - نقص پولک
0724N 640108	پنج ریالی ۱۳۶۴ - شبح روی سکه
0724N 650101	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - تاریخ ریز
0724N 650102	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - انعکاس در پشت سکه
0724N 650103	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - گردش ۴۵ درجه به راست
0724N 650201	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - تاریخ درشت
0724N 650202	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - شبح در روی سکه
0724N 650203	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - گردش ۴۵ درجه به چپ
0724N 650204	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - دبل استروک و اف ستر
0724N 650205	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - اف ستر
0724N 650206	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - ضرب سکه بر سکه (بروکج (Brokage) - ضرب خارج از مرکز (اف ستر))
0724N 650207	پنج ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - چند بار ضرب بر سکه (مولتی استروک (Multi Strok) - ضرب خارج از مرکز (اف ستر))
0724N 660101	پنج ریالی ۱۳۶۶ -
0724N 660102	پنج ریالی ۱۳۶۶ - مکرر تاریخ (۱۳) و یال
0724N 660103	پنج ریالی ۱۳۶۶ - مکرر پشت سکه (مکرر نوع چهارم)
0724N 660104	پنج ریالی ۱۳۶۶ - گردش ۳۰ درجه به راست



توضیحات	کد سکه
منح ریالی ۱۳۶۶ - دیل استروک - سرب دوم خارج از مرکز (اف سنتر)	0724N 660105
منح ریالی ۱۳۶۶ - سرب خارج از مرکز (اف سنتر)	0724N 660106
منح ریالی ۱۳۶۷ -	0724N 670101
منح ریالی ۱۳۶۷ - مکرر و کلفت سدن ناربخ و دبال	0724N 670102
منح ریالی ۱۳۶۷ - مکرر سست سکه (مکرر نوع چهارم)	0724N 670103
پنج ریالی ۱۳۶۷ - شبح در روی سکه	0724N 670104
پنج ریالی ۱۳۶۷ - گردش ۳۰ درجه به چپ	0724N 670105

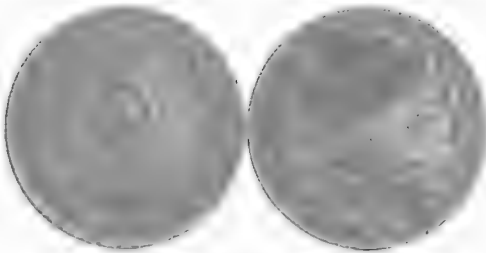
## ۵ ریال نیکل • 5 Rial Nickel

### مشخصات سکه:

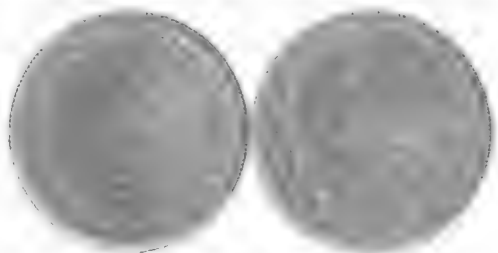
مبلغ اسمی: ۵ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۶۷ الی ۱۳۵۸  
شرح روی سکه: برگ زیتون  
شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران و گل لاله  
جنس سکه: مس و نیکل  
وزن سکه: ۴٫۶ گرم  
قطر سکه: ۲۴٫۷۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0724N, 0724P  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 1 Rial  
Mint date: 1358-1367(1979- 1988)  
Obverse: Olive leaves  
Reverse: IRI & Tulip flowers  
Material: Copper & Nikel  
Weight: 4.6 g  
Diameter: 24.75 mm  
Code: 0724N, 0724P  
Remarks:



0724N 580102  
۵ ریال ۱۳۵۸ گردش ۳۰ درجه به راست



0724N 580101  
۵ ریال ۱۳۵۸



0724N 590101  
۵ ریال ۱۳۵۹



0724N 580103  
۵ ریال گردش ۱۸۰ درجه



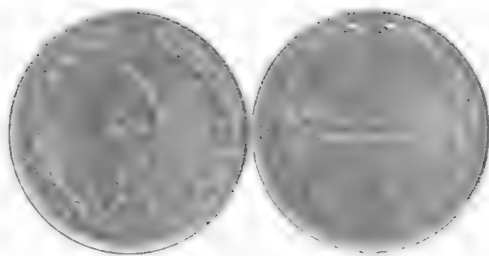
0724N 590103  
۵ ریال ۱۳۵۹ اف ستر



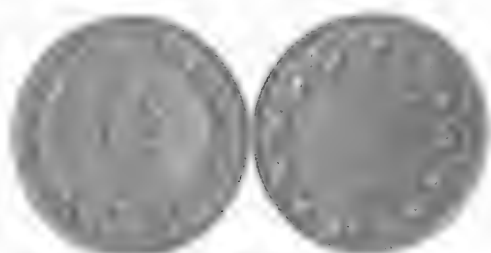
0724N 590102  
۵ ریال ۱۳۵۹ انعکاس رو



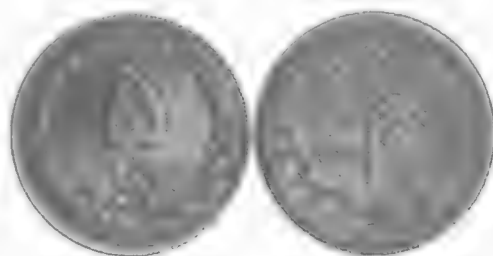
0724N 600102  
۵ ریال ۱۳۶۰ مکرر پشت سکه



0724N 600101  
۵ ریال ۱۳۶۰



0724N 600104  
۵ ریال ۱۳۶۰ گردش ۳۰ درجه به راست



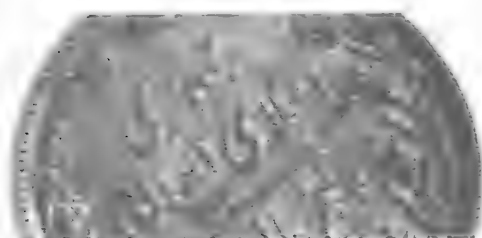
0724N 600103  
۵ ریال ۱۳۶۰ گردش ۹۰ درجه به راست



0724N 600106  
۵ ریال ۱۳۶۰ انعکاس عدد ۵



0724N 600105  
۵ ریال ۱۳۶۰ گردش ۳۰ درجه به راست



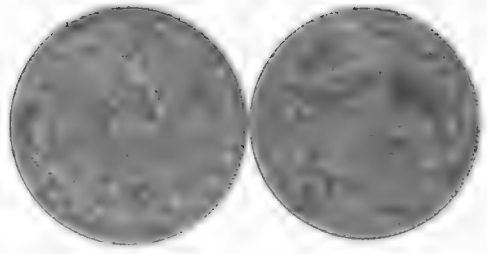
0724N 600108  
۵ ریال ۱۳۶۰ نقش پشت سکه مجدداً ضرب شده (چرخیده)



0724N 600107  
۵ ریال ۱۳۶۰ انعکاس در روی سکه



0724PN 610101  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع اول



0724N 600201  
۵ ریال ۱۳۶۰ فلز اشتباه (۳,۲ گرم) Wrong metal



0724N 610103  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع اول - طلایی



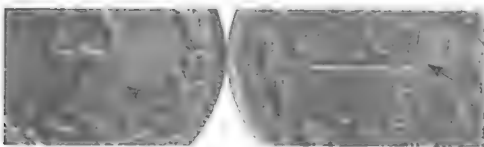
0724N 610102  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس



0724N 610202  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - مکرر تاریخ و ریال



0724N 610201  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم



0724N 610204  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - انعکاس

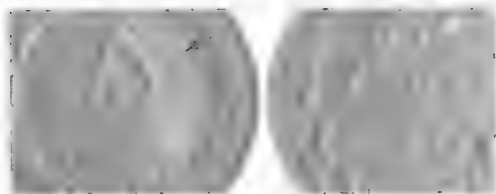


0724N 610203  
۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - مکرر و انعکاس



0724N 610206

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - شبح و انعکاس



0724N 610205

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - انعکاس چرخیده



0724N 610208

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - ضرب بر پولک ۲ ریالی



0724N 610207

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع دوم - گردش ۹۰ درجه به چپ



0724N 610401

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع چهارم - جمهوری با ضمه



0724N 610301

۵ ریال ۱۳۶۱ نوع سوم - جمهوری با ضمه



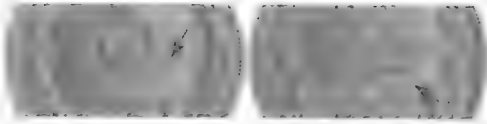
0724N 620102

۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - مکرر

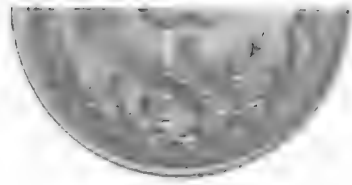


0724N 620101

۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول



0724N 620104  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - انعکاس



0724N 620103  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - مکرر



0724N 620106  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - شبح



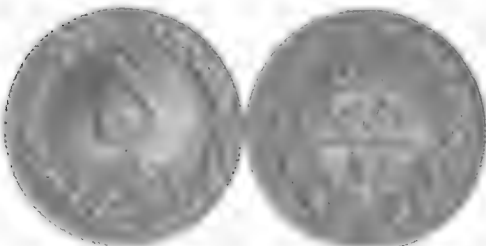
0724N 620105  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - انعکاس چرخیده



0724N 620201  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - جمهوری با ضمه



0724N 620107  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - چرخش ۱۳۵ درجه به چپ



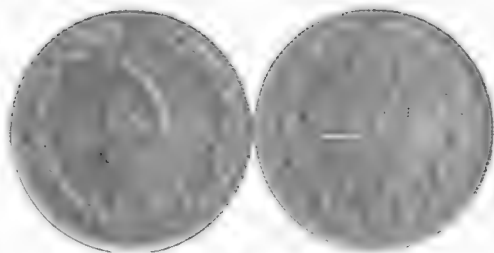
0724N 630101  
۵ ریال ۱۳۶۳ نوع اول



0724N 620202  
۵ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - انعکاس دو رو



0724N 630103  
۵ ریال ۱۳۶۳ نوع اول گردش و مکرر



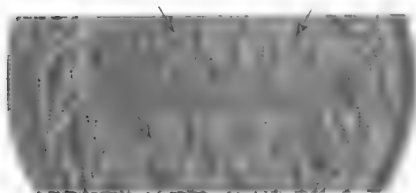
0724N 630102  
۵ ریال ۱۳۶۳ نوع اول - مکرر



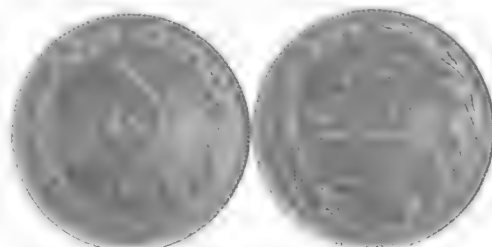
0724N 630201  
۵ ریال ۱۳۶۳ نوع دوم - جمهوری با ضمه



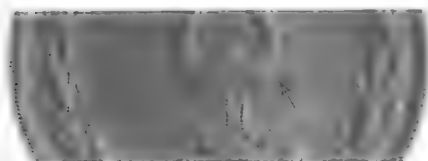
0724N 630104  
۵ ریال ۱۳۶۳ نوع اول - انعکاس



0724N 640102  
۵ ریال ۱۳۶۴ - مکرر و انعکاس



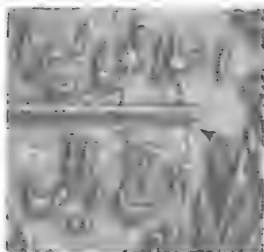
0724N 640101  
۵ ریال ۱۳۶۴



0724N 640104  
۵ ریال ۱۳۶۴ مکرر ۵ در رو و انعکاس ۵ در پشت

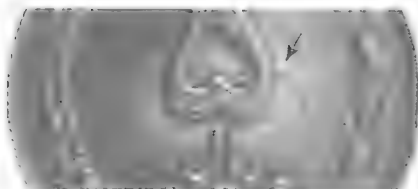


0724N 640103  
۵ ریال ۱۳۶۴ - مکرر و انعکاس



0724N 640106

۵ ریال ۱۳۶۴ انعکاس در پشت و چرخیده



0724N 640105

۵ ریال ۱۳۶۴ انعکاس در رو



0724N 640108

۵ ریال ۱۳۶۴ شیخ روی سکه



0724N 640107

۵ ریال ۱۳۶۴ نقش پولک



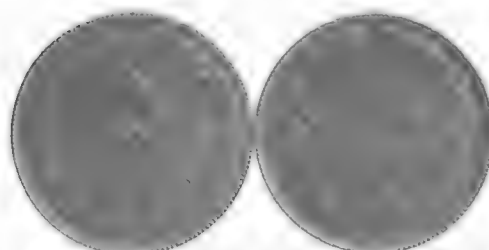
0724N 650102

۵ ریال ۱۳۶۵ نوع اول - انعکاس در پشت



0724N 650101

۵ ریال ۱۳۶۵ نوع اول - تاریخ ریز



0724N 650201

۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - تاریخ درشت



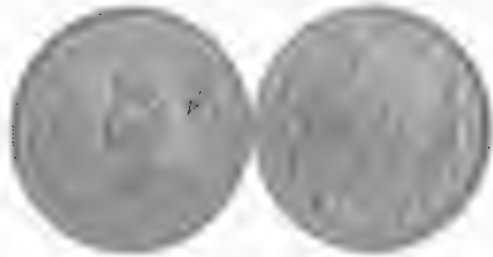
0724N 650103

۵ ریال ۱۳۶۵ نوع اول - گردش ۴۵ درجه به راست





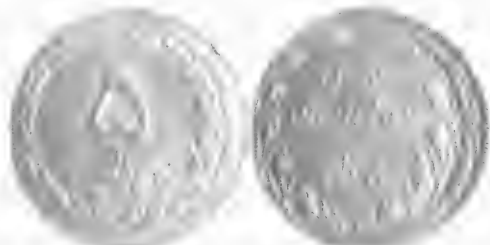
0724N 650203  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - گردش ۴۵ درجه به چپ



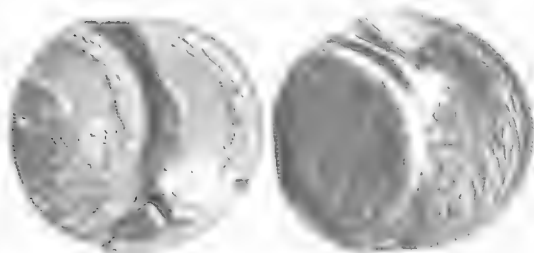
0724N 650202  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - شبح روی سکه



0724N 650205  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - اف سنتر



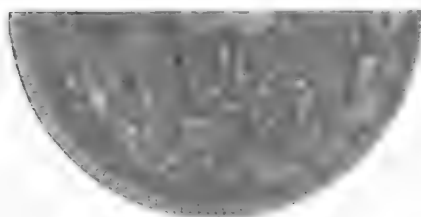
0724N 650204  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - دبل استروک و اف سنتر



0724N 650207  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - مولتی استروک - اف سنتر



0724N 650206  
۵ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - ضرب سکه بر سکه



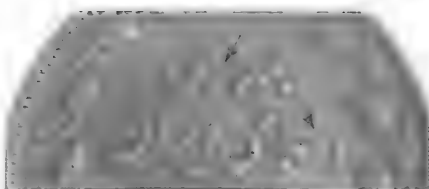
0724N 660102  
۵ ریال ۱۳۶۶ مکرر تاریخ و ریال



0724N 660101  
۵ ریال ۱۳۶۶



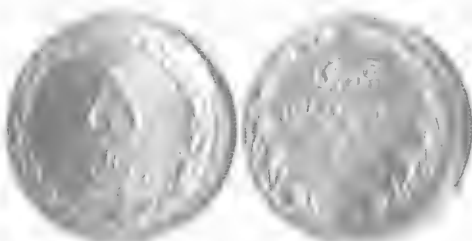
0724N 660104  
۵ ریال ۱۳۶۶ گردش ۳۰ درجه به راست



0724N 660103  
۵ ریال ۱۳۶۶ مکرر جمهوری اسلامی



0724N 660106  
۵ ریال ۱۳۶۶ - اف سنتر



0724N 660105  
۵ ریال ۱۳۶۶ - دبل استروک - اف سنتر



0724N 670102  
۵ ریال ۱۳۶۷ مکرر



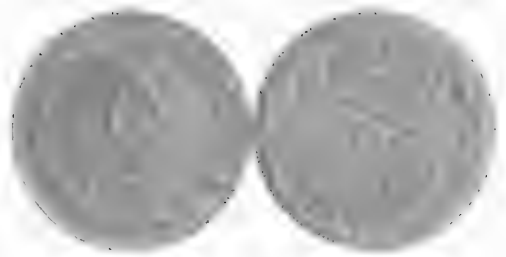
0724N 670101  
۵ ریال ۱۳۶۷



0724N 670104  
۵ ریال ۱۳۶۷ شبح



0724N 670103  
۵ ریال ۱۳۶۷ مکرر

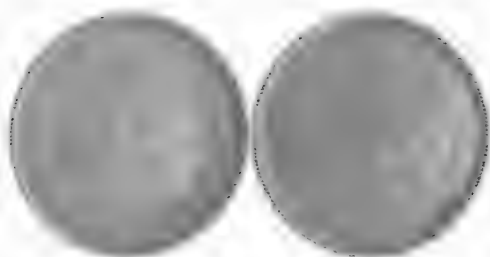


0724N 670105

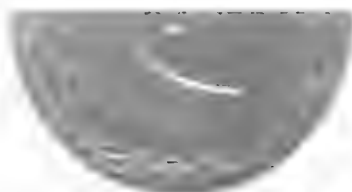
۵ ریال ۱۳۶۷ گردش ۳۰ درجه به چپ

## ۵ ریال نیکل ۱۳۶۰ پرسی

کد سکه	توضیحات
0724P 600101	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۴۷ - محمد رضا روی سکه
0724P 530301	سکه ۵ ریالی پرسی ۱۳۵۳ - سکه پرس شده آماده ضرب دوم
0724P 600302	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۵۳ - محمدرضا در پشت - انعکاس
0724P 600401	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۵۴ - محمد رضا روی سکه
0724P 350501	سکه ۵ ریال پرسی ۲۵۳۵ - سکه پرس شده آماده ضرب دوم
0724P 600502	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۲۵۳۵ - محمد رضا در پشت - انعکاس جمهوری اسلامی در رو
0724P 600601	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۲۵۳۶ - محمد رضا روی سکه
0724P 600602	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۲۵۳۶ - محمد رضا در پشت
0724P 600701	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۲۵۳۷ - محمد رضا در روی سکه
0724P 600702	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۲۵۳۷ - محمد رضا در روی سکه - گردش ۹۰ درجه چپ
0724P 600801	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۵۷ - انعکاس در روی سکه
0724P 600802	پنج ریالی ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۵۷ - محمد رضا در پشت سکه



0724P 530301  
۵ ریال پرسی ۱۳۵۳



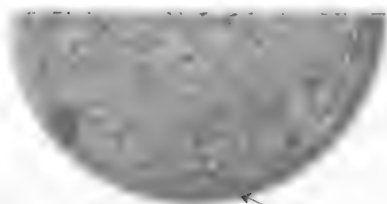
0724P 600101  
۵ ریال پرسی ۱۳۴۷



0724P 600401  
۵ ریال پرسی ۱۳۵۴



0724P 600302  
۵ ریال پرسی ۱۳۵۳



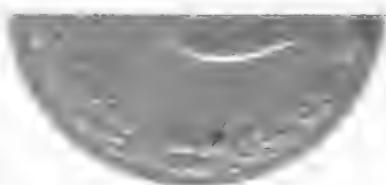
0724P 600502  
۲۵۳۵ ریال محمد رضا در پشت



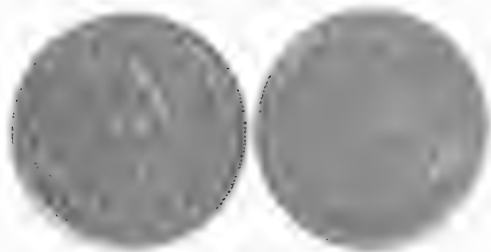
0724P 350501  
۲۵۳۵ ریال پرسی



0724P 600602  
۵ ریال ۲۵۳۶

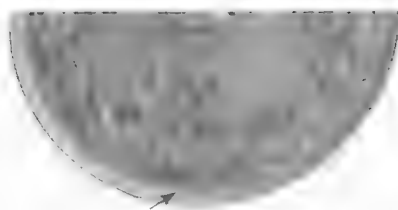


0724P 600601  
۵ ریال ۲۵۳۶



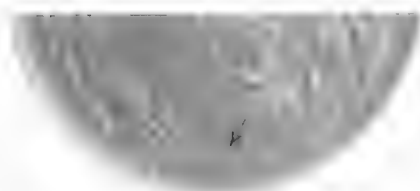
0724P 600702

۵ ریال پرسی ۲۵۳۷ در رو - سکه ۹۰ درجه به چپ



0724P 600701

۵ ریال پرسی ۲۵۳۷



0724P 600802

۵ ریال پرسی ۱۳۵۷ محمد رضا در پشت

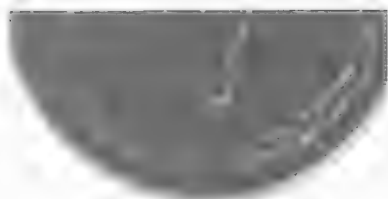


0724P 600801

۵ ریال پرسی ۱۳۵۷

## ۵ ریال نیکل ۱۳۶۱ پرسی

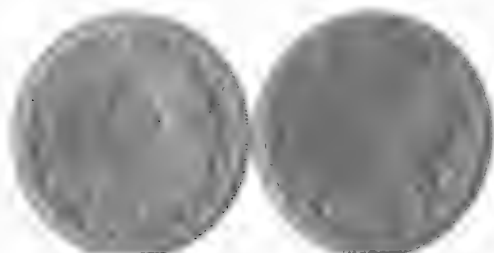
توضیحات	کد سکه
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۱۳۵۳ - محمد رضا و تاریخ پشت سکه	0724P 610302
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۱۳۵۴ - محمد رضا و تاریخ روی سکه	0724P 610401
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۱۳۵۴ - محمد رضا و تاریخ پشت سکه	0724P 610402
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۲۵۳۵ - محمد رضا و تاریخ در روی سکه	0724P 610501
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۲۵۳۵ - محمد رضا و تاریخ در پشت	0724P 610502
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۲۵۳۶ - محمد رضا و تاریخ روی سکه	0724P 610601
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی ۲۵۳۷ - محمد رضا و تاریخ پشت سکه	0724P 610702
پنج ریالی ۱۳۶۱ پرسی تاریخ نامشخص ۲۵؟؟ - محمد رضا در رو	0724P 610901



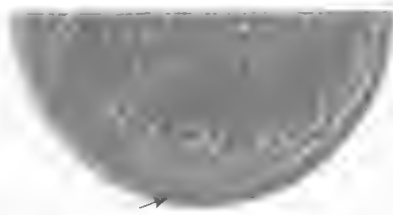
0724P 610401  
۵ ریال پرسی ۱۳۵۴



0724P 610302  
۵ ریالی پرسی ۱۳۵۳



0724P 610501  
۵ ریال پرسی ۲۵۳۵



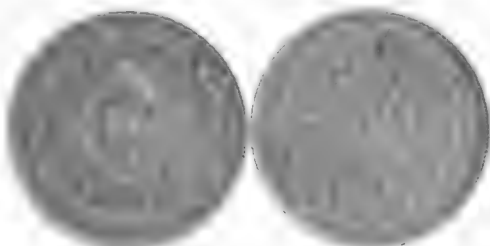
0724P 610402  
۵ ریال پرسی ۱۳۵۴



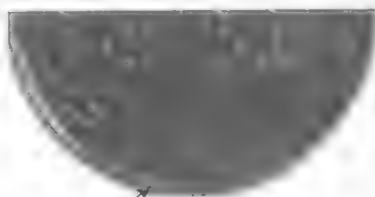
0724P 610601  
۵ ریال پرسی ۲۵۳۶



0724P 610502  
۵ ریال پرسی ۲۵۳۵



0724P 610901  
۵ ریال پرسی (۲۵) محمد رضا در رو



0724P 610702  
۵ ریال پرسی ۲۵۳۷



## ۵ ریال حافظ

کد سکه	توضیحات
0724B 710101	پنج ریالی ۱۳۷۱
0724B 720101	پنج ریالی ۱۳۷۲
0724B 730101	پنج ریالی ۱۳۷۳
0724B 740101	پنج ریالی ۱۳۷۴
0724B 750101	پنج ریالی ۱۳۷۵
0724B 760101	پنج ریالی ۱۳۷۶
0724B 770101	پنج ریالی ۱۳۷۷
0724B 780101	پنج ریالی ۱۳۷۸

## ۵ ریالی حافظ • 5 Rial

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۷۸ الی ۱۳۷۱  
شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: آرامگاه حافظ  
جنس سکه: مس و نیکل و روی  
وزن سکه: ۲ گرم  
قطر سکه: ۱۹,۲ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0724B  
ملاحظات: ۵ ریالی حافظ

### Coin Description:

Denomination: 5 Rial  
Mint date: 1371-1378 (1992 - 1999)  
Obverse: IRI  
Reverse: Hafez Tomp  
Material: Copper, Nikel & Zinc  
Weight: 2 g  
Diameter: 19.2mm  
Code: 0724B  
Remarks: Hafez 5 Rials



0724B 720101  
۲ ریال ۱۳۷۲



0724B 710101  
۵ ریال ۱۳۷۱



0724B 740101  
۲ ریال ۱۳۷۴



0724B 730101  
۲ ریال ۱۳۷۳



0724B 760101  
۲ ریال ۱۳۷۶



0724B 750101  
۲ ریال ۱۳۷۵



0724B 780101

۲ ریال ۱۳۷۸



0724B 770101

۲ ریال ۱۳۷۷

سکه های ۱۰ ریالی

## ۱۰ ریالی

کد سکه	توضیحات
0725N 580101	ده ریالی ۱۳۵۸
0725N 590101	ده ریالی ۱۳۵۹
0725N 600101	ده ریالی ۱۳۶۰
0725N 600102	ده ریالی ۱۳۶۰ - چرخش ۱۸۰ درجه
0725N 600103	ده ریالی ۱۳۶۰ - مکرر پشت سکه
0725N 600104	ده ریالی ۱۳۶۰ - مکرر ریال
0725N 600105	ده ریالی ۱۳۶۰ - ضرب خارج از مرکز (اف ستر)
0725N 610101	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - نوشته باز تاریخ ریز - شش و یک نزدیک هم
0725N 610102	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس در رو
0725N 610103	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - آسیب قالب "اسلامی"
0725N 610104	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس صفر ۱۰ پشت سکه
0725N 610201	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - نوشته فشرده تاریخ ریز شش و یک نزدیک هم
0725N 610301	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم - نوشته باز تاریخ ریز و شش و یک جدا از هم
0725N 610302	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم - انعکاس بر اثر فشار قالب Heavy Die Transfer
0725N 610303	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم - انعکاس در روی سکه
0725N 610401	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع چهارم - نوشته باز تاریخ درشت
0725N 610501	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - نوشته فشرده تاریخ درشت
0725N 610502	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - مکرر هر دو روی سکه (Closed DBL Stroke)
0725N 610503	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - انعکاس رو
0725N 610504	ده ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - ضرب خارج از مرکز (اف ستر)
0725N 620101	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - نوشته باز
0725N 620201	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - نوشته فشرده
0725N 620202	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - نوشته فشرده - مکرر تاریخ و ریال
0725N 620203	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - چرخش ۱۳۵ درجه به چپ
0725N 620204	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - آسیب قالب سمت صفر و بالای یک
0725N 620205	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - چرخش ۹۰ درجه به چپ
0725N 620206	ده ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - آسیب قالب در پشت لغت "اسلامی"
0725N 630101	ده ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - نوشته باز
0725N 630102	ده ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - مکرر ده ریال
0725N 630201	ده ریالی ۱۳۶۳ نوع دوم - نوشته فشرده
0725N 640101	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - صفر ریز نوشته باز

کد سکه	توضیحات
0725N 640102	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - مکرر در تاریخ و ریال و شاخه زیتون
0725N 640103	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - مکرر پشت و روی سکه - ۱۰ کلفت Close DBL Stroke
0725N 640201	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع دوم - صفر ریز نوشته بسته
0725N 640301	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع سوم - صفر درشت نوشته باز ضرب سال صاف
0725N 640302	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع سوم - انعکاس ۱۰ در پشت
0725N 640401	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع چهارم - صفر درشت نوشته بسته
0725N 640402	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع چهارم - انعکاس بر اثر فشار قالب
0725N 640403	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع چهارم - انعکاس رو
0725N 640501	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع پنجم - صفر مستطیل/متوسط یک ده ریال نازک نوشته باز ضرب سال صاف
0725N 640601	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع ششم - صفر مستطیل/متوسط یک ده ریال نازک نوشته بسته ضرب سال صاف
0725N 640701	ده ریالی ۱۳۶۴ نوع هفتم - صفر مستطیل یک ده ریال ضخیم نوشته باز
0725N 650101	ده ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - تاریخ ریز صفر ده ریال ریز
0725N 650102	ده ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - مکرر در پشت ( ده ریال و گل لاله )
0725N 650201	ده ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - تاریخ متوسط
0725N 650301	ده ریالی ۱۳۶۵ نوع سوم - تاریخ درشت
0725N 660101	ده ریالی ۱۳۶۶
0725N 660102	ده ریالی ۱۳۶۶ - مکرر پشت سکه
0725N 660103	ده ریالی ۱۳۶۶ - مکرر روی سکه
0725N 660104	ده ریالی ۱۳۶۶ - ضرب خارج از مرکز (اف سنتر)
0725N 670101	ده ریالی ۱۳۶۷ نوع اول - تاریخ ریز
0725N 670201	ده ریالی ۱۳۶۷ نوع دوم - تاریخ درشت
0725N 670202	ده ریالی ۱۳۶۷ نوع دوم - ضرب مکرر روی سکه
0725N 670301	ده ریالی ۱۳۶۷ نوع سوم - عدد ۷ تاریخ نازک

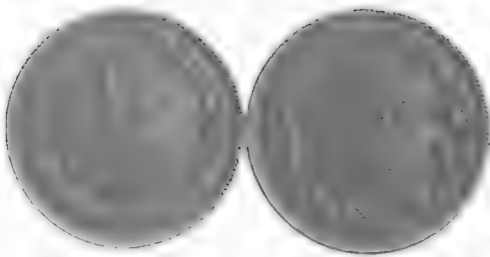
## ۱۰ ریالی 10 Rials

### مشخصات سکه:

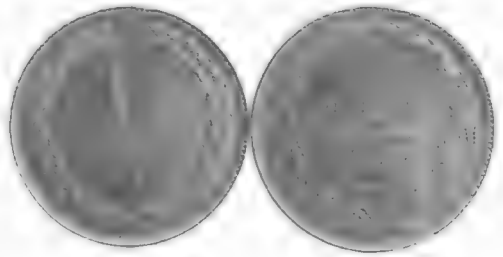
مبلغ اسمی: ۱۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۵۸ الی ۱۳۶۷  
شرح روی سکه: برگ زیتون  
شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران و گل لاله  
جنس سکه: مس و نیکل  
وزن سکه: ۷ گرم  
قطر سکه: ۲۷,۷۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0725N  
ملاحظات:

### Coin Description:

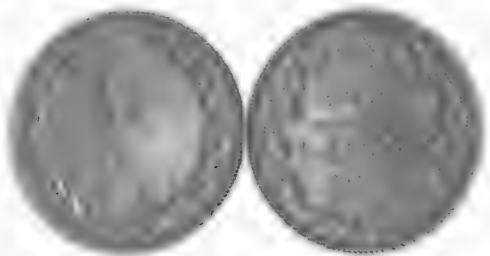
Denomination: 10 Rials  
Mint date: 1358- 1367 (1979- 1988)  
Obverse: Olive leaves  
Reverse: IRI & Tulip flowers  
Material: Copper & Nikel  
Weight: 7 g  
Diameter: 27.75 mm  
Code: 0725N  
Remarks:



0725N 590101  
۱۰ ریال ۱۳۵۹



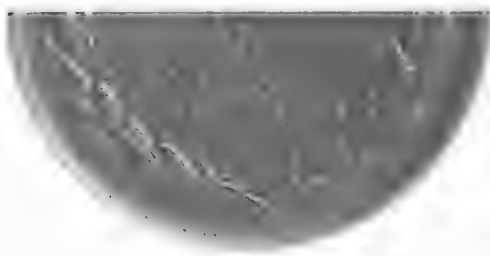
0725N 580101  
۱۰ ریال ۱۳۵۸



0725N 600102  
۱۰ ریال ۱۳۶۰ گردش ۱۸۰ درجه (وارو)



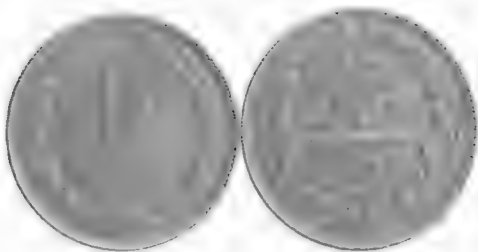
0725N 600101  
۱۰ ریال ۱۳۶۰



0725N 600104  
۱۰ ریالی ۱۳۶۰ - مکرر ریال



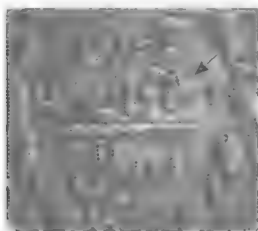
0725N 600103  
۱۰ ریال ۱۳۶۰ - مکرر پشت سکه



0725N 610101  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ - نوع اول



0725N 600105  
۱۰ ریالی ۱۳۶۰ - ضرب خارج از مرکز



0725N 610103  
۱۰ ریال ۱۳۶۱ نوع اول - آسیب قالب پشت



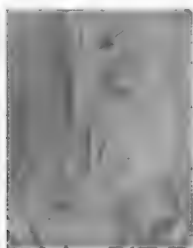
0725N 610102  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس رو



0725N 610201  
۵ ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم



0725N 610104  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - انعکاس صفر ۱۰

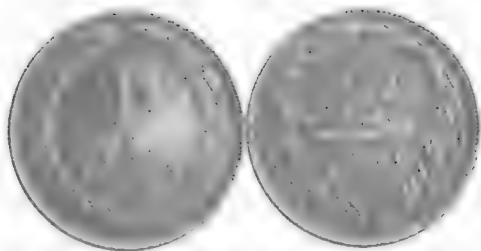


0725N 610302  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم - انعکاس بر اثر فشار قالب

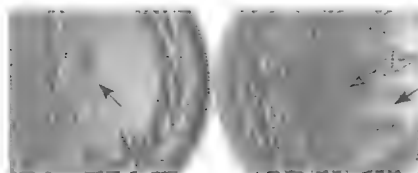


0725N 610301  
۱۰ ریال ۱۳۶۱ نوع سوم

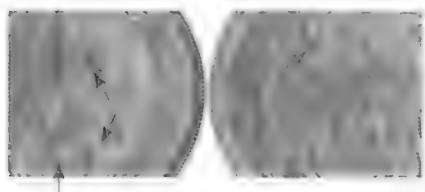




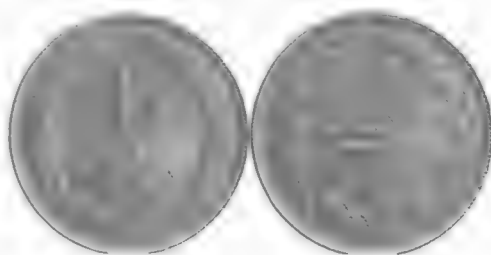
0725N 610401  
۱۰ ریال ۱۳۶۱ نوع چهارم



0725N 610303  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم انعکاس در دو روی سکه



0725N 610502  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - مکرر هر دو روی سکه



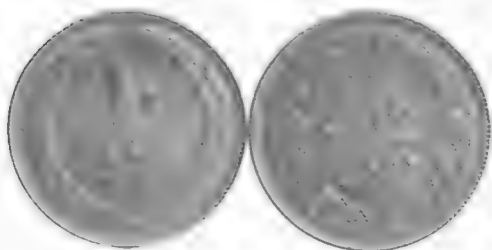
0725N 610501  
۱۰ ریال ۱۳۶۱ نوع پنجم



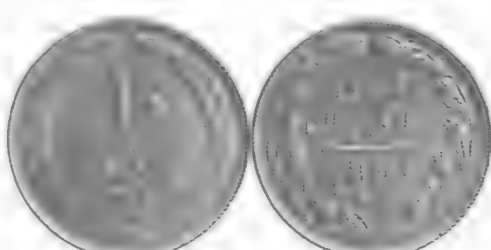
0725N 610504  
۱۰ ریال ۱۳۶۱ نوع پنجم - ضرب خاج از مرکز (اف ستر)



0725N 610503  
۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع پنجم - انعکاس روس سکه



0725N 620201  
۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - نوشته پشت فشرده

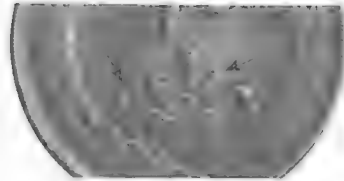


0725N 620101  
۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - نوشته پشت باز



0725N 620203

۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - چرخش ۱۳۵ درجه به چپ



0725N 620202

۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - مکرر تاریخ و ریال



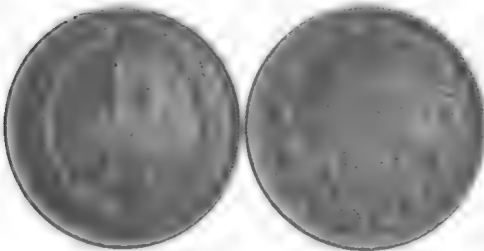
0725N 620205

۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - چرخش ۹ درجه به چپ



0725N 620204

۱۰ ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - آسیب قالب



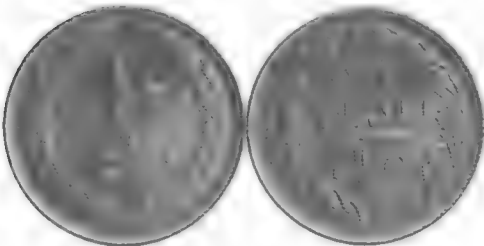
0725N 630101

۱۰ ریال ۱۳۶۳ نوع اول نوشته پشت باز



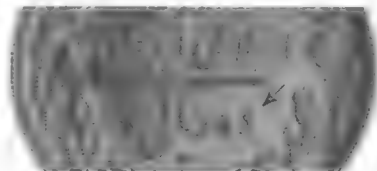
0725N 620206

۱۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - آسیب قالب



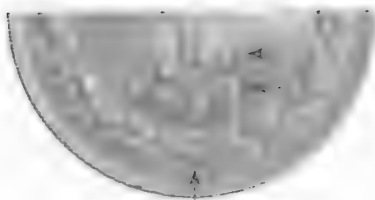
0725N 630201

۱۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - نوشته پشت فشرده



0725N 630102

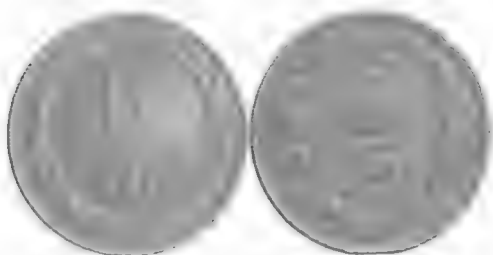
۱۰ ریال ۱۳۶۳ نوع اول - مکرر پشت سکه



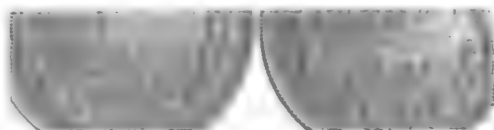
0725N 640102  
۱۰ ریالی ۱۳۶۴ نوع اول مکرر



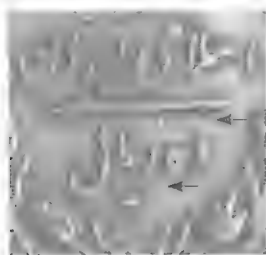
0725N 640101  
۱۰ ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - نوشته باز - صفر مبلغ ریز



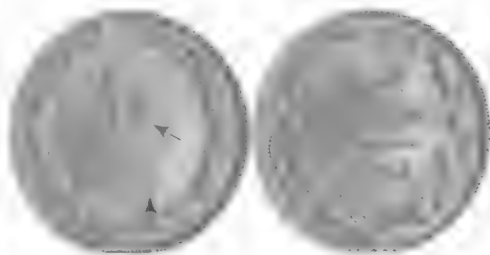
0725N 640201  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع دوم - نوشته فشرده - صفر مبلغ ریز



0725N 640103  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع اول - مکرر پشت و روی سکه



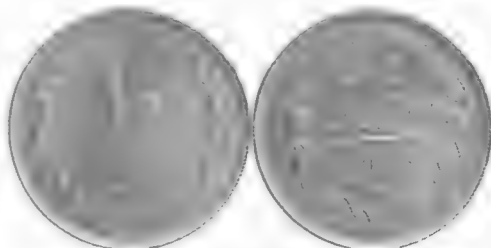
0725N 640302  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع سوم - انعکاس ۱۰ در پشت سکه



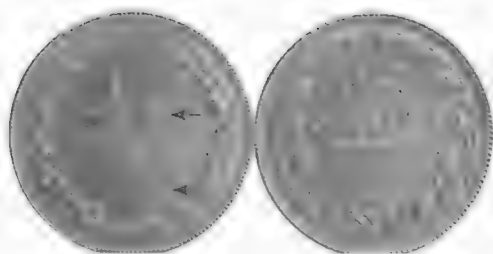
0725N 640301  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع سوم



0725N 640402  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ - انعکاس بر اثر فشار قالب

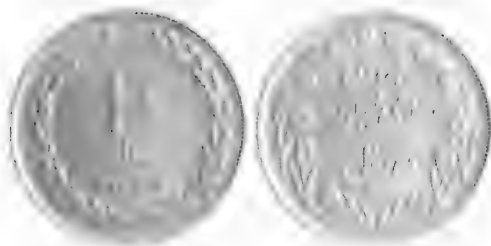


0725N 640401  
۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع چهارم - نوشته بسته، صفر درست



0725N 640501

۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع پنجم - صفر مستطیل - نوشته باز



0725N 640403

۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع چهارم - انعکاس رو



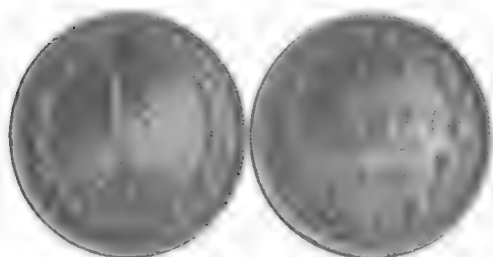
0725N 640701

۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع هفتم - یک ضخیم



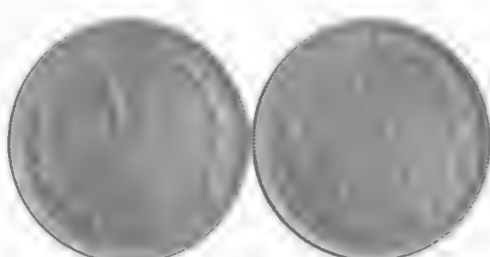
0725N 640601

۱۰ ریال ۱۳۶۴ نوع پنجم - صفر مستطیل - نوشته بسته



0725N 650102

۱۰ ریال ۱۳۶۵ نوع اول - مکرر پشت



0725N 650101

۱۰ ریال ۱۳۶۵ نوع اول



0725N 650301

۱۰ ریال ۱۳۶۵ نوع سوم - تاریخ درشت

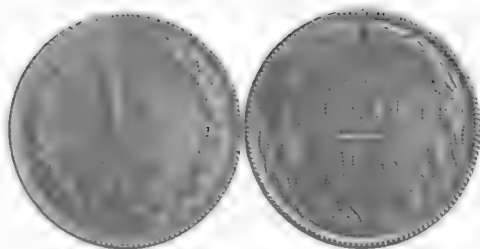


0725N 650201

۱۰ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - تاریخ متوسط



0725N 660102  
۱۰ ریال ۱۳۶۶ - مکرر پشت سکه



0725N 660101  
۱۰ ریال ۱۳۶۶



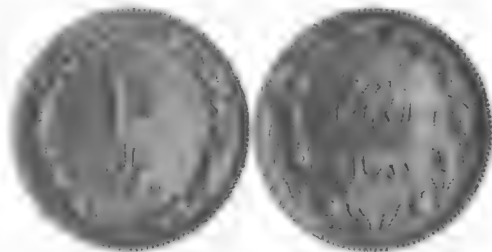
0725N 660104  
۱۰ ریال ۱۳۶۶ - ضرب خارج از مرکز



0725N 660103  
۱۰ ریال ۱۳۶۶ - مکرر روی سکه



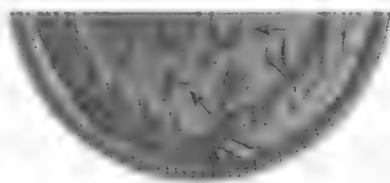
0725N 670201  
۱۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم - تاریخ درشت



0725N 670101  
۱۰ ریال ۱۳۶۷ نوع اول - تاریخ ریز



0725N 670301  
۱۰ ریال ۱۳۶۷ نوع سوم - ۷ تاریخ نازک



0725N 670202  
۱۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم - مکرر تاریخ

## ۱۰ ریال یادبود اولین سالگرد انقلاب

کد سکه	توضیحات
9725N 580101	ده ریالی ۱۳۵۸ یادبود اولین سالگرد انقلاب نوع اول - کنگره ریز - ضرب صاف
9725N 580201	ده ریالی ۱۳۵۸ یادبود اولین سالگرد انقلاب نوع دوم - کنگره درشت - ضرب برجسته
9725N 580202	ده ریالی ۱۳۵۸ یادبود اولین سالگرد انقلاب نوع دوم - ضرب مکرر پشت سکه
9725P 000001	ده ریالی پرسی آماده ضرب دوم
9725P 580201	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی ۱۳۵۲ - محمد رضا روی گل لاله
9725P 580401	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی ۱۳۵۴ - محمد رضا پشت سکه - دم شیر روی سکه
9725P 580502	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی ۲۵۳۵ - تصویر روی گل لاله - دم شیر روی سکه
9725P 580701	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی ۲۵۳۷ - محمد رضا پشت سکه - مکرر کل لاله
9725P 580902	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی بدون تاریخ (۵ مشخص است) - محمدرضا پشت سکه
9725P 580903	ده ریالی ۱۳۵۸ پرسی بدون تاریخ - مکرر روی سکه جمهوری - محمدرضا پشت سکه

# 10 Rials ۱۰ ریال یادبود اولین سالگرد انقلاب

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۵۸

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: تصویر سه شاخه گل لاله ۲۲ بهمن ۱۳۵۸

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۷ گرم

قطر سکه: ۲۷٫۷۵ میلی متر

کد عمومی سکه: 9725P & 9725N

ملاحظات: ده ریالی گل لاله

## Coin Description:

Denomination: 10 Rial

Mint date: 1358 (1979)

Obverse: IRI

Reverse: Tulip flowers, 22 bahman 1358

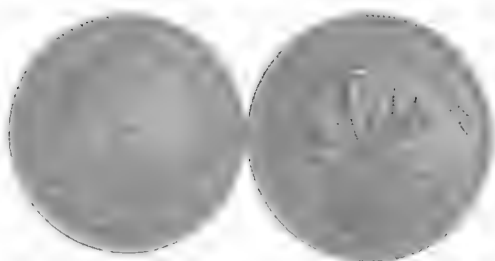
Material: Copper & Nickel

Weight: 7 g

Diameter: 27.75 mm

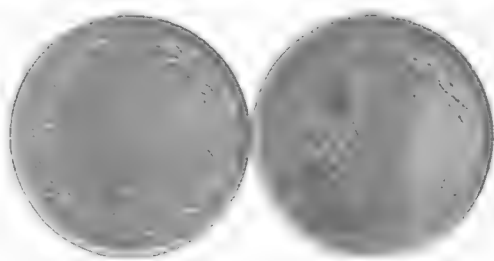
Code: 9725N & 9725P

Remarks:



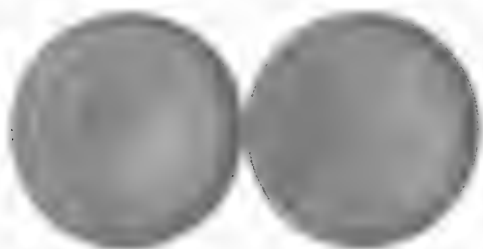
9725N 580201

۱۰ ریال ۱۳۵۸ نوع دوم یادبود



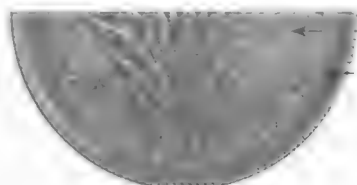
9725N 580101

۱۰ ریال ۱۳۵۸ نوع اول یادبود



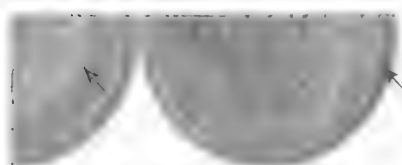
9725P 000001

۱۰ ریال پهلوی دوم، پرسی



9725N 580202

۱۰ ریال ۱۳۵۸ نوع دوم - مکرر پشت سکه



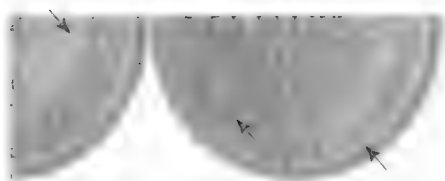
9725P 580401

۱۰ ریال یادبود، پرسی ۱۳۵۴ - دم شیر رو و تاریخ پشت



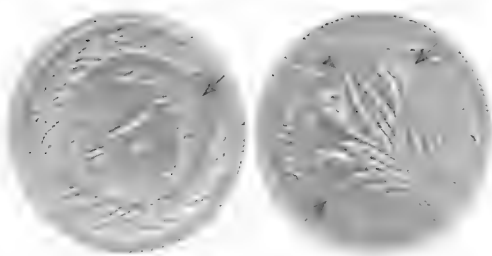
9725P 580201

۱۰ ریال یادبود ۱۳۵۲



9725P 580701

۱۰ ریال یادبود، پرسی ۲۵۳۷ - مکرر پشت



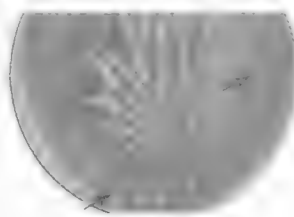
9725P 580502

۱۰ ریال یادبود، پرسی ۲۵۳۵



9725P 580903

۱۰ ریال یادبود، پرسی محمد رضا پشت سکه، مکرر رو



9725P 580902

۱۰ ریال یادبود، پرسی - محمد رضا پشت سکه



## ۱۰ ریال قدس بزرگ

توضیحات	کد سکه
A نوع اول - سمت کعبه بدون کنگره ، سمت قدس با کنگره ریز	9725N 610101
A نوع اول - هر دو روی سکه کنگره ریز	9725N 610102
A نوع دوم - هر دو روی سکه، مکرر نوع دوم (مکرر در بالای سکه بسمت بالا و در پائین بسمت پائین حروف).	9725N 610201
A نوع دوم - کعبه مکرر نوع اول و در خلاف جهت عقربه ساعت	9725N 610202
A نوع دوم - سمت قدس مکرر نوع اول در جهت عقربه های ساعت	9725N 610203
A نوع سوم - کنگره سمت قدس لب سکه - کنگره وجه سوم کامل، لمسلمون با الف ابتدائی	9725N 610301
B نوع چهارم - کنگره های دو روی سکه بصورت نقطه های ریز	9725N 610401
B نوع پنجم - کنگره های هر دو روی سکه بصورت نقطه های درشت و با فاصله از لبه سکه و در درون یک حلقه دایره ای شکل (ریم تخت شده است)	9725N 610501
B نوع ششم - کنگره کعبه لبه سکه - کنگره وجه سوم کامل ، لمسلمون با الف ابتدائی	9725N 610601
C نوع هفتم - هر دو روی سکه بدون کنگره	9725N 610701
C نوع هفتم - هر دو روی سکه با کنگره	9725N 610702
C نوع هفتم - کنگره فقط سمت قدس	9725N 610703
نوع هفتم - کنگره فقط سمت کعبه	9725N 610704

# 10 Rials ۱۰ ریال قدس بزرگ

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۱

شرح روی سکه: یا ایها المسلمون اتحدو و مسجدالقصی

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران و کعبه

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۷ گرم

قطر سکه: ۲۷,۷۵ میلی متر

کد عمومی سکه: 9725N

ملاحظات: ده ریال قدس بزرگ

## Coin Description:

Denomination: 10 Rial

Mint date: 1361 (1982)

Obverse: Alaghsa Mosque

Reverse: IRI & Mecca

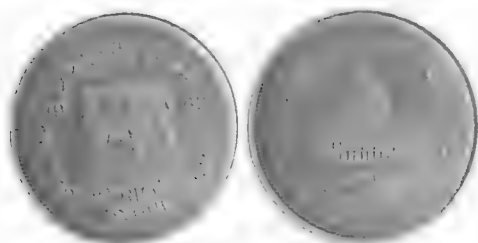
Material: Copper & Nikel

Weight: 7 g

Diameter: 27.75 mm

Code: 9725N

Remarks: Large Ghods



9725N 610102

نوع اول - هر دو روی سکه کنگره ریز



9725N 610101

نوع اول - سمت کعبه بدون کنگره، سمت قدس با کنگره ریز



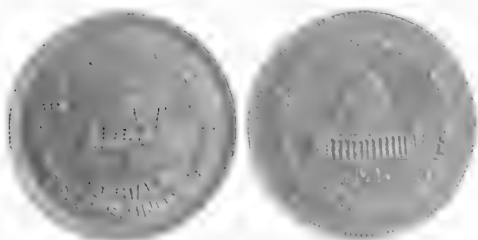
9725N 610202

نوع دوم - کعبه مکرر نوع اول و در خلاف جهت عقربه ساعت



9725N 610201

نوع دوم - هردوروی سکه، مکرر نوع دوم



9725N 610301

نوع سوم - کنگره سمت قدس لب سکه



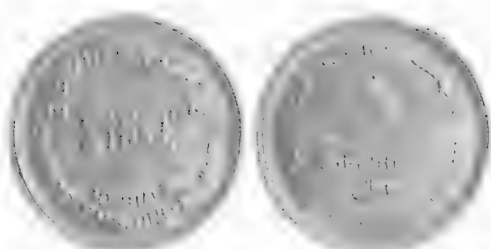
9725N 610203

نوع دوم - سمت قدس مکرر نوع اول در جهت عقربه های ساعت



9725N 610501

۱۰ ریال - نوع پنجم



9725N 610401

نوع چهارم - کنگره های دو روی سکه بصورت نقطه های ریز



9725N 610701

نوع هفتم - هر دو روی سکه بدون کنگره



9725N 610601

نوع ششم - کنگره کعبه لبه سکه



9725N 610703

نوع هفتم - کنگره فقط سمت قدس



9725N 610702

نوع هفتم - هر دو روی سکه با کنگره



9725N 610704

نوع هفتم - کنگره فقط سمت کعبه

## ملاحظات سکه های قدس بزرگ

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع اول A

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع دوم A

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع سوم A

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع چهارم B

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع پنجم B

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع ششم B

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ اتَّحِدُوا اتَّحِدُوا

۱۰ ریالی قدس بزرگ - نوع هفتم C

## ۱۰ ریال قدس کوچک

کد سکه	توضیحات
9725N 680000	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ - سکه ضرب آزمایشی
9725N 680201	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع دوم - با کنگره داخلی
9725N 680202	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع دوم - ضرب مکرر در سمت کعبه و نوشته انگلیسی و جمهوری
9725N 680301	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع سوم - کنگره درشت در لب سکه
9725N 680302	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع سوم - ضرب مکرر در نوشته ها سمت قدس
9725N 680303	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع سوم - مکرر انگلیسی سمت کعبه
9725N 680401	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع چهارم - دو سمت بدون کنگره
9725N 680501	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع پنجم - کنگره ریز دو طرف
9725N 680601	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع ششم - سمت کعبه کنگره داخلی متوسط - سمت قدس مربع ریز
9725N 680602	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع ششم - ضرب مکرر در نوشته های سمت قدس
9725N 680701	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع هفتم - کعبه کنگره نقطه دار - قدس مربع ریز
9725N 680702	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع هفتم - مکرر جمهوری
9725N 680801	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع هشتم - سمت کعبه نقطه چین - سمت قدس مربع متوسط
9725N 680802	ده ریالی قدس کوچک ۱۳۶۸ نوع هشتم - شبح ۱۰ انگلیسی و فارسی در طرفین

## 10 Rials ۱۰ ریال قدس کوچک

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۸

شرح روی سکه: یا ایها المسلمون اتحدو و مسجد القصى

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران و خانه خدا

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۳ گرم

قطر سکه: ۲۱.۴ میلی متر

کد عمومی سکه: 9725N

ملاحظات: ده ریال قدس کوچک

### Coin Description:

Denomination: 10 Rials

Mint date: 1368 (1989)

Obverse: Alaghsa Mosque

Reverse: IRI & Mecca

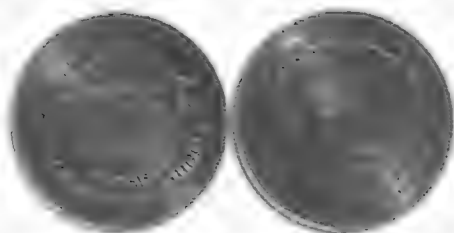
Material: Copper & Nikel

Weight: 3 g

Diameter: 21.4 mm

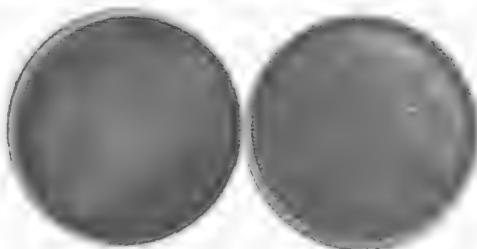
Code: 9725N

Remarks: Small Ghods



9725N 680201

۱۰ ریال نوع دوم، کنگره داخلی



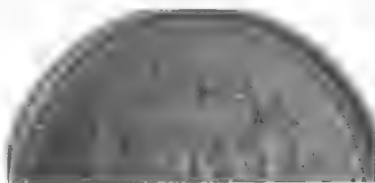
9725N 680000

۱۰ ریال، ضرب آزمایشی



9725N 680301

۱۰ ریال نوع سوم، با کنگره داخلی درشت



9725N 680202

۱۰ ریال یادبود نوع دوم ضرب مکرر



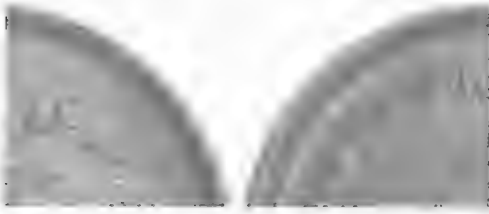
9725N 680303

۱۰ ریال نوع سوم مکرر انگلیسی سمت کعبه



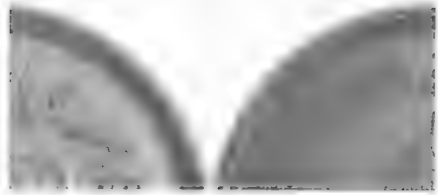
9725N 680302

۱۰ ریال نوع سوم، مکرر سمت قدس



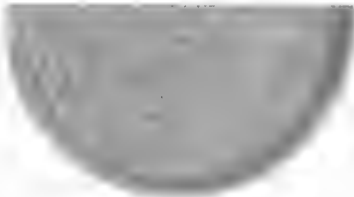
9725N 680501

۱۰ ریال نوع پنجم، کنگره ریز دو طرف سکه



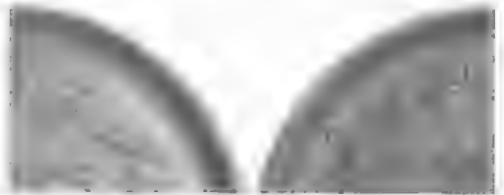
9725N 680401

۱۰ ریال نوع چهارم، بدون کنگره



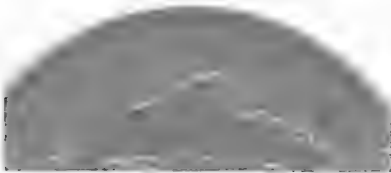
9725N 680602

۱۰ ریال نوع ششم، مکرر سمت قدس



9725N 680601

۱۰ ریال نوع ششم، کنگره کعبه متوسط، قدس ریز



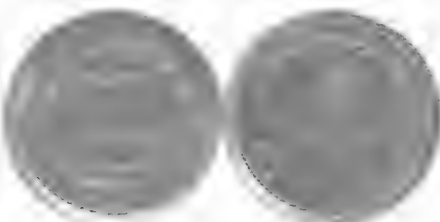
9725N 680702

۱۰ ریال نوع هفتم، مکرر جمهوری اسلامی



9725N 680701

۱۰ ریال نوع ششم، کنگره کعبه نقطه دار، قدس ریز



9725N 680802

۱۰ ریال نوع هشتم - شبح ۱۰



9725N 680801

۱۰ ریال نوع هشتم - کنگره کعبه نقطه، قدس مربع ریز

## ۱۰ ریال فردوسی

توضیحات	کد سکه
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۱	0725B 710101
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۲	0725B 720101
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۳	0725B 730101
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۳ - دبل استروک	0725B 730102
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۴	0725B 740101
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۴ - تاریخ روی تاریخ سورشاز روی ۲	0725B 740102
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۵	0725B 750101
ده ریالی فردوسی ۱۳۷۶	0725B 760101



# ۱۰ ریال فردوسی 10 Rials Ferdoosi

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۷۶ - ۱۳۷۱

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: آرامگاه فردوسی

جنس سکه: مس و نیکل و روی

وزن سکه: ۳ گرم

قطر سکه: ۲۱,۲ میلی متر

کد عدومی سکه: 0725B

ملاحظات: ده ریال فردوسی

Coin Description:

Denomination: 10 Rials

Mint date: 1371- 1376 (1992- 1997)

Obverse: IRI

Reverse: Ferdosi Tomb

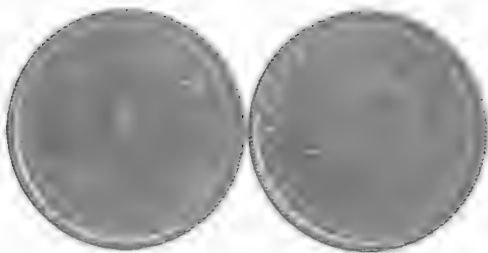
Material: Copper & Nickel - Zinc

Weight: 3 g

Diameter: 21,2 mm

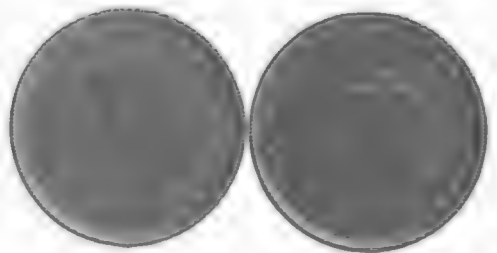
Code: 0725B

Remarks: Ferdoosi 10 Rials



0725B 720101

۱۰ ریال ۱۳۷۲



0725B 710101

۱۰ ریال ۱۳۷۱



0725B 730102

۱۰ ریال ۱۳۷۳ دبل استروک (دو ضرب)



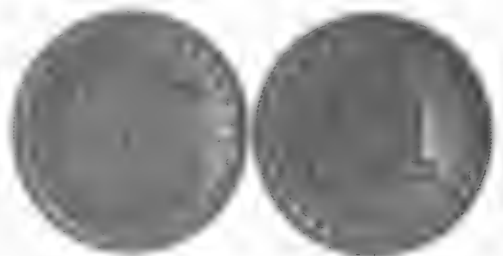
0725B 730101

۱۰ ریال ۱۳۷۳



0725B 740102

۱۰ ریال ۱۳۷۴ روی ۱۳۷۲



0725B 740101

۱۰ ریال ۱۳۷۴



0725B 760101

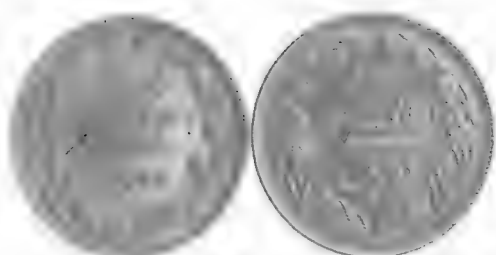
۱۰ ریال ۱۳۷۶



0725B 750101

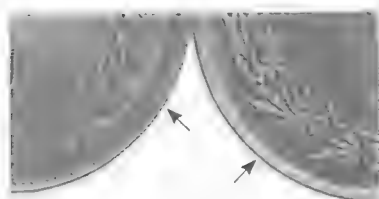
۱۰ ریال ۱۳۵۷

## ملاحظات عمومی در سکه‌های ۱۰ ریالی



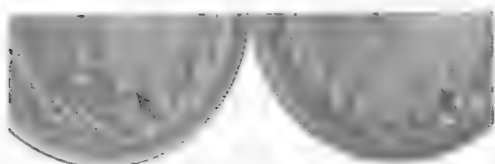
0725N 610201- 610301

نوشته باز و نوشته فشرده



0725N 580101 - 580201

کنگره ریز، ضرب صاف - کنگره درشت، ضرب برجسته



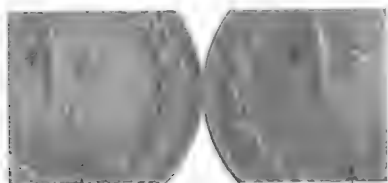
0725N 610201- 610301

تاریخ ریز جدا از هم و نزدیک به هم



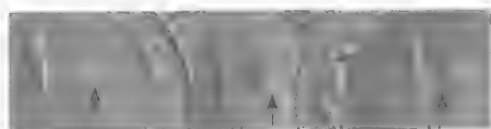
0725N 610301- 610401

تاریخ درشت و تاریخ ریز



0725N 640601 640701

یک مبلغ نازک و ضخیم - ضرب سال صاف و برجسته



0725N 640101- 640301 - 640501

صفر ریز و صفر درشت و مستطیل

سکه های ۲۰ ریالی

## ۲۰ ریال چهارصدمین سال هجرت

توضیحات	کد سکه
۲۰ ریالی ۱۳۵۸ یادبود هجرت نوع اول - ضرب صاف	9726N 580101
۲۰ ریالی ۱۳۵۸ یادبود هجرت نوع دوم - ضرب برجسته	9726N 580201
۲۰ ریالی ۱۳۵۸ یادبود هجرت نوع دوم - یونی فیس	9726N 580202

## 20 Rials ۲۰ ریال هزار و چهارصدمین سال هجری

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۵۸

شرح روی سکه: برگ زیتون

شرح پشت سکه: نیم کره، خورشید استقلال آزادی

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۳۰٫۸ میلی متر

کد عمومی سکه: 9726N

ملاحظات: یادبود هجرت

### Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1358 (1979)

Obverse: Olive leaves

Reverse: globe & sun

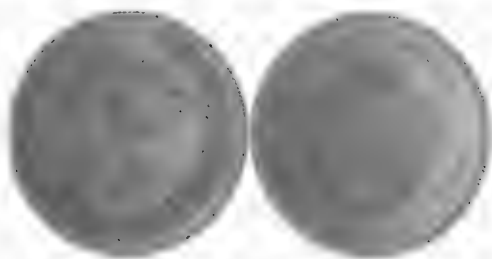
Material: Copper & Nickel

Weight: 9 g

Diameter: 30,8 mm

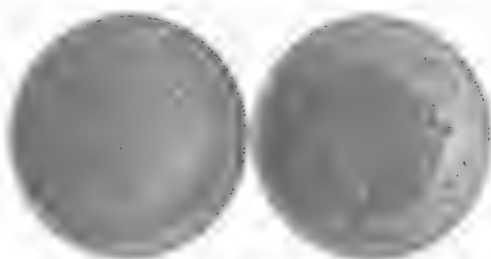
Code: 9726N

Remarks: 1400 YEARS OF HEJIRAT



9726N 580201

۲۰ ریال ۱۳۵۸ یادبود نوع دوم - ضرب برجسته



9726N 580101

۲۰ ریال ۱۳۵۸ یادبود نوع اول - ضرب صاف



9726N 580202

۲۰ ریال ۱۳۵۸ یادبود نوع دوم - یونی فیس

## ۲۰ ریالی نیکی

کد سکه	توضیحات
0726N 000101	۲۰ ریالی - دو طرف جمهوری اسلامی
0726N 000201	۲۰ ریالی - سکه تک رو (یونی فیس) ضرب فقط در پشت سکه صورت گرفته
0726N 580101	۲۰ ریالی ۱۳۵۸
0726N 590101	۲۰ ریالی ۱۳۵۹ - نوع اول نازک
0726N 590102	۲۰ ریالی ۱۳۵۹ - نوع اول - ضرب خارج از مرکز (off center)
0726N 590201	۲۰ ریالی ۱۳۵۹ - نوع دوم ضخیم -
0726N 590301	۲۰ ریالی ۱۳۵۹ - نوع سوم - ضرب تاریخ صاف
0726N 600101	۲۰ ریالی ۱۳۶۰
0726N 600102	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ - انعکاس دو رو
0726N 610101	۲۰ ریالی ۱۳۶۱
0726N 610102	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - مکرر بست سکه
0726N 610103	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس دو روی سکه
0726N 610104	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس ۲۰ در بست سکه
0726N 610105	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس در روی سکه ۱۸۰ درجه چرخیده
0726N 610106	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - انعکاس در دو روی سکه
0726N 610107	۲۰ ریالی ۱۳۶۱ - اف ستر (ضرب خارج از مرکز)
0726N 620101	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع اول صفر مبلغ کوچک
0726N 620102	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع اول صفر مبلغ کوچک - ضرب خارج از مرکز (اف ستر)
0726N 620103	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع اول صفر مبلغ کوچک - مکرر روی سکه
0726N 620201	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع دوم صفر مبلغ بزرگ
0726N 620202	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع دوم - آسیب قالب (زائده زیر حرف ت)
0726N 620203	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع دوم - انعکاس ۲۰ در بست سکه
0726N 620204	۲۰ ریالی ۱۳۶۲ - نوع دوم - انعکاس دو روی سکه
0726N 630101	۲۰ ریالی ۱۳۶۳
0726N 630102	۲۰ ریالی ۱۳۶۳ - انعکاس دو رو و چرخیده
0726N 640101	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول صفر مبلغ کوچک برگ زیتون با ضربدر
0726N 640102	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع اول - ضرب مکرر بست سکه
0726N 640201	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع دوم صفر مبلغ کوچک برگ زیتون بدون ضربدر - کنگره رو ریز
0726N 640202	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع دوم مکرر تاریخ ۴
0726N 640301	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع سوم صفر مبلغ درست
0726N 640302	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع سوم - انعکاس در رو

کد سکه	توضیحات
0726N 640303	۲۰ ریالی ۱۳۶۴ - نوع سوم - ۳ بار انعکاس (یک بار انعکاس چرخیده)
0726N 650101	۲۰ ریالی ۱۳۶۵
0726N 650102	۲۰ ریالی ۱۳۶۵ - ضرب مکرر نوشته های پشت سکه
0726N 660101	۲۰ ریالی ۱۳۶۶
0726N 660102	۲۰ ریالی ۱۳۶۶ - ضرب مکرر نوشته های پشت سکه
0726N 660103	۲۰ ریالی ۱۳۶۶ - مکرر تاریخ و ریال
0726N 670101	۲۰ ریالی ۱۳۶۷
0726N 670102	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ - مکرر تاریخ و ریال
0726N 670103	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ - مکرر پشت سکه



## 20 Rials ۲۰ ریال نیکی

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۷ - ۱۳۵۸

شرح روی سکه: برگ زیتون

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی و گل لاله

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۳۰،۸ میلی متر

کد عمومی سکه: 0726N

ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1358- 1367 (1979- 1988)

Obverse: Olive leaves

Reverse: IRI & Tulip Flowers

Material: Copper & Nickel

Weight: 9 g

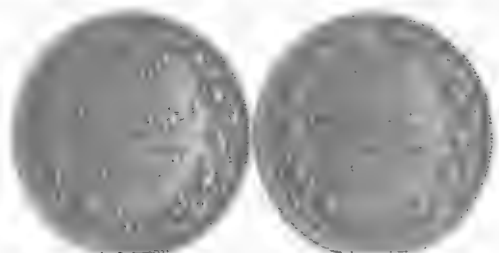
Diameter: 30,8 mm

Code: 0726N

Remarks:



0726N 000201  
۲۰ ریال - ضرب فقط پشت سکه (یونی فیس)



0726N 000101  
۲۰ ریال - دو طرف جمهوری اسلامی



0726N 590101  
۲۰ ریال ۱۳۵۹ - نوع اول نازک



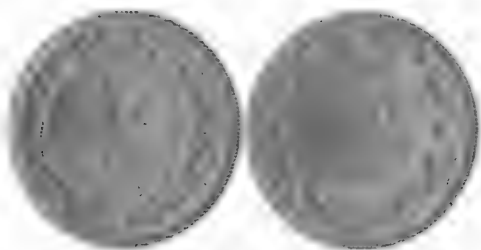
0726N 580101  
۲۰ ریال ۱۳۵۸



0726N 590201  
۲۰ ریال ۱۳۵۹ نوع دوم ضخیم



0726N 590102  
۲۰ ریال ۱۳۵۹ نوع اول ضرب خارج از مرکز



0726N 600101

۲۰ ریال ۱۳۶۰



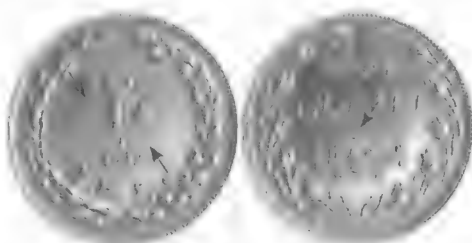
0726N 590301

۲۰ ریال ۱۳۵۹ نوع سوم ضرب تاریخ صاف



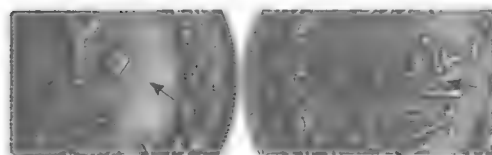
0726N 610101

۲۰ ریال ۱۳۶۱



0726N 600102

۲۰ ریال ۱۳۶۰ - انعکاس دو رو



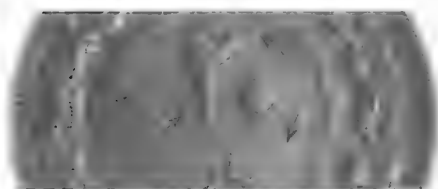
0726N 610103

۲۰ ریال ۱۳۶۱ - انعکاس دو روی سکه



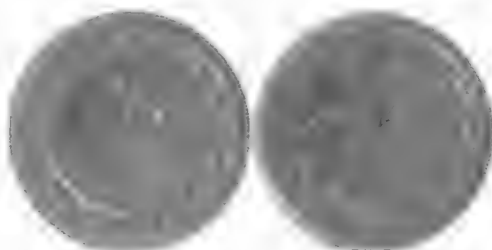
0726N 610102

۲۰ ریال ۱۳۶۱ - مکرر پشت سکه



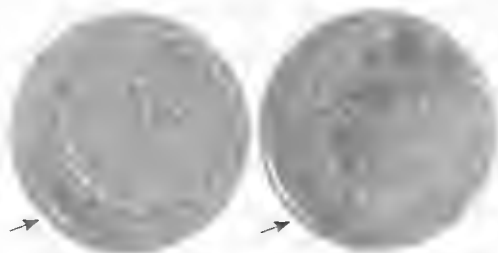
0726N 610105

۲۰ ریال ۱۳۶۱ - انعکاسی در رو ۱۸۰ درجه چرخیده

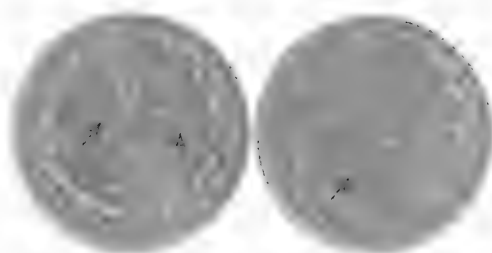


0726N 610104

۲۰ ریال ۱۳۶۱ - انعکاس در پشت سکه



0726N 610107  
۲۰ ریال ۱۳۶۱ - ضرب خارج از مرکز



0726N 610106  
۲۰ ریال ۱۳۶۱ - انعکاس در دو روی سکه



0726N 620102  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع اول ضرب خارج از مرکز



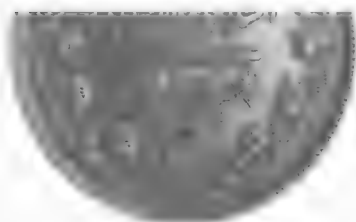
0726N 620101  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع اول صفر مبلغ کوچک



0726N 620201  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم صفر مبلغ بزرگ



0726N 620103  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - مکرر روی سکه



0726N 620203  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - انعکاس در پشت سکه

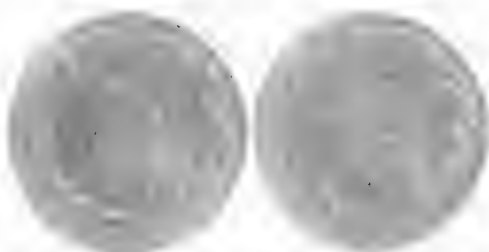


0726N 620202  
۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم آسیب قالب



0726N 630101

۲۰ ریال ۱۳۶۳



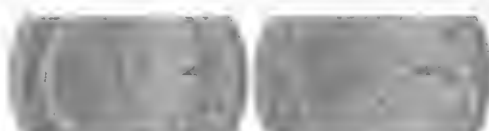
0726N 620204

۲۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - انعکاس دو روی سکه



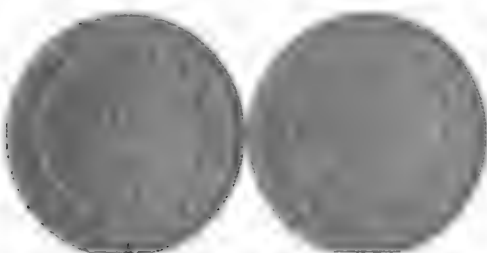
0726N 640101

۲۰ ریال ۱۳۶۴ - نوع اول



0726N 630102

۲۰ ریال ۱۳۶۳ - انعکاس دو رو و چرخیده



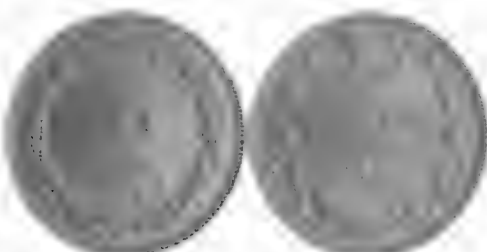
0726N 640201

۲۰ ریال ۱۳۶۴ نوع دوم



0726N 640102

۲۰ ریال ۱۳۶۴ نوع اول - مکرر پشت سکه



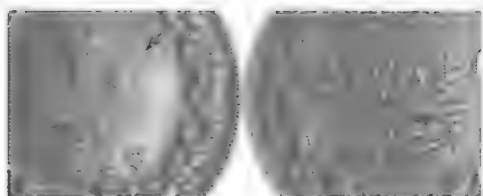
0726N 640301

۲۰ ریال ۱۳۶۴ نوع سوم



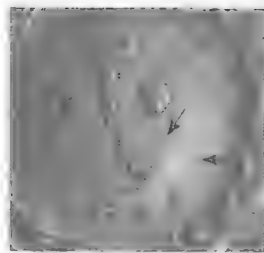
0726N 640202

۲۰ ریال ۱۳۶۴ نوع دوم - مکرر روی سکه



0726N 640303

۲۰ ریال ۱۳۶۴ - ۳ بار انعکاس (چرخیده)



0726N 640302

۲۰ ریال ۱۳۶۴ نوع سوم - انعکاس روی سکه



0726N 650102

۲۰ ریال ۱۳۶۵ - مکرر نوشته های پشت سکه



0726N 650101

۲۰ ریال ۱۳۶۵



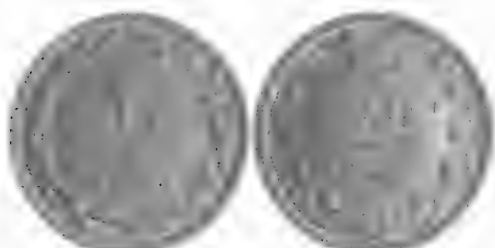
0726N 660102

۲۰ ریال ۱۳۶۶ - مکرر نوشته های پشت



0726N 660101

۲۰ ریال ۱۳۶۶



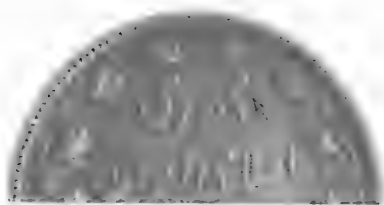
0726N 670101

۲۰ ریال ۱۳۶۷



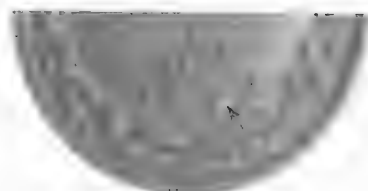
0726N 660103

۲۰ ریال ۱۳۶۶ - مکرر تاریخ و ریال



0726N 670103

۲۰ ریال ۱۳۶۷ - مکرر پشت سکه



0726N 670102

۲۰ ریال ۱۳۶۷ - مکرر تاریخ و ریال

## ۲۰ ریال گل لاله دومین سالگرد انقلاب

توضیحات	کد سکه
۲۰ ریالی ۱۳۵۹ دومین سالگرد - نوع اول - با کنگره داخلی ریز سمت گل لاله	9726N 590101
۲۰ ریالی ۱۳۵۹ دومین سالگرد - نوع دوم - با کنگره داخلی درشت	9726N 590201

# ۲۰ ریال گل لاله دومین سالگرد انقلاب 20 Rials

## مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۵۹

شرح روی سکه: تصویر گل و تاریخ ۲ بهمن ۵۹

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۳۰٫۸ میلی متر

کد عمومی سکه: 9726N

ملاحظات:

## Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1359 (1980)

Obverse: Tulip & Date 22th of Bahman 59

Reverse: IRI

Material: Copper & Nickel

Weight: 9 g

Diameter: 30.8 mm

Code: 9726N

Remarks:



9726N 590201  
۲۰ ریال ۱۳۵۹ نوع دوم



9726N 590101  
۲۰ ریال ۱۳۵۹ نوع اول



## ۲۰ ریال سومین سالگرد انقلاب

کد سکه	توضیحات
9726N 600101	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع اول ضخیم، کاما با فاصله
9726N 600102	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع اول ضخیم، کاما با فاصله - ضرب خارج از مرکز
9726N 600201	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع دوم - ضخیم، کاما بدون فاصله
9726N 600301	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع سوم - نازک، کاما با فاصله
9726N 600302	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع سوم - نازک، کاما با فاصله - سکه برگشته و ضرب مجدد شده است (Double Struck).
9726N 600401	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب نوع چهارم - نازک، کاما بدون فاصله
9726P 600101	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - جمهوری ... روی گل لاله و سال ۱۳۶۲ پشت سکه
9726P 600102	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله) - سال ۱۳۶۲
9726P 600201	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۱۳۵۲ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600301	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۱۳۵۳ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600401	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۱۳۵۴ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600501	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۲۵۳۵ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600502	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۲۵۳۵ - تاریخ در پشت سکه (سمت جمهوری اسلامی)
9726P 600601	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۲۵۳۶ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600801	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - ۱۳۵۷ - تاریخ روی سکه (سمت گل لاله)
9726P 600901	۲۰ ریالی ۱۳۶۰ پرسی - دم شیر و دسته شمشیر در روی سکه (سمت گل لاله)

# ۲۰ ریال سومین سالگرد انقلاب • 20 Rials

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۰

شرح روی سکه: سومین سالگرد پیروزی خون بر شمشیر

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۳۰٫۸ میلی متر

کد عمومی سکه: 9726N & P

ملاحظات: یادبود

## Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1360 (1981)

Obverse: 3th Anniversary of Reveloution

Reverse: IRI

Material: Copper & Nikel

Weight: 9 g

Diameter: 30.8 mm

Code: 9726N & P

Remarks:



9726N 600102

۲۰ ریال ۱۳۶۰ سومین سالگرد، نوع اول - خارج از مرکز



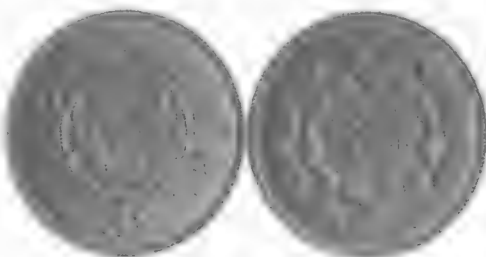
9726N 600101

۲۰ ریال ۱۳۶۰ سومین سالگرد انقلاب، نوع اول



9726N 600301

۲۰ ریال ۱۳۶۰ سومین سالگرد نوع سوم



9726N 600201

۲۰ ریال ۱۳۶۰ سومین سالگرد نوع دوم



9726N 600401

۲۰ ریال ۱۳۶۰ نوع چهارم



9726N 600302

۲۰ ریال ۱۳۶۰ نوع سوم دبل استروک



9726P 600102

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی، سکه سال ۱۳۶۲ روی ۱۳۶۰



9726P 600101

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی - سکه سال ۱۳۶۲ روی ۱۳۶۰



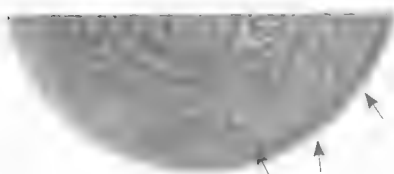
9726P 600301

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی ۱۳۵۳



9726P 600201

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی - ۱۳۵۲



9726P 600501

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی ۲۵۳۵



9726P 600401

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی ۱۳۵۴



9726P 600601

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی ۲۵۳۶



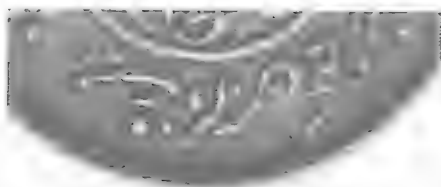
9726P 600502

۲۰ ریال ۱۳۶۰ برسی ۲۵۳۵



9726P 600901

۲۰ ریال ۱۳۶۰ پرسی بدون تاریخ دم شیر، دسته شمشیر



9726P 600801

۲۰ ریال ۱۳۶۰ پرسی ۱۳۵۷

## ۲۰ ریال بانکداری

توضیحات	کد سکه
۲۰ ریالی ۱۳۶۷ بانکداری اسلامی - نوع اول نازک صاف	9726N 670101
۲۰ ریالی ۱۳۶۷ بانکداری اسلامی - نوع دوم ضخیم برجسته	9726N 670201
۲۰ ریالی ۱۳۶۷ بانکداری اسلامی - نوع دوم - مکرر روی سکه	9726N 670202

## ۲۰ ریال بانکداری • 20 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۷

شرح روی سکه: آرم هفته بانکداری اسلامی، چرخ دنده سنبل ساختمان و دو

شرح پشت سکه: جمهوری اسلامی ایران و گل لاله

جنس سکه: آهن روکش برنز - سکه ساندویچی یا کلد

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۳۰,۸ میلی متر

کد عمومی سکه: 9726N

ملاحظات: سکه بانکداری

### Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1367 (1988)

Obverse: Islamic Banking, ...

Reverse: IRI & Tulip Flowers

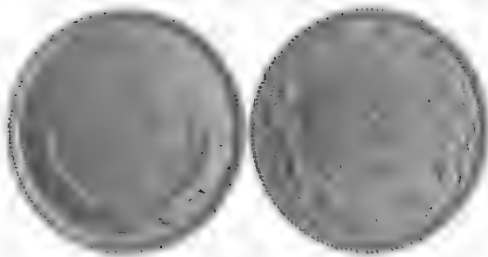
Material: Copper & Nickel

Weight: 9 g

Diameter: 30.8 mm

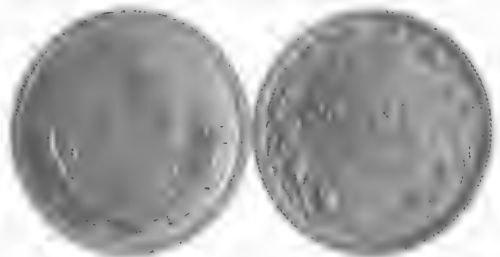
Code: 9726N

Remarks: Banking Coin



9726N 670201

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم ضخیم، ضرب برجسته



9726N 670101

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع اول نازک، ضرب صاف



9726N 670202

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم، مکرر روی سکه

## ۲۰ ریال یادبود هشت سال دفاع مقدس

کد سکه	توضیحات
9726N 670301	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع اول - ک - ی - یا جدا - ۷ نقطه ۲۰ مشیت و ۵ زبر
9726N 670302	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس - نوع اول - طلائی خارج از ضرابخانه
9726N 670401	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع دوم - ک - ی چسبیده - ۷ نقطه ۲۲ مشیت لبه تخت
9726N 670402	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع دوم - ک - ی چسبیده - ۷ نقطه ۲۲ مشیت لبه برجسته
9726N 670403	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع دوم - آسیب قالب ۹ شبیه ۸ شده - یا بدون نقطه
9726N 670501	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع سوم - ک - ی - یا چسبیده - خط نقطه ۲۲ مشیت - یابی نقطه
9726N 670502	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع سوم - خراش قالب موجب تغییر یا به یار شده
9726N 670503	۲۰ ریالی ۱۳۶۷ دفاع مقدس نوع سوم - ک - ی - یا چسبیده - ۳ خط نقطه ۲۲ مشیت

# 20 Rials ۲۰ ریال یادبود هشت سال دفاع مقدس

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۷

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: یک دهه نخست، یادبود هشت سال دفاع مقدس

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۴.۶ گرم

قطر سکه: ۲۳.۹ میلی متر

کد نمونه سکه: 9726N

ملاحظات: یادبود

## Coin Description:

Denomination: 20 Rials

Mint date: 1367 (1988)

Obverse: IRI

Reverse: 8th years of holy defence

Material: Copper & Nickel

Weight: 4.6 g

Diameter: 23.9 mm

Code: 9726N

Remarks:



9726N 670302

۲۰ ریال ۱۳۶۷ - نوع اول طلافی



9726N 670301

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع اول



9726N 670402

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم



9726N 670401

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم



9726N 670501

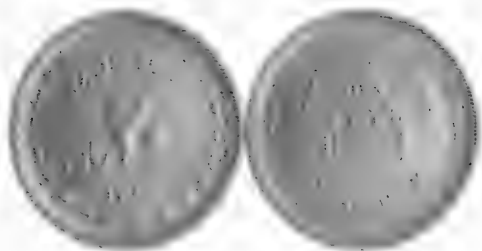
۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع سوم



9726N 670403

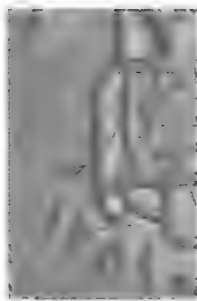
۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم آسیب قالب ۹ تبدیل به ۸





9726N 670503

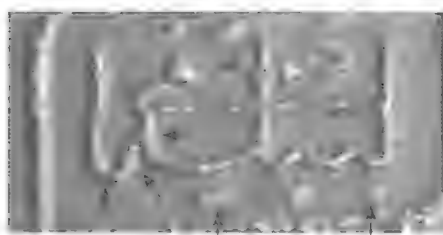
۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع سوم



9726N 670502

۲۰ ریال ۱۳۶۷ نوع سوم - خراش قالب یا تبدیل به یار

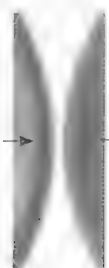
## ملاحظات سکه‌های ۲۰ ریالی



خط نقطه - یا بدون نقطه - ک، ی، یا چسبیده



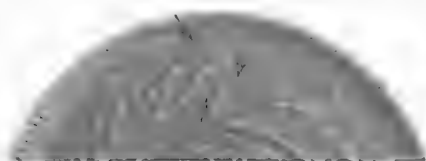
هفت نقطه - ک، ی، یا جدا



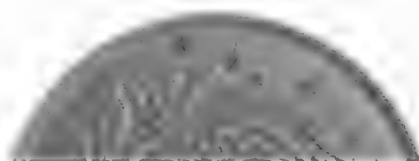
کنگره داخلی ریز و درشت



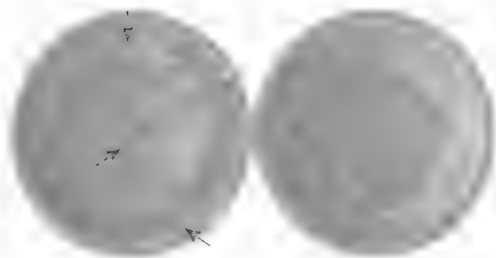
ک و ی چسبیده



کاما با فاصله

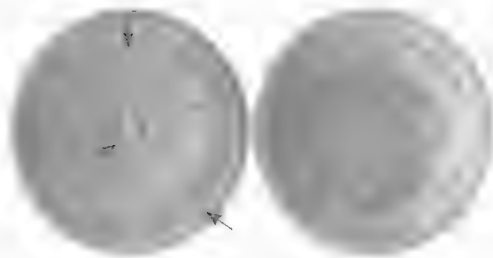


کاما بدون فاصله



9726N 580201

۲۰ ریال ۱۳۵۸ - ضرب برجسته



9726N 580101

۲۰ ریال ۱۳۵۸ - ضرب صاف

سکه های ۵۰ ریالی

## ۵۰ ریال مسی

کد سکه	توضیحات
0727C 000201	۵۰ ریالی - پولک خام حروف دار (نوع دوم پولک) بانک مرکزی ایران
0727C 590101	۵۰ ریالی ۱۳۵۹ نوع اول - بانک مرکزی ایران - رو
0727C 590201	۵۰ ریالی ۱۳۵۹ نوع دوم - بانک مرکزی ایران - وارو
0727C 600101	۵۰ ریالی ۱۳۶۰ نوع اول - بانک مرکزی ایران - رو
0727C 600201	۵۰ ریالی ۱۳۶۰ نوع دوم - بانک مرکزی ایران - وارو
0727C 600301	۵۰ ریالی ۱۳۶۰ نوع سوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
0727C 610101	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - بانک مرکزی ایران - رو
0727C 610102	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع اول - رو - مکرر نقشه و نوشته ها و تاریخ
0727C 610201	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - رو - بانک مرکزی جمهوری اسلامی
0727C 610202	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع دوم - رو - مکرر نقشه
0727C 610301	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم وارو - بانک مرکزی ایران
0727C 610302	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم وارو - مکرر پشت
0727C 610303	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم وارو - چرخش ۳۰ درجه به چپ
0727C 610304	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع سوم وارو - چرخش ۱۸۰ درجه دارد
0727C 610401	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ نوع چهارم وارو - بانک مرکزی جمهوری اسلامی
0727C 610402	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ وارو - یونی فیس سمت جمهوری
0727C 610403	۵۰ ریالی ۱۳۶۱ وارو - یونی فیس سمت نقشه ایران
0727C 620101	۵۰ ریالی ۱۳۶۲ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
0727C 620201	۵۰ ریالی ۱۳۶۲ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
0727C 630101	۵۰ ریالی ۱۳۶۳ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
0727C 630201	۵۰ ریالی ۱۳۶۳ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
0727C 640101	۵۰ ریالی ۱۳۶۴ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
0727C 640201	۵۰ ریالی ۱۳۶۴ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
0727C 650101	۵۰ ریالی ۱۳۶۵ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
0727C 650201	۵۰ ریالی ۱۳۶۵ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
0727C 660101	۵۰ ریالی ۱۳۶۶ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - نوشته دریاها ی گود
0727C 660201	۵۰ ریالی ۱۳۶۶ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - نوشته دریاها برجسته
0727C 660301	۵۰ ریالی ۱۳۶۶ نوع سوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - نوشته دریاها ی گود
0727C 660401	۵۰ ریالی ۱۳۶۶ نوع چهارم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - نوشته دریاها برجسته
0727C 670101	۵۰ ریالی ۱۳۶۷ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
0727C 670201	۵۰ ریالی ۱۳۶۷ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو

توضیحات	کد سکه
۵۰ ریالی ۱۳۶۷ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - مکرر پشت سکه	0727C 670202
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ نوع اول (مسی) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو	0727C 680101
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ نوع دوم (مسی) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو	0727C 680201

## ۵۰ ریال مسی • 50 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۶۸ - ۱۳۵۹  
شرح روی سکه: شرکت گاز، خوشه گندم  
شرح پشت سکه: نقشه ایران  
جنس سکه: مس، نیکل و آلومینیم  
وزن سکه: ۱۰ گرم  
قطر سکه: ۲۶,۲ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0727C  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 50 Rials  
Mint date: 1359 - 1368 (1980-1989)  
Obverse: Gas Co. & Wheat  
Reverse: Map of Iran  
Material: Copper, Nickel & Aluminum  
Weight: 10 g  
Diameter: 26.2 mm  
Code: 0727C  
Remarks:



0727C 590101

۵۰ ریال ۱۳۵۹ نوع اول - بانک مرکز - رو



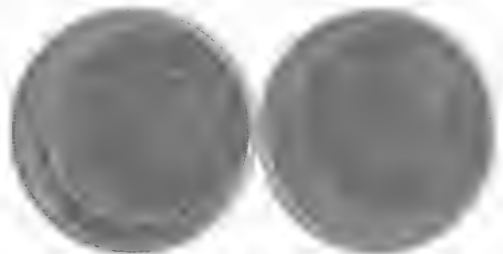
0727C 000201

پولک ۵۰ ریالی حروف گذاری شده - بانک مرکزی ایران



0727C 600101

۵۰ ریال ۱۳۶۰ نوع اول - بانک مرکزی - رو



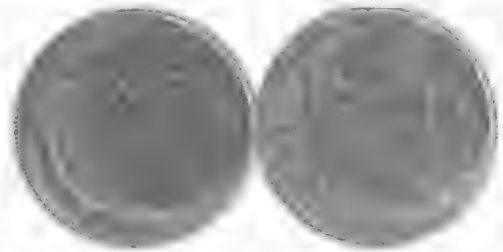
0727C 590201

۵۰ ریال ۱۳۵۹ نوع دوم - بانک مرکز - وارو



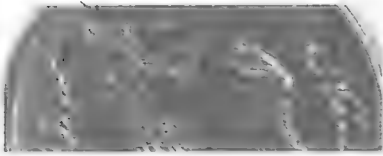
0727C 600301

۵۰ ریال ۱۳۶۰ نوع سوم - بانک مرکز جمهوری اسلامی ایران



0727C 600201

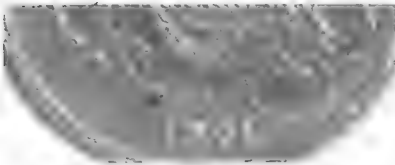
۵۰ ریال ۱۳۶۰ نوع دوم - بانک مرکزی - وارو



0727C 610102  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - مکرر پشت سکه



0727C 610101  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع اول - بانک مرکزی ایران - رو



0727C 610202  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع دوم - مکرر پشت سکه



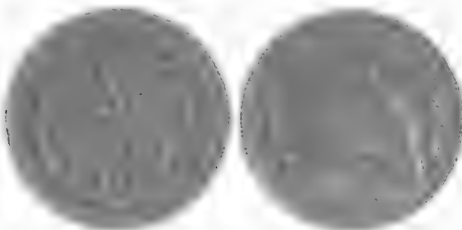
077C 610201  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری - رو



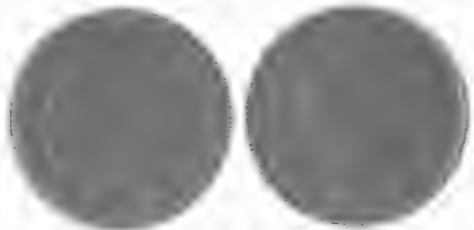
0727C 610302  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع سوم - مکرر پشت سکه



0727C 610301  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع سوم - بانک مرکزی ایران - وارو

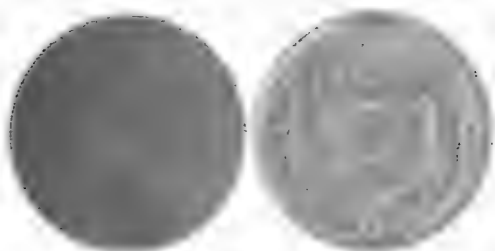


0727C 610304  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع سوم - چرخش ۱۸۰ درجه



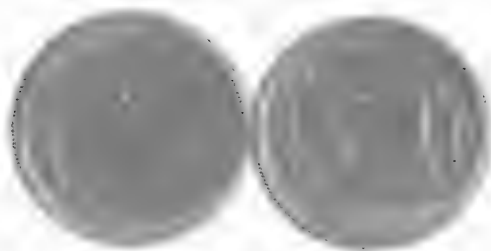
0727C 610303  
۵۰ ریال ۱۳۶۱ - نوع سوم - چرخش ۳۰ درجه به چپ





0727C 610402

۵۰ ریال ۱۳۶۱ نوع چهارم - تک رو (یون فیس)



0727C 610401

۵۰ ریال ۱۳۶۱ نوع چهارم - بانک مرکزی جمهوری - وارو



0727C 620101

۵۰ ریال ۱۳۶۲ نوع اول - رو



0727C 610403

۵۰ ریال ۱۳۶۱ نوع چهارم - تک رو (یون فیس)



0727C 630101

۵۰ ریال ۱۳۶۳ نوع اول - رو



0727C 620201

۵۰ ریال ۱۳۶۲ نوع دوم - وارو



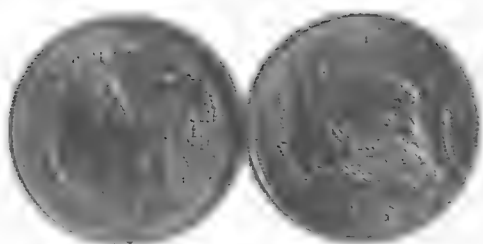
0727C 640101

۵۰ ریال ۱۳۶۴ نوع اول - رو



0727C 630201

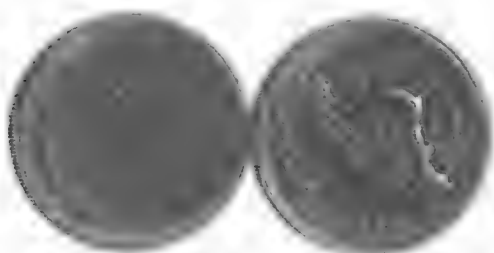
۵۰ ریال ۱۳۶۳ نوع دوم - وارو



0727C 650101  
۵۰ ریال ۱۳۶۵ نوع اول - رو



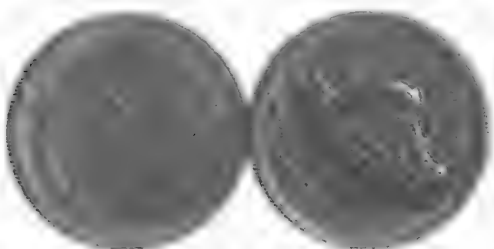
0727C 640201  
۵۰ ریال ۱۳۶۴ نوع دوم - وارو



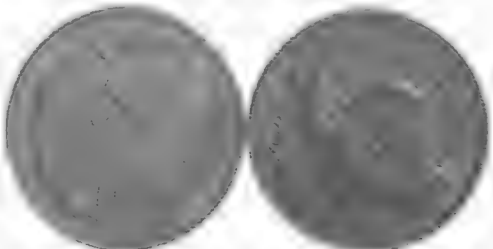
0727C 660101  
۵۰ ریال ۱۳۶۶ نوع اول - رو - نوشته دریاها گود



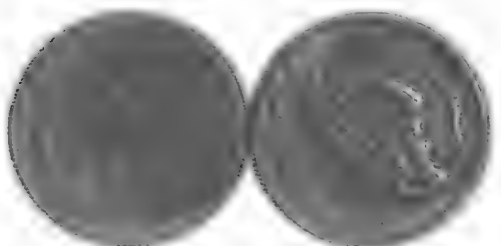
0727C 650201  
۵۰ ریال ۱۳۶۵ نوع دوم - وارو



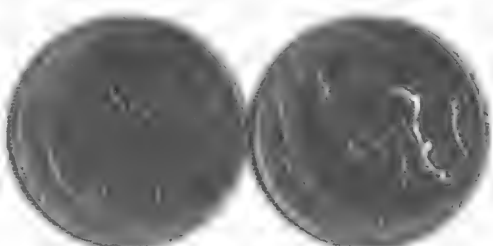
0727C 660301  
۵۰ ریال ۱۳۶۶ نوع سوم - وارو - نوشته دریاها گود



0727C 660201  
۵۰ ریال ۱۳۶۶ نوع دوم - رو - نوشته دریاها برجسته



0727C 670101  
۵۰ ریال ۱۳۶۷ - نوع اول - رو

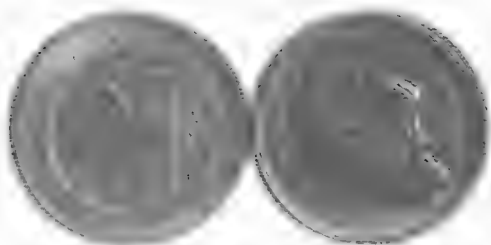


0727C 660401  
۵۰ ریال ۱۳۶۶ نوع چهارم - وارو - نوشته دریاها برجسته



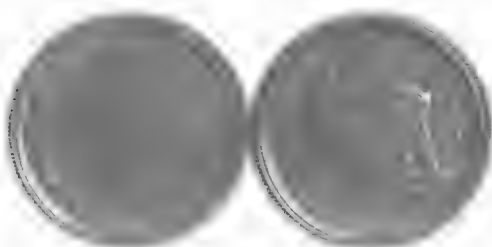
0727C 670202

۵۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم - مکرر پشت سکه



0727C 670201

۵۰ ریال ۱۳۶۷ نوع دوم - وارو



0727C 680201

۵۰ ریال ۱۳۶۸ نوع دوم - وارو



0727C 680101

۵۰ ریال ۱۳۶۸ نوع اول - رو

۵۰ ریال یادبود دهمین سالگرد انقلاب

کد سکه	توضیحات
9727N 670101	۵۰ ریالی ۱۳۶۷ دهمین سالگرد انقلاب - نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو
9727N 670102	۵۰ ریالی ۱۳۶۷ دهمین سالگرد انقلاب - نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - مکرر روی سکه
9727N 670201	۵۰ ریالی ۱۳۶۸ دهمین سالگرد انقلاب - نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو
9727N 670202	۵۰ ریالی ۱۳۶۸ دهمین سالگرد انقلاب - نوع دو - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - مکرر روی سکه

50 Rials ۵۰ ریال یادبود دهمین سالگرد انقلاب

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۷

شرح روی سکه: شرکت گاز، خوشه گندم

شرح پشت سکه: کبوتر و گل لاله

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۷ گرم

قطر سکه: ۲۶,۲ میلی متر

کد عمومی سکه: 9727N

ملاحظات: یادبود دهمین سالگرد انقلاب

Coin Description:

Denomination: 50 Rials

Mint date: 1367 (1988)

Obverse: Gas Co. & Wheat

Reverse: Pigeon & Tulip

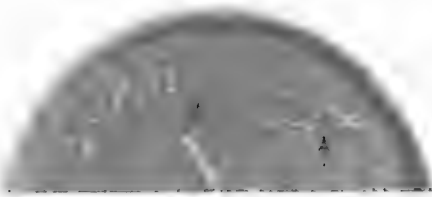
Material: Copper & Nickel

Weight: 7 g

Diameter: 26.2 mm

Code: 9727N

Remarks: 10th Anniversary of the Revolution



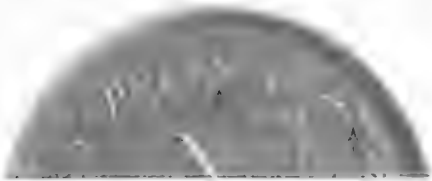
9727N 670102

۵۰ ریال ۱۳۶۷ رو - مکرر روی سکه



9727N 670101

۵۰ ریال ۱۳۶۷ رو



9727N 670202

۵۰ ریال ۱۳۶۷ وارو مکرر روی سکه



9727N 670201

۵۰ ریال ۱۳۶۷ وارو

## ۵۰ ریال نیکی نقشه ایران

توضیحات	کد سکه
پولک ۵۰ ریال مرحله دوم ، لبه دار شده	0727N 000201
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ نوع اول (نیکی) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - ریم برجسته	0727N 680101
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ نوع اول (نیکی) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - ریم صاف	0727N 680102
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ نوع دوم (نیکی) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو	0727N 680201
۵۰ ریالی ۱۳۶۸ پرسی روی سکه ۱۰ ریالی (نمونه منحصر بفرد)	0727P 680101
۵۰ ریالی ۱۳۶۹ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو	0727N 690101
۵۰ ریالی ۱۳۶۹ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - ضرب مکرر جمهوری در رو	0727N 690102
۵۰ ریالی ۱۳۶۹ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - ضرب مکرر دو روی سکه	0727N 690103
۵۰ ریالی ۱۳۶۹ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو	0727N 690201
۵۰ ریالی ۱۳۶۹ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - ضرب مکرر تاریخ و استقلال	0727N 690202
۵۰ ریالی ۱۳۷۰ نوع اول - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - نوشته دریاها گود	0727N 700101
۵۰ ریالی ۱۳۷۰ نوع دوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رو - نوشته دریاها برجسته	0727N 700201
۵۰ ریالی ۱۳۷۰ نوع سوم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - نوشته دریاها گود	0727N 700301
۵۰ ریالی ۱۳۷۰ نوع چهارم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وارو - نوشته دریاها برجسته	0727N 700401

# ۵۰ ریال نیکی نقشه ایران • 50 Rials

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۶۸ - ۱۳۷۰

شرح روی سکه: شرکت گاز، خوشه کندم

شرح پشت سکه: نقشه ایران

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۷ گرم

قطر سکه: ۲۶،۲ میلی متر

کد عمومی سکه: 0727N

ملاحظات: نیکی نقشه ایران

**Coin Description:**

Denomination: 50 Rials

Mint date: 1368 -1370 (1989- 1991)

Obverse: Gas Co. & Wheat

Reverse: Map of Iran

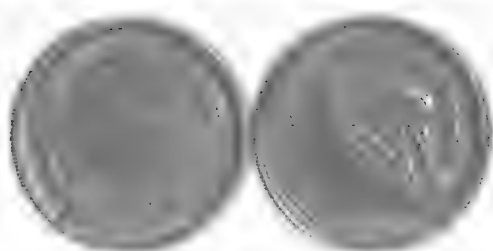
Material: Copper & Nickel

Weight: 7 g

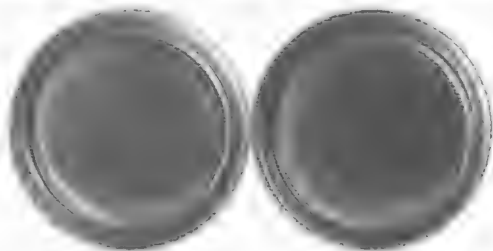
Diameter: 26,2 mm

Code: 0727N

Remarks:



0727N 680101  
۵۰ ریال ۱۳۶۸ رو - دور سکه (ریم) برجسته



0727N 000201  
پولک ۵۰ ریال مرحله دوم ، لبه دار شده



0727N 680201  
۵۰ ریال ۱۳۶۸ روی سکه ۱۰ ریالی پرسی



0727N 680102  
۵۰ ریال ۱۳۶۸ وارو



0727N 690101  
۵۰ ریال ۱۳۶۹ رو



0727P 680101  
۵۰ ریال ۱۳۶۸ روی سکه ۱۰ ریالی پرسی



0727N 690103  
۵۰ ریال ۱۳۶۹ رو - مکرر دو روی سکه



0727N 690102  
۵۰ ریال ۱۳۶۹ رو - مکرر روی سکه



0727N 690202  
۵۰ ریال ۱۳۶۹ وارو - مکرر پشت سکه



0727N 690201  
۵۰ ریال ۱۳۶۹ وارو



0727N 700201  
۵۰ ریال ۱۳۷۰ رو نوشته دریاها برجسته



0727N 700101  
۵۰ ریال ۱۳۷۰ رو نوشته دریاها گود



0727N 700401  
۵۰ ریال ۱۳۷۰ وارو نوشته دریاها برجسته



0727N 700301  
۵۰ ریال ۱۳۷۰ وارو نوشته دریاها گود



## ۵۰ ریال نیکل بارگاہی

توضیحات	کد سکه
پولک سکه ۵۰ ریالی نوع دوم	0727N 000201
۵۰ ریالی ۱۳۷۱ بارگاہی - نوع اول صفر مبلغ کوچک	0727N 710101
۵۰ ریالی ۱۳۷۱ بارگاہی - نوع دوم صفر مبلغ بزرگ - مکرر با نوشته های ضخیم	0727N 710102
۵۰ ریالی ۱۳۷۲ بارگاہی	0727N 720101
۵۰ ریالی ۱۳۷۳ بارگاہی	0727N 730101
۵۰ ریالی ۱۳۷۴ بارگاہی	0727N 740101
۵۰ ریالی ۱۳۷۵ بارگاہی	0727N 750101
۵۰ ریالی ۱۳۷۶ بارگاہی	0727N 760101
۵۰ ریالی ۱۳۷۷ بارگاہی - نوع اول تاریخ ریز و چسبیده	0727N 770101
۵۰ ریالی ۱۳۷۷ بارگاہی - نوع دوم ضرب برجسته و صاف تاریخ درشت و جدا	0727N 770201
۵۰ ریالی ۱۳۷۸ بارگاہی	0727N 780101
۵۰ ریالی ۱۳۷۹ بارگاہی	0727N 790101
۵۰ ریالی ۱۳۸۰ بارگاہی	0727N 800101
۵۰ ریالی ۱۳۸۱ بارگاہی	0727N 810101
۵۰ ریالی ۱۳۸۲ بارگاہی	0727N 820101

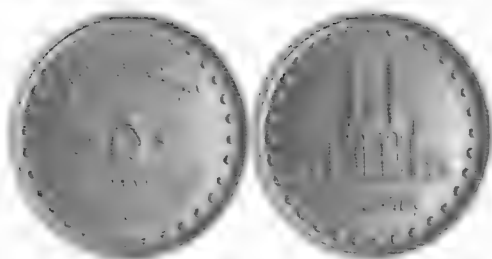
# ۵۰ ریال نیکل بارگاہی • 50 Rials

## مشخصات سکه:

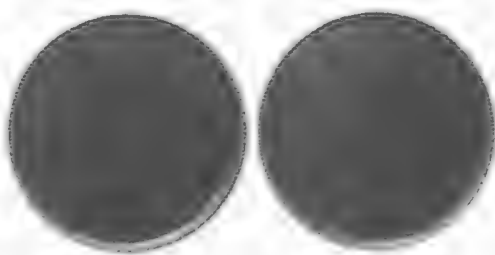
مبلغ اسمی: ۵۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۸۲ - ۱۳۷۱  
شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: بارگاه حضرت معصومه (ع)  
جنس سکه: مس و نیکل  
وزن سکه: ۷ گرم  
قطر سکه: ۲۰٫۲ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0727N  
ملاحظات: نیکی بارگاہی

## Coin Description:

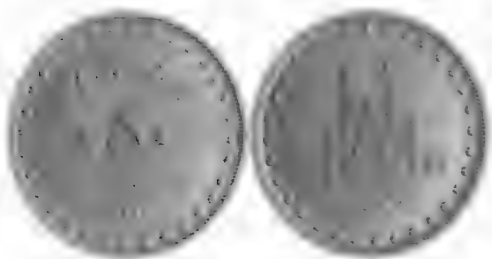
Denomination: 50 Dinar  
Mint date: 1371- 1382 (1992-2003)  
Obverse: IRI  
Reverse: Holy Shrine of Lady Fatima Masouma  
Material: Copper & Nickel  
Weight: 7 g  
Diameter: 20.2 mm  
Code: 0727N  
Remarks:



0727N 710101  
۵۰ ریال ۱۳۷۱ صفر مبلغ کوچک



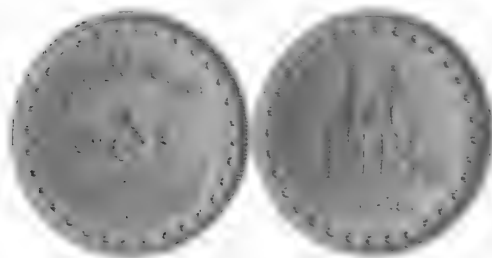
0727N 000201  
پولک ۵۰ ریال نوع دوم



0727N 720101  
۵۰ ریال ۱۳۷۲



0727N 710102  
۵۰ ریال ۱۳۷۱ صفر مبلغ بزرگ (مکرر با نوشته های ضخیم)



0727N 740101  
۵۰ ریال ۱۳۷۴



0727N 730101  
۵۰ ریال ۱۳۷۳



0727N760101  
۵۰ ریال ۱۳۷۶



0727N 750101  
۵۰ ریال ۱۳۷۵



0727N 770201  
۵۰ ریال ۱۳۷۷ نوع دوم - تاریخ درشت و جدا



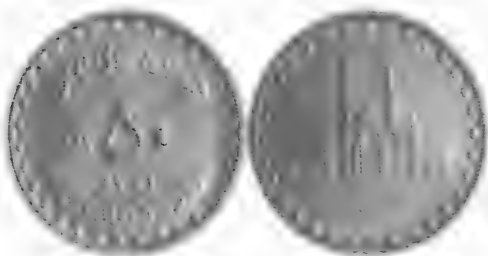
0727N 770101  
۵۰ ریال ۱۳۷۷ نوع اول - تاریخ ریز و چسبیده



0727N 790101  
۵۰ ریال ۱۳۷۹



0727N 780101  
۵۰ ریال ۱۳۷۸



0727N 810101  
۵۰ ریال ۱۳۸۱



0727N 800101  
۵۰ ریال ۱۳۸۰



0727N 820101

٥٠ ريال ١٣٨٢

## ۵۰ ریال برنزی

توضیحات	کد سکه
پولک نوع دوم سکه ۵۰ ریالی برنزی	0727B 000201
۵۰ ریالی ۱۳۸۳ بارگاہی	0727B 830101
۵۰ ریالی ۱۳۸۵ بارگاہی	0727B 850101

## ۵۰ ریال برنزی 50 Rials

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۳

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: بارگاه حضرت معصومه (ع)

جنس سکه: مس و نیکل و آلومینیم

وزن سکه: ۳,۵ گرم

قطر سکه: ۲۰,۲ میلی متر

کد عمومی سکه: 0727B

ملاحظات: سال ۱۳۸۴ سکه ضرب نگردید

### Coin Description:

Denomination: 50 Rials

Mint date: 1383- 1385 (2004- 2006)

Obverse: IRI

Reverse: Holy Shrine of Lady Fatima Masouma

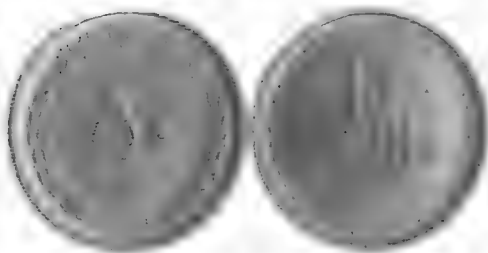
Material: Copper & Nike Aluminum

Weight: 3.5 g

Diameter: 20.2mm

Code: 0727B

Remarks: No mintage in 1384 (2005)



0727B 830101

۵۰ ریال ۱۳۸۳



0727B 000201

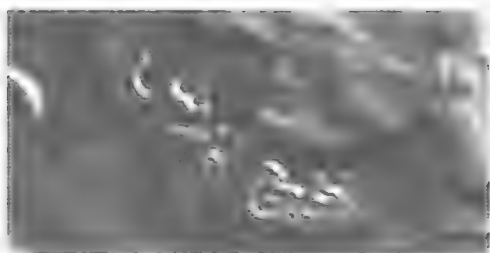
پولک ۵۰ ریالی نوع دوم



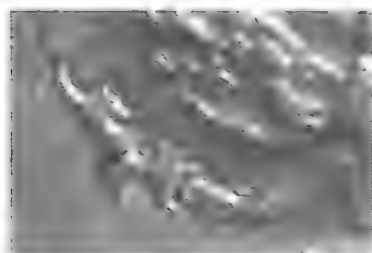
0727B 850101

۵۰ ریال ۱۳۸۵

## ملاحظات سکه‌های ۵۰ ریالی



نوشته دریاها برجسته



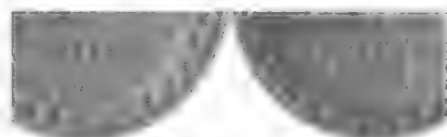
نوشته دریاها گود



نوشته بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران



نوشته بانک مرکزی ایران دو بار



0727N 770101 & 770201

تاریخ ریز و چسبیده، درشت و جدا

سکه های ۱۰۰ ریالی



## ۱۰۰ ریال

کد سکه	توضیحات
0728N 000101	پولک نوع دوم یک صد ریالی
0728N 710101	یک صد ریالی ۱۳۷۱
0728N 720101	یک صد ریالی ۱۳۷۲ نوع اول - صفر مبلغ ریز
0728N 720201	یک صد ریالی ۱۳۷۲ نوع دوم - صفر مبلغ بزرگ
0728N 730101	یک صد ریالی ۱۳۷۳
0728N 740101	یک صد ریالی ۱۳۷۴
0728N 750101	یک صد ریالی ۱۳۷۵
0728N 760101	یک صد ریالی ۱۳۷۶
0728N 770101	یک صد ریالی ۱۳۷۷
0728N 780101	یک صد ریالی ۱۳۷۸
0728N 790101	یک صد ریالی ۱۳۷۹
0728N 800101	یک صد ریالی ۱۳۸۰
0728N 800102	یک صد ریالی ۱۳۸۰ - مکرر روی سکه (اسلامی و یک مبلغ)
0728N 810101	یک صد ریالی ۱۳۸۱
0728N 820101	یک صد ریالی ۱۳۸۲
0728N 820102	یک صد ریالی ۱۳۸۲ - مکرر مکانیکی روی سکه

# 100 Rials ۱۰۰ ریال

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۸۲ الی ۱۳۷۱

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: بارگاه امام رضا (ع)

جنس سکه: مس و نیکل

وزن سکه: ۹ گرم

قطر سکه: ۲۹,۲۵ میلی متر

کد عمومی سکه: 0728N

ملاحظات:

Coin Description:

Denomination: 100 Rials

Mint date: 1371- 1382 (1992- 2003)

Obverse: IRI

Reverse: Holy Shrine of Imam Reza

Material: Copper & Nickel

Weight: 9 g

Diameter: 29.25 mm

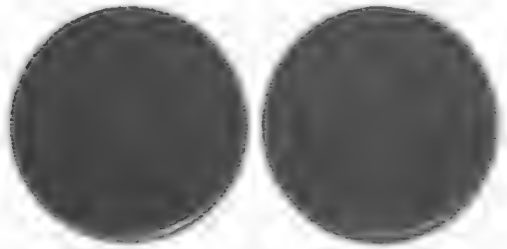
Code: 0728N

Remarks:



0728N 710101

۱۰۰ ریال ۱۳۷۱



0728N 000102

پولک ۱۰۰ ریال نوع دوم



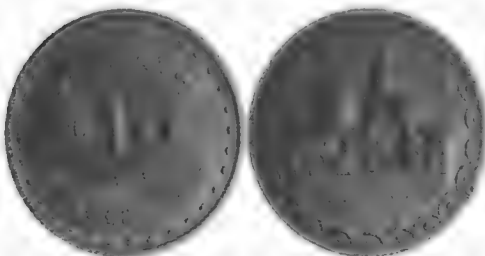
0728N 720201

۱۰۰ ریال ۱۳۷۲ - صفر مبلغ بزرگ



0728N 720101

۱۰۰ ریال ۱۳۷۲ - صفر مبلغ کوچک



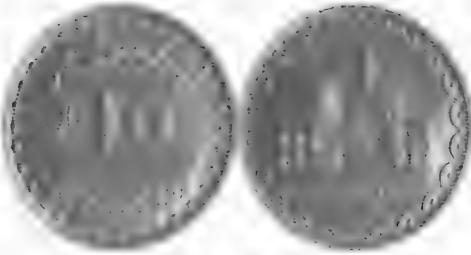
0728N 740101

۱۰۰ ریال ۱۳۷۴



0728N 730101

۱۰۰ ریال ۱۳۷۳



0728N 760101  
۱۰۰ ریال ۱۳۷۶



0728N 750101  
۱۰۰ ریال ۱۳۷۵



0728N 780101  
۱۰۰ ریال ۱۳۷۸



0728N 770101  
۱۰۰ ریال ۱۳۷۷



0728N 800101  
۱۰۰ ریال ۱۳۸۰



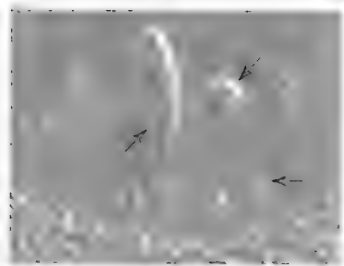
0728N 790101  
۱۰۰ ریال ۱۳۷۹



0728N 810101  
۱۰۰ ریال ۱۳۸۱



0728N 800102  
۱۰۰ ریال ۱۳۸۰ - مکرر اسلامی و یک مبلغ



0728N 820102

۱۰۰ ریال ۱۳۸۲ - مکرر مکانیکی



0728N 820101

۱۰۰ ریال ۱۳۸۲

## ۱۰۰ ریال برنزی

توضیحات	کد سکه
یک صد ریالی ۱۳۸۳	0728B 830101
یک صد ریالی ۱۳۸۴	0728B 840101
یک صد ریالی ۱۳۸۵	0728B 850101

## ● 100 Rials ۱۰۰ ریال برنزی

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۱۰۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۸۵ - ۱۳۸۳

شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

شرح پشت سکه: بارگاه امام رضا (ع)

جنس سکه: مس و نیکل و آلومینیم

وزن سکه: ۴٫۶ گرم

قطر سکه: ۲۲٫۹ میلی متر

کد عمومی سکه: 0728B

ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 100 Rials

Mint date: 1383- 1385 (2004- 2006)

Obverse: IRI

Reverse: Holy Shrine of Emam Reza

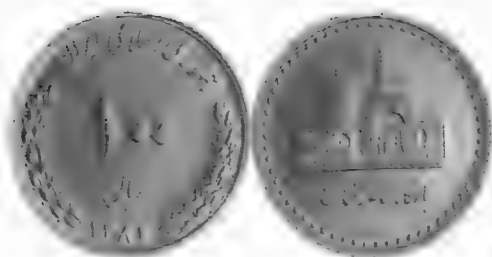
Material: Copper, Nickel & Aluminum

Weight: 4.6 g

Diameter: 22.9 mm

Code: 0728B

Remarks:



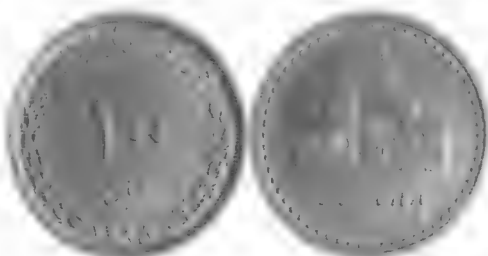
0728B 840101

۱۰۰ ریال ۱۳۸۴



0728N 830101

۱۰۰ ریال ۱۳۸۳



0728B 850101

۱۰۰ ریال ۱۳۸۵



سکه های ۲۵۰ ریالی



## ۲۵۰ ریال

توضیحات	کد سکه
پولک دویست پنجاه ریالی نوع دوم	0729L 000101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۲	0729L 720101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۳	0729L 730101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۴	0729L 740101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۵	0729L 750101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۶	0729L 760101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۷	0729L 770101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۸	0729L 780101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۷۹	0729L 790101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۰	0729L 800101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۱ نوع اول - مبلغ صاف	0729L 810101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۱ نوع دوم - مبلغ برجسته	0729L 810201
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۲ نوع اول - مبلغ صاف	0729L 820101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۲ نوع دوم - مبلغ برجسته	0729L 820201
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۳	0729N 830101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۴	0729N 840101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۵	0729N 850101
دویست پنجاه ریالی ۱۳۸۶	0729B 860101

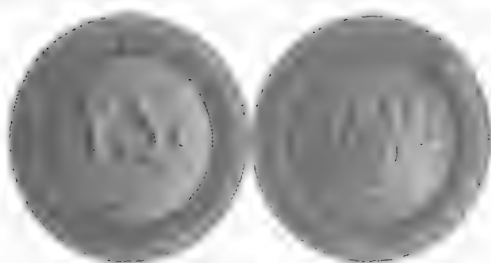
## ۲۵۰ ریال • 250 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۵۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۸۲ الی ۱۳۷۳  
شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: گل انار  
جنس سکه: مس، نیکل هسته مرکز، مس، نیکل و آلومینیم حلقه  
وزن سکه: ۱۰.۷ گرم  
قطر سکه: ۲۸.۲۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0729L  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 250 Rials  
Mint date: 1372- 1382 (1993- 2003)  
Obverse: IRI  
Reverse: Pomegranate blossom  
Material: Copper, Nickel & Aluminum  
Weight: 10.7 g  
Diameter: 28.25 mm  
Code: 0729L  
Remarks:



0729L 720101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۲



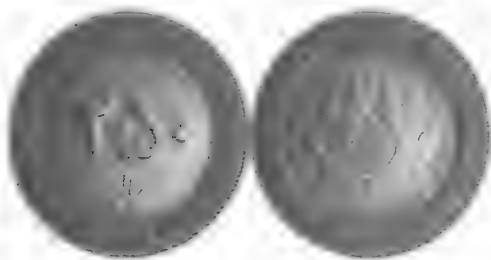
0729L 000101  
پولک ۲۵۰ ریال نوع دوم



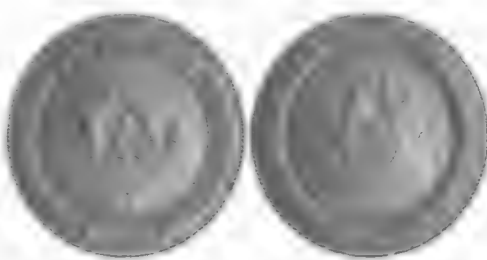
0729L 740101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۴



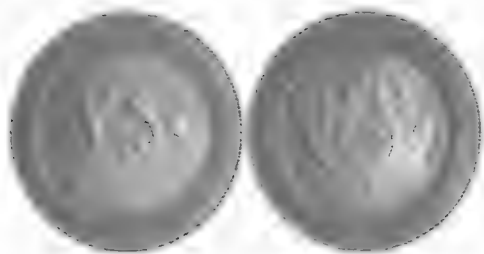
0729L 730101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۳



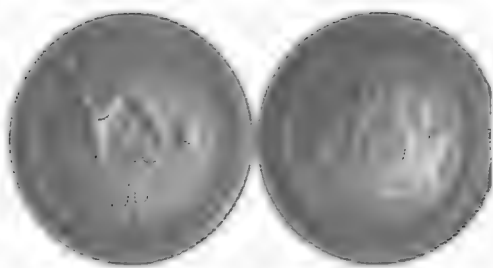
0729L 760101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۶



0729L 750101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۵



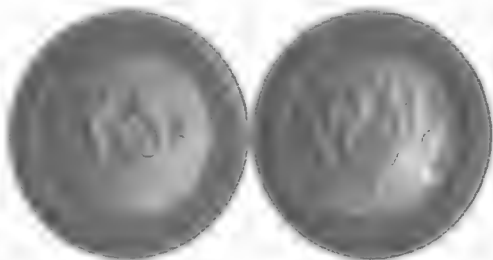
0729L 780101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۸



0729L 770101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۷



0729L 800101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۰



0729L 790101  
۲۵۰ ریال ۱۳۷۹



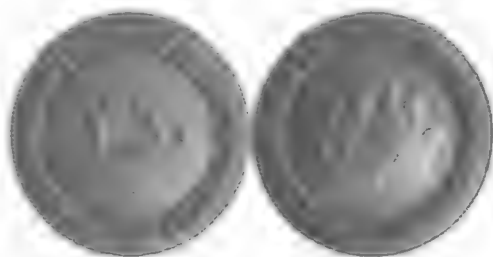
0729L 810201  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۱ ضرب برجسته



0729L 810101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۱ ضرب صاف



0729L 820201  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۲ ضرب برجسته



0729L 820101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۲ ضرب صاف

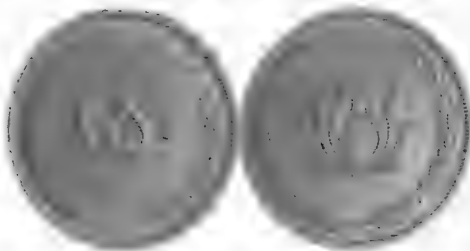
## ۲۵۰ ریال نیکل • 250 Rials

مشخصات سکه:

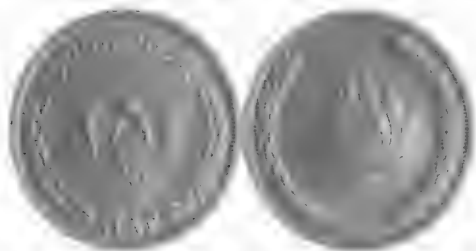
مبلغ اسمی: ۲۵۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۳  
شرح: بوی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: کی انار  
جنس سکه: مس، نیکل و روی  
وزن سکه: ۵.۵ گرم  
قطر سکه: ۲۴.۲۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0729N  
ملاحظات:

**Coin Description:**

Denomination: 250 Rials  
Mint date: 1383- 1385 (2004- 2006)  
Obverse: IRI  
Reverse: Pomegranat blossom  
Material: Copper, Nikel & Zinc  
Weight: 5.5 g  
Diameter: 24.25 mm  
Code: 0729N  
Remarks:



0729N 840101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۴



0729N 830101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۳



0729N 850101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۵

## ۲۵۰ ریال برنزی • 250 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۲۵۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۸۶  
سُرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: گل انار  
جنس سکه: مس، نیکل و آلومینیوم  
وزن سکه: ۵ گرم  
قطر سکه: ۲۴ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0729B  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 250 Rials  
Mint date: 1386 (2007)  
Obverse: IRI  
Reverse: Pomegranat Blossom  
Material: Copper, Nikel & Aluminium  
Weight: 5 g  
Diameter: 24 mm  
Code: 0729B  
Remarks:



0729B 860101  
۲۵۰ ریال ۱۳۸۶

سکه های ۵۰۰ ریالی

## ۵۰۰ ریال

کد سکه	توضیحات
0730L 830101	پانصد ریالی ۱۳۸۳
0730L 840101	پانصد ریالی ۱۳۸۴
0730L 850101	پانصد ریالی ۱۳۸۵
0730B 860101	پانصد ریالی ۱۳۸۶

# 500 Rials ۵۰۰ ریال

مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰۰ ریال

تاریخ ضرب: ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۳

نوع روی سکه: جمهوری اسلامی ایران

سج پشت سکه: سمرغ و گل

جنس سکه: مس و نیکل هسته مرکزی: مس، نیکل، آلومینیوم-نیکل

وزن سکه: ۸.۹ گرم

قطر سکه: ۲۷.۲۵ میلی متر

کد عمودی سکه: 0730L

ملاحظات:

Coin Description:

Denomination: 500 Rials

Mint date: 1383-1385 (2004- 2006)

Obverse: IRI

Reverse: Phoenix & flowers

Material: Copper, Nikel & Aluminum

Weight: 8.9 g

Diameter: 27.25 mm

Code: 0730L

Remarks:



0730L 840101

۵۰۰ ریال ۱۳۸۴



0730L 830101

۵۰۰ ریال ۱۳۸۳



0730L 850101

۵۰۰ ریال ۱۳۸۵



## ۵۰۰ ریال برنزی 500 Rials

### مشخصات سکه:

مبلغ اسمی: ۵۰۰ ریال  
تاریخ ضرب: ۱۳۸۶  
شرح روی سکه: جمهوری اسلامی ایران  
شرح پشت سکه: سیمرغ و گل  
جنس سکه: مس و نیکل آلومینیم حلقه دور  
وزن سکه: ۶,۳۵ گرم  
قطر سکه: ۲۵,۵ میلی متر  
کد عمومی سکه: 0730B  
ملاحظات:

### Coin Description:

Denomination: 500 Rials  
Mint date: 1386 (2007)  
Obverse: IRI  
Reverse: Phoenix & flowers  
Material: Copper, Nikel & Aluminum  
Weight: 6.35 g  
Diameter: 25.5 mm  
Code: 0730B  
Remarks:



0730B 860101

۵۰۰ ریال ۱۳۸۶

## ضمائم

توضیحات انگلیسی سکه ها

Denomination	Date (SH)	Date (AD)	Obverse	Reverse	Alloy	Weight g.	Diameter mm	Remarks	Initial Code
Denomination in middle, either sides olive leaves, year of minting below	1358	1979	Denomination in middle, either sides olive leaves, year of minting below	Lion in middle	Cu-Ni	2.5	20		0707S
	1358 - 1367	1979 - 1988	Denomination in middle, year of minting below, either sides olive branch	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side	Cu-Ni	1.75	18.2	no mint in 1360(1981)	0722N
	1359	1980	Denomination in middle, IRI above, "Ghods day" below, on either sides tulip flowers	Masjed el Aghsa in middle, on the occasion of Ghods & Happy Ramadan on sides	Cladded Coin	2.5	20.25	1 Rial Ghods	9722S
	1371 - 1374	1992 - 1995	Denomination in middle, IRI above, year of minting below	Demaxvan Summit in middle & the name below	Cu Ni-Zn	1.4	16.3	1 Rial Damavand	0722B
	1358 - 1367	1979 - 1988	Denomination in middle, date of minting below, olive leaves on either sides	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side	Cu-Ni	3	22.2		0723N
Denomination in middle, date of minting below, olive leaves on either sides	1358 - 1367	1979 - 1988	Denomination in middle, date of minting below, olive leaves on either sides	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side	Cu-Ni	4.6	24.75		0724N/P
	1371 - 1378	1992 - 1999	Denomination in middle, IRI above, date of minting below	Hafez tomb in middle & the name below	Cu-Ni-Zn	2	19.2		0724B
	1358 - 1367	1979 - 1988	Denomination in middle, date of minting below, either sides olive leaves	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side			27.75		0725N
	1358	1979	Denomination in middle, IRI above, either sides olive leaves	1st anniversary of Islamic Revolution, tulip flowers in middle, 22nd of Bahman 1358 on sides	Cu-Ni	7	27.75	10 Rial Tulip Flower	9725N/P
	1361	1982	Masjed el Aghsa in middle, Arabic script above, denomination below, on the occasion of Ghods day below, year (AH & SH) on the sides	Mecca in middle, IRI above, English script below, minting year (AD) on the sides			27.75	10 Rial large Ghods	9725N
Denomination in middle, IRI above, year of minting below	1368	1989	occasion of Ghods day below, year (AH & SH) on the sides	Ferdowsi tomb in the middle & the name below		3	21.4	10 Rial small Ghods	9725N
	1371 - 1376	1992 - 1997	Denomination in middle, IRI above, date of minting below	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side	Cu-Ni-Zn	3	21.2	10 Rial Ferdowsi	0725B
	1358 - 1367	1979 - 1988	Denomination in middle, year of minting below, either sides olive leaves	IRI in middle, value below, Tulip flowers on either side			30.8		0726N
	1358	1979	Denomination in middle, IRI above, either sides olive leaves	Globe & sun in the middle, on the occasion of 1400AH above, the year (AH & SH) on the sides			30.8	1400th of Hujrat	9726N
	1359	1980	Denomination and tulip flowers in the middle, on the occasion of 2nd Islamic revolution on the left, 22nd of Bahmand 1359 below	Islamic Republic of Iran	Cu Ni	9	30.8	20 Rial Tulip Flower	9726N
Denomination below, on the occasion of 3rd Islamic revolution above, three tulips in the middle	1360	1981	Denomination below, on the occasion of 3rd Islamic revolution above, three tulips in the middle	IRI in the middle inside two circles of Tulip			30.8		9726N/P
	1367	1988	On the occasion of Islamic Banking week	IRI in the middle, value below, tulip flowers on either side			30.8		9726N
	1368	1989	Denomination in middle, IRI above, year of minting below	on the occasion of 8th years holy defence above, fist inside tulip and scripts in middle, dates (AH & SH) below		4.6	23.9		9726N/P
	1359 - 1368	1980 - 1989	Denomination in middle, IRI above, year of minting below	Map of Iran in the middle, Independence- Freedom -Islamic Republic on the sides, Minting date below	Cu-Ni-Al	10	26.2		0727B
	1367	1988	Denomination in the middle, IRI above, Gas Ind. Below, wheat bunch on right	Pigeon in the middle, 10th anniversary of revolution and date below			26.2	10th anniversary of Revolution	9727N/P
Denomination in middle, IRI above and year of minting below. On either sides, olive branch	1368	1989		Map of Iran in the middle, Independence- Freedom -Islamic Republic on the sides, Minting date below	Cu-Ni	7	26.2		0727N/P
	1371 - 1382	1992 - 2003	Denomination in middle, IRI above and year of minting below. On either sides, olive branch	Shrine of Hazrat Masumah in middle and name below			20.2		0727N
	1383 - 1385	2004 - 2006		Shrine of Imam Reza in middle and name below	Cu-Ni-Al	3.5	20.2		0727B
	1371 - 1382	1992 - 2003	Denomination in middle, IRI above and year of minting below. On either sides, olive branch		Cu Ni	9	29.25		0728N
	1383	2004			Cu Ni-Al	4.6	22.9		0728B
Denomination in middle, IRI above and year of minting below. On either sides, olive branch	1372 - 1383	1993 - 2004			Cu-Ni & Cu-Ni-Al	10.7	28.25		0729L
	1383 - 1385	2004 - 2006	Denomination in middle, IRI above and year of minting below. On either sides, olive branch	Pomegranate blossom in middle with wheat sheaf on either sides			24.25		0729N
	1386	2007			Cu-Ni-Zn	5.5	24.25		
					Cu Ni-Al	5	24		0729B
	1383 - 1385	2004 - 2006			Cu-Ni & Cu-Ni-Al	8.9	27.25		0730L
Denomination in middle with, IRI above and year of minting below. On the Rim, 12-petal flowers	1386	2007		Mythical bird and flower in middle, 12-petal flowers on the rim	Cu-Ni-Al	6.35	25.5		0730B

Code	Description
0729L 000101	250 Rial – planchet type two
0729L 720101	250 Rial – 1372
0729L 730101	250 Rial – 1373
0729L 740101	250 Rial – 1374
0729L 750101	250 Rial – 1375
0729L 760101	250 Rial – 1376
0729L 770101	250 Rial – 1377
0729L 780101	250 Rial – 1378
0729L 790101	250 Rial – 1379
0729L 800101	250 Rial – 1380
0729L 810101	250 Rial – 1381 – type one, flat stroke
0729L 810201	250 Rial – 1381 – type two, raised stroke
0729L 820101	250 Rial – 1382 – type one, flat stroke
0729L 820201	250 Rial – 1382 – type two, raised stroke
0729N 830101	250 Rial – 1383
0729N 840101	250 Rial – 1384
0729N 850101	250 Rial – 1385
0729B 860101	250 Rial – 1386
0730L 830101	500 Rial – 1383
0730L 840101	500 Rial – 1384
0730L 850101	500 Rial – 1385
0730B 860101	500 Rial – 1386

Code	Description
0727N 000201	50 Rial – planchet type two
0727N 710101	50 Rial – 1371 – type one – with small Zero in face Value
0727N 710102	50 Rial – 1371 – type one – large Zero in face Value as of double die
0727N 720101	50 Rial – 1372
0727N 730101	50 Rial – 1373
0727N 740101	50 Rial – 1374
0727N 750101	50 Rial – 1375
0727N 760101	50 Rial – 1376
0727N 770101	50 Rial – 1377 – type one, small and close date (77)
0727N 770201	50 Rial – 1377 – type two, large date (77) and flat stroke
0727N 780101	50 Rial – 1378
0727N 790101	50 Rial – 1379
0727N 800101	50 Rial – 1380
0727N 810101	50 Rial – 1381
0727N 820101	50 Rial – 1382
0727B 000101	50 Rial – planchet type two
0727B 830101	50 Rial – 1383
0727B 850101	50 Rial – 1385
0728N 000101	100 Rial – planchet type two
0728N 710101	100 Rial – 1371
0728N 720101	100 Rial – 1372 – type one, with small zero in face value
0728N 720201	100 Rial – 1372 – type one, with large zero in face value
0728N 730101	100 Rial – 1373
0728N 740101	100 Rial – 1374
0728N 750101	100 Rial – 1375
0728N 760101	100 Rial – 1376
0728N 770101	100 Rial – 1377
0728N 780101	100 Rial – 1378
0728N 790101	100 Rial – 1379
0728N 800101	100 Rial – 1380
0728N 800102	100 Rial – 1380 – obverse double die
0728N 810101	100 Rial – 1381
0728N 820101	100 Rial – 1382
0728N 820102	100 Rial – 1382 – mechanical double die
0728B 830101	100 Rial – 1383
0728B 840101	100 Rial – 1384
0728B 850101	100 Rial – 1385

Code	Description
0727C 660301	50 Rial – 1366 - type three, CBIRI upside direction- names on map, incused
0727C 660401	50 Rial – 1366 - type four, CBIRI upside direction – names on map, relief
0727C 670101	50 Rial – 1367 - type one, CBIRI right direction
0727C 670201	50 Rial – 1367 - type two, CBIRI upside direction
0727C 670202	50 Rial – 1367 - type two, CBIRI right direction – reverse double die
0727C 680101	50 Rial – 1368 - type one, CBIRI right direction
0727C 680201	50 Rial – 1368 - type two, CBIRI upside direction
9727N 670101	50 Rial – 1367 – 10 <sup>th</sup> year memorial day of revolution - type one, CBIRI right direction
9727N 670102	50 Rial – 1367 – type one, CBIRI right direction – obverse double die
9727N 670201	50 Rial – 1367 – type two, CBIRI upside direction
9727N 670202	50 Rial – 1367 – type two, CBIRI upside direction – obverse double die
0727N 000201	50 Rial – Planchet type two, rimming is done but without lettering
0727N 680101	50 Rial – 1368 – type one, edge lettering CBIRI right direction – Raised rim
0727N 680102	50 Rial – 1368 – type one, edge lettering CBIRI right direction – flat rim
0727N 680201	50 Rial – 1368 – type one, edge lettering CBIRI upside direction
0727P 680101	50 Rial – 1368 stroke on 10 Rial coin date ????, edge lettering CBIRI right direction – Raised rim
0727N 690101	50 Rial – 1369 – type one, edge lettering CBIRI right direction
0727N 690102	50 Rial – 1369 – type one, CBIRI right direction – obverse double die
0727N 690103	50 Rial – 1369 – type one, CBIRI right direction – both sides, double die
0727N 690201	50 Rial – 1369 – type two, CBIRI upside direction
0727N 690202	50 Rial – 1369 – type two , CBIRI upside direction – obverse double die
0727N 700101	50 Rial – 1370 – type one, CBIRI right direction – names on map, incused
0727N 700201	50 Rial – 1370 – type two, CBIRI right direction – names on map, relief
0727N 700301	50 Rial – 1370 – type three,CBIRI upside direction-names on map, incused
0727N 700401	50 Rial – 1370 – type four, CBIRI upside direction – names on map, relief
Further Explanation on edge:	From this year on, no lettering is done on edge of coin

Code	Description
Further Explanations:	Following coins have differences in edge lettering and words on design: edge letterings are: CBI (Central Bank of Iran) or CBIRI(Central bank of Islamic Republic of Iran) edge lettering are either Right direction or Upside direction with regard to obverse of coin Names of Mazndaran sea and Persian Gulf in Iran map are either Relief or Incused
0727C 000201	50 Rial – planchet type two with edge lettering(CBI)
0727C 590101	50 Rial – 1359 - type one, edge lettering CBI right direction
0727C 590201	50 Rial – 1359 - type two, edge lettering CBI upside direction
0727C 600101	50 Rial – 1360 - type one, edge lettering CBI right direction
0727C 600201	50 Rial – 1360 - type two, edge lettering CBI upside direction
0727C 600301	50 Rial – 1360 - type three, edge lettering CBIRI upside direction
0727C 610101	50 Rial – 1361 - type one, edge lettering CBI Right direction
0727C 610102	50 Rial – 1361 - type one – obverse double die
0727C 610201	50 Rial – 1361 - type two, edge lettering CBIRI Right direction
0727C 610202	50 Rial – 1361 - type two - obverse double die
0727C 610301	50 Rial – 1361 - type three, edge lettering CBI upside direction
0727C 610302	50 Rial – 1361 - type three – reverse double die
0727C 610303	50 Rial – 1361 - type three – 30CW rotated die
0727C 610304	50 Rial – 1361 - type three – 180 rotated die
0727C 610401	50 Rial – 1361 - type four, edge lettering CBIRI upside direction
0727C 610402	50 Rial – 1361 - type four - uniface obverse
0727C 610403	50 Rial – 1361 - type four - uniface reverse
Further Explanations:	From 1362 – 1368 all edge letterings are: CBIRI(Central bank of Islamic Republic of Iran)
0727C 620101	50 Rial – 1362 - type one, CBIRI right direction
0727C 620201	50 Rial – 1362 - type two, CBIRI upside direction
0727C 630101	50 Rial – 1363 - type one, CBIRI right direction
0727C 630201	50 Rial – 1363 - type two, CBIRI upside direction
0727C 640101	50 Rial – 1364 - type one, CBIRI right direction
0727C 640201	50 Rial – 1364 - type two, CBIRI upside direction
0727C 650101	50 Rial – 1365 - type one, CBIRI right direction
0727C 650201	50 Rial – 1365 - type two, CBIRI upside direction
0727C 660101	50 Rial – 1366 - type one, CBIRI right direction– names on map, incused
0727C 660201	50 Rial – 1366 - type two, CBIRI right direction – names on map, relief

Code	Description
9726N 600401	20 Rial -1360 - type four, thin planchet & no space before comma
9726P 600101	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution - received another stroke in 1362 , obverse on obverse
9726P 600102	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution - received another stroke in 1362 , obverse on reverse
9726P 600201	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 1352 coin
9726P 600301	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 1353 coin
9726P 600401	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 1354 coin
9726P 600501	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 2535 coin
9726P 600502	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 2535 coin
9726P 600601	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 2536 coin
9726P 600801	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on 1357 coin
9726P 600901	20 Rial -1360 - 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, stroke on ????
9726N 670101	20 Rial -1367 - Islamic Banking - type one, thin planchet, flat stroke
9726N 670201	20 Rial -1367 - Islamic Banking - type two, thick planchet, relief stroke
9726N 670202	20 Rial -1367 - Islamic Banking - type two, obverse double die
Further Explanations:	Following coin series have different mold types which are mainly due to : number of fists (20 / 22) around and inside the rim are different ending of the words (closed / open) are either separated or attached difference in number of dots or lines presenting as dots in the words
9726N 670301	20 Rial -1360 - in the memory of 8 years Holy Defense type one, separated words- 20 fists
9726N 670302	20 Rial -1360 - type one - gold plated (out of mint house)
9726N 670401	20 Rial -1360 - type two - flat rim
9726N 670402	20 Rial -1360 - type two- raised rim
9726N 670403	20 Rial -1360 - type two- die scratch
9726N 670501	20 Rial -1360 - three - dot & lines
9726N 670502	20 Rial -1360 - three - die scratch, changes 9 to 8
9726N 670503	20 Rial -1360 - three - 3 dots 22 fists



Code	Description
0726N 620101	20 Rial -1362 – type one, with small Zero in face value
0726N 620102	20 Rial -1362 – type one – off center stroke
0726N 620103	20 Rial -1362 – type one – obverse double die
0726N 620201	20 Rial -1362 – type two, with large Zero in face value
0726N 620202	20 Rial -1362 – type two, reverse with die chips
0726N 620203	20 Rial -1362 – type two, reverse with die clash impression of face value
0726N 620204	20 Rial -1362 – type two, both sides die clash impression
0726N 630101	20 Rial -1363
0726N 630102	20 Rial -1363 – rotated die clash impression on both sides
0726N 640101	20 Rial -1364 – type one, small zero in face value & leaves without petiole
0726N 640102	20 Rial -1364 – type one – reverse double die
0726N 640201	20 Rial -1364 – type two, small zero in face value & leave with petiole
0726N 640202	20 Rial -1364 – type two – double die date
0726N 640301	20 Rial -1364 – type three, large zero in face value
0726N 640302	20 Rial -1364 – type three – both sides die clash impression
0726N 640303	20 Rial -1364 – type three – three times die clash impression, one rotated
0726N 650101	20 Rial -1365
0726N 650102	20 Rial -1365 – reverse double die
0726N 660101	20 Rial -1366
0726N 660102	20 Rial -1366 – reverse die double die
0726N 660103	20 Rial -1366 – obverse (value and date) double die
0726N 670101	20 Rial -1367
0726N 670102	20 Rial -1367 – obverse (value and date) double die
0726N 670103	20 Rial - 1367 – reverse double die
9726N 590101	20 Rial -1359 -2 <sup>nd</sup> anniversary of Islamic Revolution-type one, small beads
9726N 590201	20 Rial -1359 – 2 <sup>nd</sup> year memorial day of Revolution-type two, large beads
9726N 600101	20 Rial -1360 – 3 <sup>rd</sup> anniversary of Islamic Revolution, type one, thick planchet & space before comma
9726N 600102	20 Rial -1360 – type one – off center
9726N 600201	20 Rial -1360 – type two, thick planchet and with no space before comma
9726N 600301	20 Rial -1360 – type three, thin planchet and with space before comma
9726N 600302	20 Rial -1360 – type three - flipped over double stroke

Code	Description
9725N 680302	10 Rial -1368 - type three - reverse double die
9725N 680303	10 Rial -1368 - type three - obverse double die
9725N 680401	10 Rial -1368 - type four, small Ghods - both sides without beads
9725N 680501	10 Rial -1368 - type five - small indents
9725N 680601	10 Rial -1368 - type six
9725N 680602	10 Rial -1368 - type six - reverse double die
9725N 680701	10 Rial -1368 - type seven
9725N 680702	10 Rial -1368 - type seven - obverse double die
9725N 680801	10 Rial -1368 - type eight
9725N 680802	10 Rial -1368 - type eight - obverse with ghostlike image
0725B 710101	10 Rial -1371 - Ferdoosi
0725B 720101	10 Rial -1372 - Ferdoosi
0725B 730101	10 Rial -1373 - Ferdoosi
0725B 730102	10 Rial -1373 - Ferdoosi - Double stroke
0725B 740101	10 Rial -1374 - Ferdoosi
0725B 740102	10 Rial -1374 - Ferdoosi - overdate on year 1372
0725B 750101	10 Rial -1375 - Ferdoosi
0725B 760101	10 Rial -1376 - Ferdoosi
9726N 580101	20 Rial -1358 - Hejrat - type one, flat stroke
9726N 580201	20 Rial -1358 - Hejrat - type two, relief stroke
9726N 580202	20 Rial -1358 - Hejrat - type two - Uniface
0726N 000101	20 Rial -13?? - two tail (two reverse)
0726N 000201	20 Rial -13?? - Uniface (without obverse)
0726N 580101	20 Rial -1358
0726N 590101	20 Rial -1359 - type one, thin planchet
0726N 590102	20 Rial -1359 - type one - off center
0726N 590201	20 Rial -1359 - type two, thick planchet
0726N 590301	20 Rial -1359 - type three, flat date
0726N 600101	20 Rial -1360
0726N 600102	20 Rial -1360 - both side die clash impression
0726N 610101	20 Rial -1361
0726N 610102	20 Rial -1361 - reverse double die
0726N 610103	20 Rial -1361 - both sides die clash impression
0726N 610104	20 Rial -1361 - reverse die clash impression of face value (20)
0726N 610105	20 Rial -1361 - both sides die clash impression with 180 die rotation
0726N 610106	20 Rial -1361 - both sides die clash impression
0726N 610107	20 Rial -1361 - off center

Code	Description
0725N 670201	10 Rial-1367 – type two, large date
0725N 670202	10 Rial-1367 – type two – obverse double die
0725N 670301	10 Rial-1367 – type three, thin digit 7 in date
9725N 580101	10 Rial-1358 – 1 <sup>st</sup> anniversary of Islamic revolution – type one, small beads around the rim – flat minting
9725N 580201	10 Rial-1358 – 1 <sup>st</sup> year memorial day of revolution – type two, large beads around the rim – relief minting
9725N 580202	10 Rial-1358 – type two – reverse double die
9725P 580201	10 Rial –1358 stroke on 1352 coin
9725P 580401	10 Rial –1358 stroke on 1354 coin
9725P 580502	10 Rial –1358 stroke on 2535 coin
9725P 580701	10 Rial –1358 stroke on 2537 coin – reverse double die
9725P 580901	10 Rial –1358 stroke on ????
9725P 580902	10 Rial –1358 stroke on ?5??
9725P 580903	10 Rial –1358 stroke on ??? – obverse double die
Further explanations on large Ghods coin	Ghods Memorial day minted in 1361 have seven varieties (types) which are vowel points in Arabic text on reverse of the coin. Please refer to the photos and texts on the related section.
9725N 610101	10 Rial – large Ghods Memorial day – 1st type, reverse with small beads
9725N 610102	10 Rial – type one – beads on both sides
9725N 610201	10 Rial – type two – double die, type II, on both sides
9725N 610202	10 Rial – type two – CW double die type I on obverse
9725N 610203	10 Rial – type two – CW double die type I on reverse
9725N 610301	10 Rial – type 3 – with complete reeded edge – reverse, beads close to rim
9725N 610401	10 Rial – type four – both sides with small beads
9725N 610501	10 Rial – type five – both sides with large beads and away from flat rim
9725N 610601	10 Rial – type six – with complete reeded edge–obverse, beads close to rim
9725N 610701	10 Rial – type seven – both sides without beads
9725N 610702	10 Rial – type seven – both sides with beads
9725N 610703	10 Rial – type seven – reverse with beads
9725N 610704	10 Rial – type seven – obverse with beads
9725N 680000	10 Rial –1368 – small Ghods – Trial stroke
9725N 680201	10 Rial –1368 – type two, small Ghods
9725N 680202	10 Rial –1368 – type two- obverse double die
9725N 680301	10 Rial –1368 – type three, small Ghods – large beads

Code	Description
0725N 610503	10 Rial-1361- type five - obverse die clash impression
0725N 610504	10 Rial-1361-type five - OFF Center stroke
0725N 620101	10 Rial-1362- type one - wide IRI
0725N 620102	10 Rial-1362- type one - obverse die clash impression
0725N 620201	10 Rial-1362- type two - closed IRI
0725N 620202	10 Rial-1362- type two - obverse (date & value) double die
0725N 620203	10 Rial-1362- type two - 135 CW die rotation
0725N 620204	10 Rial-1362- type two - obverse with die chips on face value
0725N 620205	10 Rial-1362- type two - 90 CW die rotation
0725N 620206	10 Rial-1362- type two - reverse with die chips
0725N 630101	10 Rial-1363- type one , wide IRI
0725N 630102	10 Rial-1363- type one - obverse double die
0725N 630201	10 Rial-1363- type two - closed IRI
0725N 640101	10 Rial-1364- type one, wide IRI, value with small Zero
0725N 640102	10 Rial-1364- type one - obverse double die
0725N 640103	10 Rial-1364- type one - closed IRI - double stroke (both sides double die)
0725N 640201	10 Rial-1364- type two - closed IRI, value with small Zero
0725N 640301	10 Rial-1364- type three - wide IRI, value with large Zero,
0725N 640302	10 Rial-1364- type three - reverse die clash impression of value
0725N 640401	10 Rial-1364- type four - closed IRI, value with large Zero
0725N 640402	10 Rial-1364- type four - both sides die clash impression
0725N 640403	10 Rial-1364- type four - obverse die clash impression
0725N 640501	10 Rial-1364- type five - wide IRI - value, thin 1 & rectangular shape Zero, flat date
0725N 640601	10 Rial-1364- type six - closed IRI - value, thin 1 & rectangular shape Zero, flat date
0725N 640701	10 Rial-1364- type seven- wide IRI - value, thick 1 & rectangular shape Zero
0725N 650101	10 Rial-1365- type one, small date
0725N 650102	10 Rial-1365- type one - reverse double die
0725N 650201	10 Rial-1365- type two, medium date
0725N 650301	10 Rial-1365- type three, large date
0725N 660101	10 Rial-1366
0725N 660102	10 Rial-1366 - reverse double die
0725N 660103	10 Rial-1366 obverse double die
0725N 660104	10 Rial-1366 - off center stroke
0725N 670101	10 Rial-1367 - type one, small date

Code	Description
0724P 610402	5 Rial -1361 stroke on 1354 coin
0724P 610501	5 Rial -1361 stroke on 2535 coin
0724P 610502	5 Rial -1361 stroke on 2535 coin
0724P 610601	5 Rial -1361 stroke on 2536 coin
0724P 610702	5 Rial -1361 stroke on 2537 coin
0724P 610901	5 Rial -1361 on 13?? - obverse on obverse
0724B 710101	5 Rial -1371
0724B 720101	5 Rial -1372
0724B 730101	5 Rial -1373
0724B 740101	5 Rial -1374
0724B 750101	5 Rial -1375
0724B 760101	5 Rial -1376
0724B 770101	5 Rial -1377
0724B 780101	5 Rial -1378
0725N 580101	10 Rial -1358
0725N 590101	10 Rial -1359
0725N 600101	10 Rial -1360
0725N 600102	10 Rial -1360 - 180 die rotation
0725N 600103	10 Rial -1360 - reverse double die
0725N 600104	10 Rial -1360 - obverse (value) double die
0725N 600105	10 Rial -1360 - off center stroke
Further Explanation on reverse:	Wide IRI: "Islamic Republic of Iran" is stretched inside the tulip ring Closed IRI: "Islamic Republic of Iran" is not stretched inside the tulip ring
0725N 610101	10 Rial-1361-type one, wide IRI, small and close digits (61)on obverse
0725N 610102	10 Rial-1361-type one - obverse die clash impression
0725N 610103	10 Rial-1361-type one - reverse with die chips
0725N 610104	10 Rial-1361-type one - reverse with die impression (Zero of face value)
0725N 610201	10 Rial-1361-type two, closed IRI - 61 in date is small & close
0725N 610301	10 Rial-1361-type three wide IRI - 61 in date is small & away
0725N 610302	10 Rial-1361-type three - heavy die transfer image on obverse
0725N 610303	10 Rial-1361-type three - obverse die impression
0725N 610401	10 Rial-1361-type four - large date - wide IRI
0725N 610501	10 Rial-1361-type five - large date - closed IRI
0725N 610502	10 Rial-1361- type five - closed double stroke

Code	Description
0724N 640108	5 Rial – 1364 – ghostly image on obverse
0724N 650101	5 Rial – 1365 – type one, small date
0724N 650102	5 Rial – 1365 – type one – reverse die clash impression
0724N 650103	5 Rial – 1365 – type one – 45 CCW die rotation
0724N 650201	5 Rial – 1365 – type two, large date
0724N 650202	5 Rial – 1365 – type two – obverse die clash impression
0724N 650203	5 Rial – 1365 – type two – 45 CW die rotation
0724N 650204	5 Rial – 1365 – type two – double stroke, 2 <sup>nd</sup> one off center
0724N 650205	5 Rial – 1365 – type two – off center
0724N 650206	5 Rial – 1365 – type two – brokage - off center
0724N 650207	5 Rial – 1365 – type two – off center multi stroke
0724N 660101	5 Rial – 1366
0724N 660102	5 Rial – 1366 – obverse (date & value) double die
0724N 660103	5 Rial – 1366 – reverse double die
0724N 660104	5 Rial – 1366 – 30 CCW die rotation
0724N 660105	5 Rial – 1366 – double stoke, 2 <sup>nd</sup> one off stroke
0724N 660106	5 Rial – 1366 – off center
0724N 670101	5 Rial – 1367
0724N 670102	5 Rial – 1367 – obverse (date & value) double die
0724N 670103	5 Rial – 1367 – reverse double die
0724N 670104	5 Rial – 1367 – obverse ghostlike image
0724N 670105	5 Rial – 1367 – 30 CW die rotation
0724P 600101	5 Rial –1360 stroke over 1347 coin
0724P 530301	5 Rial – 1353 coin motif is removed by pressing process and ready for another stroke
0724P 600302	5 Rial –1360 stroke on 1353 coin
0724P 600401	5 Rial –1360 stroke on 1354 coin
0724P 350501	5 Rial –2535 coin motif is removed by pressing and ready for another stroke
0724P 600502	5 Rial –1360 stroke on 2535 coin – die clash impression
0724P 600601	5 Rial –1360 stroke on 2536 coin
0724P 600602	5 Rial –1360 stroke on 2536 coin
0724P 600701	5 Rial –1360 stroke on 2537 coin
0724P 600702	5 Rial –1360 stroke on 2537 coin – 90CW die rotation
0724P 600801	5 Rial –1360 stroke on 1357 – die clash impression
0724P 600802	5 Rial –1360 stroke on 1347 coin
0724P 610302	5 Rial –1361 stroke on 1353 coin
0724P 610401	5 Rial –1361 stroke on 1354 coin

Code	Description
0724N 610203	5 Rial – 1361 – type two – reverse double die and die clash impression
0724N 610204	5 Rial – 1361 – type two – both sides, die clash impression
0724N 610205	5 Rial – 1361 – type two – rotated die clash impression
0724N 610206	5 Rial – 1361 – type two – obverse ghostlike image – reverse die clash imp.
0724N 610207	5 Rial – 1361 – type two – 90 CW die rotation.
0724N 610208	5 Rial – 1361 – type two – wrong planchet (minted on 2 Rial planchet)
0724N 610301	5 Rial – 1361 – type three – with extra vowel letter O (zameh) & apart from word
0724N 610401	5 Rial – 1361 – type four – with extra vowel letter O (zameh) & close to word
0724N 620101	5 Rial – 1362 – type one
0724N 620102	5 Rial – 1362 – type one - reverse double die
0724N 620103	5 Rial – 1362 – type one – obverse (date & value) double die
0724N 620104	5 Rial – 1362 – type one – both sides die clash impression
0724N 620105	5 Rial – 1362 – type one – reverse, two times die clash impression, one rotated
0724N 620106	5 Rial – 1362 – type one – obverse ghostlike image
0724N 620107	5 Rial – 1362 – type one – 135 CW die rotation
0724N 620201	5 Rial – 1362 – type two – with extra vowel letter O (zameh) & away from word
0724N 620202	5 Rial – 1362 – type two – both sides die clash impression
0724N 630101	5 Rial – 1363 – type one -
0724N 630102	5 Rial – 1363 – type one – obverse (date and value) double die
0724N 630103	5 Rial – 1363 – type one – obverse (date & value) double die – 45CW die rotation
0724N 630104	5 Rial – 1363 – type one – both sides die clash impression
0724N 630201	5 Rial – 1363 – type two - with extra vowel letter O (zameh) & close to word
0724N 640101	5 Rial – 1364
0724N 640102	5 Rial – 1364 – reverse, die clash impression of value – reverse double die
0724N 640103	5 Rial – 1364 – obverse double die
0724N 640104	5 Rial – 1364 – obverse (face value) double die
0724N 640105	5 Rial – 1364 – obverse die clash impression
0724N 640106	5 Rial – 1364 – reverse, rotate die clash impression
0724N 640107	5 Rial – 1364 – die clip

Code	Description
0723N 650101	2 Rial – 1365 – type one, long LA – condensed date
0723N 650102	2 Rial – 1365 – type one, long LA – condensed date – impression of a previous date (over date 1363) on right of date.
0723N 650201	2 Rial – 1365 – type two, short LA – condensed date
0723N 650301	2 Rial – 1365 – type three, long LA – wide date
0723N 650401	2 Rial – 1365 – type four, short LA – wide date
0723N 650402	2 Rial – 1365 – type four, short LA – wide date – off center
0723N 660101	2 Rial – 1366
0723N 660102	2 Rial – 1366 – obverse double die
0723P 660103	2 Rial – 1366 – double stroke (first one probably in 1363 ) – impression of reverse design of previous stroke, is visible on obverse
0723P 660104	2 Rial – 1366 – off center
0723N 670101	2 Rial – 1367
0723N 670102	2 Rial – 1367 – obverse with ghostlike image
0723N 670103	2 Rial – 1367 – reverse double stroke
0723N 670104	2 Rial – 1367 – rim clip
0724N 580101	5 Rial – 1358
0724N 580102	5 Rial – 1358 – 30 CCW rotation
0724N 580103	5 Rial – 1358 – 180 die rotation
0724N 590101	5 Rial – 1359
0724N 590102	5 Rial – 1359- obverse die clash impression
0724N 590103	5 Rial – 1359- off center
0724N 600101	5 Rial – 1360
0724N 600102	5 Rial – 1360 – reverse double die
0724N 600103	5 Rial – 1360 – 90 CCW die rotation
0724N 600104	5 Rial – 1360 – 30 CW die rotation
0724N 600105	5 Rial – 1360 – 30 CCW die rotation
0724N 600106	5 Rial – 1360 – reverse face value die impression
0724N 600107	5 Rial – 1360 – obverse die clash impression
0724N 600108	5 Rial – 1360 – double stroke (first time in 1358 or 1359).
0724N 600201	5 Rial – 1360 – wrong metal (3.2g)
0724N 610101	5 Rial – 1361 – type one, small number (small 6 & long 1)
0724N 610102	5 Rial – 1361 – type one, both sides die clash impression
0724N 610103	5 Rial – 1361 – type one, Gold plated (out of mint house)
0724N 610104	5 Rial – 1361 – type one – 90 CW die rotation
0724N 610201	5 Rial – 1361 – type two large number (large 6 & short 1)
0724N 610202	5 Rial – 1361 – type two – double die in date & value



Code	Description
0723N 580102	2 Rial – 1358 – rotated die 180
0723N 580103	2 Rial – 1358 – rotated die ccw45
0723N 590101	2 Rial – 1359
0723N 590102	2 Rial – 1359 180- Die rotation
0723N 590103	2 Rial – 1359 180- Die rotation – die clash impression on both side
0723N 590104	2 Rial – 1359 – die clash impression on obverse – double die obverse
0723N 590105	2 Rial – 1359 - double die reverse
0723N 590106	2 Rial – 1359 – die clash impression obverse
0723N 590107	2 Rial – 1359 180- Die rotation – ghost image (impression of die clash) on both sides
0723N 590108	2 Rial – 1359 - Double stroke – partial brokage
0723N 600101	2 Rial – 1360
0723N 600102	2 Rial – 1360 – obverse die clash impression
0723N 600103	2 Rial – 1360 – two times die clash impression, one rotated
0723N 600104	2 Rial – 1360 – both sides rotated die clash impression
0723N 600105	2 Rial – 1360 – ghost image ( impression of die clash)
0723N 600106	2 Rial – 1360 – both sides die clash impression, two times on reverse
0723N 610101	2 Rial – 1361
0723N 610102	2 Rial – 1361 – obverse die clash impression
0723N 610103	2 Rial – 1361 – obverse die clash impression – reverse double die
0723N 620101	2 Rial – 1362
0723N 620102	2 Rial – 1362 – obverse die clash impression
0723N 620103	2 Rial – 1362 – reverse die clash impression
0723N 620104	2 Rial – 1362 – obverse die clash impression & ghostlike image
0723N 630101	2 Rial – 1363 – type one, short LA
0723N 630102	2 Rial – 1363 – type one, short LA – obverse die clash impression
0723N 630201	2 Rial – 1363 – type two, long LA
0723N 640101	2 Rial – 1364 – type one, short LA
0723N 640102	2 Rial – 1364 – type one, short LA – 60 CW die rotation
0723N 640103	2 Rial – 1364 – type one, short LA – obverse die clash impression
0723N 640104	2 Rial – 1364 – type one, short LA – obverse die clash impression – reverse double die
0723N 640201	2 Rial – 1364 – type two, long LA
0723N 640202	2 Rial – 1364 – type two, long LA – obverse ghostlike image

Code	Description
0722N 620102	1 Rial – 1362 – die clash ghostly impression
0722N 620103	1 Rial – 1362 – heavy die transfer
0722N 620104	1 Rial – 1362 – die clash impression 2 times, once 180 rotated
0722N 620105	1 Rial – 1362 – closed collar double stroke, 2nd 90 rotated
0722N 620106	1 Rial – 1362 – double die rev.
0722N 630101	1 Rial – 1363
0722N 630102	1 Rial – 1363 – die clash impression
0722N 640101	1 Rial – 1364 1 <sup>st</sup> variety,
0722N 640102	1 Rial – 1364 1 <sup>st</sup> variety -die clash ghostly impression
0722N 640103	1 Rial – 1364 2 <sup>nd</sup> variety, smaller fonts of value and date
0722N 650101	1 Rial – 1365 1 <sup>st</sup> variety – close date – reverse with larger tulip flowers
0722N 650102	1 Rial – 1365 1 <sup>st</sup> variety – close date – off center
0722N 650201	1 Rial – 1365 2 <sup>nd</sup> variety – wide date – reverse with small tulip flowers
0722N 660101	1 Rial – 1366 1 <sup>st</sup> variety – reverse with larger tulip flowers
0722N 660201	1 Rial – 1366 2 <sup>nd</sup> variety – rev. with smaller tulip flowers
0722N 670101	1 Rial – 1367 – all issues show double die on obverse of the coin
9722S 590101	1 Rial – 1359 Ghods memorial day - 1 <sup>st</sup> variety
9722S 590102	1 Rial – 1359 – 1 <sup>st</sup> variety -planchet incomplete
9722S 590103	1 Rial – 1359 – 1 <sup>st</sup> variety – 180 rotated die
9722S 590104	1 Rial – 1359 – 1 <sup>st</sup> variety – 150cw rotated die
9722S 590105	1 Rial – 1359 – 1 <sup>st</sup> variety – die chip
9722S 590106	1 Rial – 1359 – 1 <sup>st</sup> variety – die chip left of Ghods
9722S 590201	1 Rial – 1359 – 2 <sup>nd</sup> variety
9722S 590202	1 Rial – 1359 – 2 <sup>nd</sup> variety -die chip
9722S 590203	1 Rial – 1359 – 2 <sup>nd</sup> variety – obverse double die
9722F 590301	1 Rial – 1359 – 3 <sup>rd</sup> variety – Missing Clad Layer
9722B 590401	1 Rial – 1359 – 4 <sup>th</sup> variety – different alloy, stroke on Bronze planchet
0722B 710101	1 Rial – 1371 – Damavand Mountains
0722B 720101	1 Rial – 1372 – Damavand Mountains
0722B 730101	1 Rial – 1373 – Damavand Mountains
0722B 740101	1 Rial – 1374 – Damavand Mountains
0723N 000101	2 Rials - No date – obverse Brokage
0723N 580101	2 Rial – 1358

Code	Description
0707S 580101	50 Dinars - 1358
0707S 580102	50 Dinars - 1358 - off center
0707S 580103	50 Dinars - 1358 - 180° rotated die
0707S 580104	50 Dinars - 1358 - 180° rotated die – copper washed
0722N 580101	1 Rial – 1358
0722N 580102	1 Rial – 1358 – rotated die ccw45
0722N 580103	1 Rial – 1358 – rotated die cw45
0722N 580104	1 Rial – 1358 – die clash impression reverse
0722N 580105	1 Rial – 1358 – die clash impression, both side
0722N 580106	1 Rial – 1358 – gold plated out of mint house
0722N 580107	1 Rial – 1358 – die clash impression obverse
0722N 590101	1 Rial – 1359
0722N 590102	1 Rial – 1359 – die clash impression, both side
0722N 590103	1 Rial – 1358 – die clash impression obverse
0722N 590104	1 Rial – 1358 – die clash ghostly image, both side
0722N 610101	1 Rial – 1361 1 <sup>st</sup> variety – over date 1360/61
0722N 610201	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety
0722N 610202	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – double die obverse
0722N 610203	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – die clash impression obverse
0722N 610204	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – die clash impression, both side
Explanations on rotated die clash impression	Sometimes, a die clash impression may be seen which is rotated. It is due to rotation of die before being clashed. Then dies have been corrected in the position, but the coins being minted after this die correction will have die clash impressions which is rotated. As the result, you may also search for die rotation coins too.
0722N 610205	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – die clash impression 180 rotated on obverse
0722N 610206	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – die clash impression 90 rotated on obverse
0722N 610207	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – die clash impression 45 rotated on obverse
0722N 610208	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – heavy die transfer
0722N 610209	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – weak strike (oily surface of the mould)
0722N 610210	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – rotated die cw45
0722N 610211	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – rotated die ccw90
0722N 610212	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – major die break
0722N 610213	1 Rial – 1361 2 <sup>nd</sup> variety – collar clash
0722N 620101	1 Rial – 1362

## ضمائم

آدرسهای قابل استفاده در شبکه جهانی اینترنت

Iranian coins	<a href="http://www.iran-coins.com">http://www.iran-coins.com</a>
Mint Error News	<a href="http://www.minterrornews.com">http://www.minterrornews.com</a>
Coin Facts,online reference for US Coins	<a href="http://www.coinfacts.com">http://www.coinfacts.com</a>
Baker Numismatics	<a href="http://www.bakercoins.net">http://www.bakercoins.net</a>
Cherry Pickers Guide	<a href="http://www.cherrypickersguide.com">http://www.cherrypickersguide.com</a>
Numismatic Guaranty Corporation	<a href="http://www.ngccoin.com">www.ngccoin.com</a>
Numismatic site	<a href="http://www.cgb.fr">http://www.cgb.fr</a>
Bayers Numismatic Corporation	<a href="http://www.byersnc.com">http://www.byersnc.com</a>
CONECA	<a href="http://conecaonline.org">http://conecaonline.org</a>
The United States Mint	<a href="http://www.usmint.gov">www.usmint.gov</a>
All coins numismatic portal and coin directory	<a href="http://allcoins.org">http://allcoins.org</a>
Heritage Auction Galleries	<a href="http://coins.heritageauctions.com">http://coins.heritageauctions.com</a>
National Bank of Ukraine	<a href="http://www.bank.gov.ua">http://www.bank.gov.ua</a>
Free Rare coin price guide	<a href="http://www.bestcoin.com">http://www.bestcoin.com</a>
Brent Krueger	<a href="http://www.brent-krueger.com">http://www.brent-krueger.com</a>
central bank of the Republic of the Philippines	<a href="http://www.bsp.gov.ph">http://www.bsp.gov.ph</a>
Canadian Numismatic Association	<a href="http://www.canadian-numismatic.org">http://www.canadian-numismatic.org</a>
Numismatic E-shop	<a href="http://www.cgb.fr">http://www.cgb.fr</a>
Oriental Coin Database	<a href="http://www.zeno.ru">http://www.zeno.ru</a>
Coin Centre	<a href="http://www.coincentre.co.uk">http://www.coincentre.co.uk</a>
Coin & Currency	<a href="http://www.coin-currency.com">http://www.coin-currency.com</a>
Coin Gallery Online	<a href="http://www.coin-gallery.com">http://www.coin-gallery.com</a>
Coin Library	<a href="http://www.coinlibrary.com/">http://www.coinlibrary.com/</a>
Daily Numismatic News & resources	<a href="http://www.coinlink.com">http://www.coinlink.com</a>
Coin Resource	<a href="http://www.coinresource.com">http://www.coinresource.com</a>
Coins & coin collecting	<a href="http://www.coinsandcoincollecting.com">http://www.coinsandcoincollecting.com</a>
The Canadian Numismatic Publishing Institute	<a href="http://www.coinscan.com">http://www.coinscan.com</a>
Delhi Coin Society	<a href="http://www.delhicoinsociety.com">http://www.delhicoinsociety.com</a>
Colombians Collections	<a href="http://www.colombianscollections.com">http://www.colombianscollections.com</a>
Coin world	<a href="http://www.coinworld.com">http://www.coinworld.com</a>
Collectors Café	<a href="http://www.collectorcafe.com">http://www.collectorcafe.com</a>
Collectors Universe	<a href="http://www.collectors.com">http://www.collectors.com</a>
European Central Bank	<a href="http://www.euro.ecb.int">http://www.euro.ecb.int</a>

Fleur de coin	<a href="http://www.fleur-de-coin.com">http://www.fleur-de-coin.com</a>
Global U.S. Mutilated Coin	<a href="http://www.globalmutilatedcoin.com">http://www.globalmutilatedcoin.com</a>
Interesting World Coins and Paper Money	<a href="http://www.joelscoins.com">http://www.joelscoins.com</a>
Little Coin	<a href="http://www.littletoncoin.com">http://www.littletoncoin.com</a>
Japan Mint	<a href="http://www.mint.go.jp">http://www.mint.go.jp</a>
Modern Coin Mart	<a href="http://www.moderncoinmart.com">http://www.moderncoinmart.com</a>
Iran Money Museum	<a href="http://www.moneymuseum.ir">http://www.moneymuseum.ir</a>
Numismatic Conservation Service (NCS)	<a href="http://www.ncscoin.com">http://www.ncscoin.com</a>
American Numismatic Society	<a href="http://www.numismatics.org">http://www.numismatics.org</a>
Professional Coin Grading Service (PCGS)	<a href="http://www.pcgs.com">http://www.pcgs.com</a>
Professional Numismatic Guild	<a href="http://www.pngdealers.com">http://www.pngdealers.com</a>
The Royal Mint	<a href="http://www.royalmint.gov.uk">http://www.royalmint.gov.uk</a>
Rare Coins and Currency	<a href="http://www.rrcoins.net">http://www.rrcoins.net</a>
Russian Coin World	<a href="http://www.russiancoinworld.com">http://www.russiancoinworld.com</a>
South African Mint Company	<a href="http://www.samint.co.za">http://www.samint.co.za</a>
Error World	<a href="http://www.surok.addr.com">http://www.surok.addr.com</a>
World Coins	<a href="http://www.wcoins.com">http://www.wcoins.com</a>
World Coin Catalog	<a href="http://www.worldcoincatalog.com">http://www.worldcoincatalog.com</a>

some initials that have/will be used:

Letter	Description
A	Silver
B	Bronze
C	Copper
G	Gold
N	Nickel
L	Bi-metallic
S	Cladded or Sandwich coins
P	Surcharge coins(motives where removed by pressing process and restrike of the new design again) if the design of previous strike is visible.

■ The third pair of digit represent the last two digits of mint date. (can be extended to four digits).

■ The fourth pair represents variety of molds which starts from 01 onward.

■ And fifth pair of digit show the sequence of different coins in that variety which begins from 01 onward.

And usually a box of remarks, will give further explanation of the coin if necessary. Such as similarity in dates (SH/AH/MS) in cases two digit codes are used.

0722N 590103

07	22	N		59	01	03
Era (Islamic Republic)	One Rial	Copper Nickel		Mint year 1359AH (1980)	First variety	Third coin in the variety

Above coding system will remedy the problems of appearance of a new coin in one variety which usually causes change of sequence or leaving the coin at the bottom row while it should not be.

Comments are sincerely welcomed.

A. Haghsefat

May 2008

## Introduction

Few years ago, as a new collector of coins, soon noted that there is not enough information in Persian regarding Machine-Struck coins (milled coinage) of Iran despite of more than a century of production.

Besides, despite the fact that collectors are also interested in error coins, almost no printed material was available in Persian.

So, while Web and printed materials were read and checked, thousands of minted coins, specifically Islamic Republic's Era (since 1979), were also examined several times. The outcome is the current catalog with some explanations about the errors and how they happen. The new subject in this catalog is the coding which I believe is being offered for the first time and can be extended to all other currencies of other countries just by adding the country (and sometimes city) tel. codes to the beginning of the code. Here is the example of coding which is used in this catalog:

The code consists of 10 digits and a letter.

■ The first two digits, represents the Era. With regard to Iranian machine-struck coins which started since Nasir Al-Din Shah. Codes will be as follows:

General Code	Era	Memo code *
01	Nasir Al-Din Shah	91
02	Muzaffar Al-Din Shah	92
03	Muhammad Ali Shah	93
04	Ahmad Shah	94
05	Reza Shah Pahlavi	95
06	Muhammad Reza Shah Pahlavi	96
07	Islamic Republic	97

\* Memorandum general code: By replacing 9, with the first digit, the produced code will refer to the memorandum coins minted in that era.

■ The next two digits, represent the nominal value (face value) of the coin. Iranian nominal values used for machine struck coins since the start are as follows:

Code	Nominal Value	Code	Nominal Value	Code	Nominal Value
01	1 Dinar	11	1000 Dinar	21	1/2 Rial
02	2 Dinar	12	2000 Dinar	22	1 Rial
03	5 Dinar	13	5000 Dinar	23	2 Rial
04	10 Dinar	14	Rob'i	24	5 Rial
05	12 Dinar	15	Shahi	25	10 Rial
06	25 Dinar	16	Dah (10) Shahi	26	20 Rial
07	50 Dinar	17	1 Kran	27	50 Rial
08	100 Dinar	18	2 Kran	28	100 Rial
09	200 Dinar	19	5 Kran	29	250 Rial
10	500 Dinar	20	Not located	30	500 Rial

■ Next, is a letter representing the main or known metals of the coin. Here are



In the name of God

# **Both Sides of a Coin**

Catalogue of Mashine- Struck  
Coins of Iran

1978 - 2007

Abdulaziz Haghsefat